



Lietuvos Respublikos
Seimo
pirmoji sesija

2016 m. lapkričio 22 d.
7 ir 8 posėdžiai

Stenogramos

ISSN 2538-6638

Elektroninis leidinys leidžiamas nuo 2016 m. lapkričio 14 d., Nr. 1

E. leidinį parengė

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KANCELIARIJOS
DOKUMENTŲ DEPARTAMENTO STENOGRAMŲ SKYRIUS

TURINYS

I (RUDENS) SESIJA
2016 m. lapkričio 22 d.

Rytinis posėdis Nr. 7

Seniūnų sueigos patikslintos 2016 m. lapkričio 22 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	7
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko kandidatūros“ projekto Nr. XIIIIP-16 svarstymas ir priėmimas	8
Seimo nario R. Karbauskio kalba	11
Seimo nario M. Adomėno kalba	12
Seimo nario K. Masiulio kalba	13
Seimo nario M. Majausko kalba	13
Seimo nario K. Glavecko kalba	14
Seimo nario D. Kreivio kalba	14
Seimo nario G. Steponavičiaus kalba	15
Seimo narės V. Vingrienės kalba	15
Seimo narės A. Armonaitės kalba	16
Seimo nario P. Gražulio kalba	17
Kandidato į Ministro Pirmininko pareigas S. Skvernelio baigiamasis žodis	18
Kandidato į Ministro Pirmininko pareigas S. Skvernelio atsakymai į Seimo narių klausimus	21
Šio nutarimo priėmimas	30
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ projekto Nr. XIIIIP-21(2) svarstymo tęsinys ir priėmimas	30
Seimo nario A. Kubiliaus kalba	30
Seimo nario M. Majausko kalba	30
Seimo nario N. Puteikio kalba	30
Seimo narės R. Baškienės kalba	31
Šio nutarimo priėmimas	34
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Baltijos Asamblėjoje pirmininko ir pavaduotojo patvirtinimo“ projekto Nr. XIIIIP-43 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	35
Šio nutarimo priėmimas	35
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Lietuvos Respublikos Seimo ir Lenkijos Respublikos Seimo ir Senato narių Asamblėjoje“ projekto Nr. XIIIIP-38(2) pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	35
Šio nutarimo priėmimas	36
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Lietuvos Respublikos Seimo ir Ukrainos Aukščiausiosios Rados Asamblėjoje“ projekto Nr. XIIIIP-39 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	36
Šio nutarimo priėmimas	36
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Europos Tarybos Parlamentinėje Asamblėjoje“ projekto Nr. XIIIIP-40 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	36
Šio nutarimo priėmimas	36
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos Parlamentinėje Asamblėjoje“ projekto Nr. XIIIIP-41 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	36

Šio nutarimo priėmimas	37
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos NATO Parlamentinėje Asamblėjoje“ projekto Nr. XIIIIP-42 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	37
Šio nutarimo priėmimas	37
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Antikorupcijos komisijos sudarymo“ projekto Nr. XIIIIP-29 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	37
Šio nutarimo priėmimas	37
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Energetikos komisijos sudarymo“ projekto Nr. XIIIIP-30 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	37
Šio nutarimo priėmimas	38
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Jaunimo ir sporto reikalų komisijos sudarymo“ projekto Nr. XIIIIP-31 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	38
Šio nutarimo priėmimas	38
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Konstitucijos komisijos sudarymo“ projekto Nr. XIIIIP-32 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	38
Šio nutarimo priėmimas	40

Vakarinis posėdis Nr. 8

Istatymo „Dėl Metro konvencijos ratifikavimo“ projekto Nr. XIIP-4721 pateikimas (E. Gustas)	41
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Kriminalinės žvalgybos parlamentinės kontrolės komisijos sudarymo“ projekto Nr. XIIIIP-33(2) pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	42
Šio nutarimo priėmimas	43
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Migracijos komisijos sudarymo“ projekto Nr. XIIIIP-34(2) pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	43
Šio nutarimo priėmimas	44
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Pasipriešinimo okupaciniams režimams dalyvių ir nuo okupacijų nukentėjusių asmenų teisių ir reikalų komisijos sudarymo“ projekto Nr. XIIIIP-35 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	44
Šio nutarimo priėmimas	44
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos sudarymo“ projekto Nr. XIIIIP-36(2) pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	44
Šio nutarimo priėmimas	44
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Priklausomybių prevencijos komisijos sudarymo“ projekto Nr. XIIIIP-37(3) pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	44
Šio nutarimo priėmimas	45
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Savižudybių prevencijos komisijos sudarymo“ projekto Nr. XIIIIP-45 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	45
Šio nutarimo priėmimas	46
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Frankofonijos Parlamentinėje Asamblėjoje“ projekto Nr. XIIIIP-46 pateikimas (R. Baškienė)	46
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Viduržemio jūros regiono valstybių sąjungos Parlamentinėje Asamblėjoje“ projekto Nr. XIIIIP-47 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	47
Šio nutarimo priėmimas	48
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Lietuvos Respublikos Seimo, Lenkijos Respublikos Seimo bei Senato ir Ukrainos Aukščiausiosios Rados narių Asamblėjoje“ projekto Nr. XIIIIP-48 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	48
Šio nutarimo priėmimas	48

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Tarpparlamentinėje Sąjungoje“ projekto Nr. XIII P-49 pateikimas (R. Baškienė)	48
---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	----

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario L. Talmonto pareiškimas	49
-------------------------------------------	----

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Tarpparlamentinėje Sąjungoje“ projekto Nr. XIII P-49 svarstymas ir priėmimas	50
--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	----

Šio nutarimo priėmimas	50
------------------------------	----

PAVARDŽIŲ RODYKLĖ	51
-------------------------	----

SANTRUMPOS

- LLRA-KŠSF – Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija
- LSDPF – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija
- LSF – Liberalų sąjūdžio frakcija
- LVŽSF – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija
- MSNG – Mišri Seimo narių grupė
- TS-LKDF – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija
- TTF – Frakcija „Tvarka ir teisingumas“

A – alternatyvus teisės aktas

ES – su Europos Sąjungos teise susijęs teisės aktas

GR – Respublikos Prezidento grąžintas Seimui pakartotinai svarstyti įstatymas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

I (RUDENS) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 7 STENOGRAMA

2016 m. lapkričio 22 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas V. PRANCKIETIS
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas A. NEKROŠIUS*

PIRMININKAS (V. PRANCKIETIS). Gerbiamieji kolegos, pradėdame 2016 m. lapkričio 22 d. posėdį. Pirmasis klausimas yra darbotvarkės tvirtinimas. (*Gongas*)

10.04 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2016 m. lapkričio 22 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Dėl darbotvarkės – Seimo narys P. Urbšys.

P. URBŠYS (LVŽSF). Gerbiamasis Pirmininke, frakcijos vardu prašau pusės valandos pertraukos dėl Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko kandidatūros“ svarstymo.

PIRMININKAS. P. Saudargas. Prašom.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Labas rytas, gerbiamas Pirmininke. Gerbiamieji kolegos, gal gerbiamas P. Urbšys su šiuo siūlymu reagavo į mane, stovintį prie mikrofono, nors aš siūlysiu visiškai kitą procedūrą. Mes frakcijos vardu siūlome iš darbotvarkės išbraukti projektą Nr. XIIP-4808 – Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai ir t. t. ir Aplinkos apsaugos įstatymo projektą Nr. XIIP-4805. (*Balsai salėje*) Paklauskite frakcijos seniūno.

Iš tiesų motyvai yra paprasti, nes vėl, tvirtinant naują premjerą, būsimą valdžią, būsimus ministrus, senoji valdžia, gerbiamas Linas irgi tą patį siūlys, kaip suprantu, Mišrios grupės vardu, atneša įstatymo projektą, ilgą, neįsigilintą, galimai lobistinį, ir mes paskubomis priimsime tokį dalyką. Tikrai yra patarlė: „Skubos darbą velnias renka“, tai aš siūlyčiau susikoncentruoti į Vyriausybės tvirtinimą, o ne paskubomis į tam tikrus projektus, į kuriuos Seimas šiandien gal net nespės įsigilinti. Aš tikrai siūlyčiau ateiti su šiuo projektu arba jau naujajį ministrą, arba kito posėdžio metu.

L. BALSYS (MSNG). Gerbiamieji kolegos, Mišrios grupės vardu, frakcijos, aš siūlau taip pat 2-2a ir 2-2b klausimus išbraukti iš šios dienos popietinės darbotvarkės, tai tą patį, ką ponas P. Saudargas siūlė, nes tai yra savivaldos teisę silpninantis projektas ir galimai pažeidžiantis piliečių interesus. Iki ateinant naujai Vyriausybei, tikrai reikėtų nesvarstyti ir nedaryti teikimo. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Seimo narys J. Razma. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamieji valdantieji, aš tikrai siūlau nesigąsdinti, kad mes prašysime pertraukos dėl Ministro Pirmininko kandidatūros. Šiuo metu ir žiniasklaida pasiruošė. Būtų nesolidu daryti pertrauką tokiais svarbiais klausimais. Aš kviečiu ir jus pačius balsuoti prieš, ir mes pabalsuosime prieš. O gal ateityje nebe taip baimingai reaguosit.

PIRMININKAS. Dėkojame. Dėl pertraukos dabar nebalsuosime, balsuosime po. Dabar turime priimti darbotvarkę. Buvo pasiūlymas frakcijos vardu išbraukti 2-2a ir 2-2b klausimus. Kas už tai, prašome balsuoti. Registruojamės. Registruojamės ir balsuojame.

Balsavo 123 Seimo nariai. Už pasiūlymą balsavo 93. Klausimai nebus svarstomi.

Seimo narys P. Urbšys.

P. URBŠYS (LVŽSF). Atsiliepdamas į opozicijos geranoriškumą, tikrai frakcijos vardu atsiimu siūlymą dėl pusės valandos pertraukos.

PIRMININKAS. Dėkojame. Kas už tai, kad pritarėtume darbotvarkei, išskyrus išbrauktuosius klausimus? Gal bendru sutarimu? Balsuojame. Gerai, balsuojame. Kas už tai, kad pritarėtume darbotvarkei?

Balsavo 125 Seimo nariai. Ačiū. Darbotvarkė priimta.

Gerbiamieji kolegos, šiandien mes turime ir asmeninę šventę. Mūsų kolegai J. Baubliui šiandien sukanka tam tikras metų skaičius (penketinis). Norėčiau viso Seimo vardu jį pasveikinti.

10.11 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko kandidatūros“ projektas Nr. XIII-16 (svarstymas ir priėmimas)

Klausimas dėl Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko kandidatūros. Svarstymas ir priėmimas. Kandidatas į Ministrus Pirmininkus buvo frakcijose ir turime išklaudyti frakcijų išvadą. Pradėsime nuo didžiausios frakcijos. Prašom.

Seimo narys R. Karbauskis.

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija buvo susitikusi su kandidatu į Ministrus Pirmininkus S. Skverneliu. Mes diskutavome, aptarinėjome įvairius klausimus, būsimą Vyriausybės programą ir bendru sutarimu sutarėme, kad pritariame kandidatūrai. Siūlome balsuoti.

PIRMININKAS. Dėkojame. Tėvynės sąjungos frakcijos vardu kalbės Seimo narys G. Landsbergis.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Gerbiamas Pirmininke, gerbiami kolegos, ištis svarbi diena, svarbus apsisprendimas ne tik šioje salėje sėdintiems, bet ir visai Lietuvai.

Pradėti norėčiau nuo to, kad noriu pasidžiaugti, kad netrukus čia, šioje vietoje, stovės S. Skvernelis. Stovėjo praeitą savaitę ir tikrai išmintingai dėstė savo viziją Lietuvai. Noriu asmeniškai pasidžiaugti, kad iškelti prioritetai svarbiausių darbų yra būtent tie, kuriuos... Nežinau, ar būtų šioje salėje nors vienas žmogus, kuris pasakytų, kad tai nėra svarbiausi darbai Lietuvai – ir kova su skurdu, ir demografinės problemos, šeimos problemos, šeimų problemos, ir, be abejonės, švietimas, nuo kurio priklauso mūsų visų Lietuvos ateitis. Tačiau didžioji problema to, ką mes išgirdome, iš tikrųjų yra tai, ko mes neišgirdome. Mes neišgirdome nė vieno žodžio apie tai, kaip tie darbai ir tie prioritetai bus įgyvendinti. Deja, iš būsimo premjero mes tikimės daugiau.

Mes, Tėvynės sąjunga-Lietuvos krikščionys demokratai, prieš rinkimus buvome parengę iš tikrųjų išsamų planą, naują planą Lietuvai apie tai, kaip turi būti sprendžiamos skurdo problemos, apie tai, kaip spręsti darbo vietų stoką regionuose, kaip pritraukti naujas investicijas, kokiomis lėšomis naudojantis, kokiais fondais ir t. t., ir t. t. Kalbėdami apie švietimą sakėme, kad švietimo kokybė priklauso nuo labai labai aiškių pokyčių taškų tiek aukštajame, tiek viduriniame moksle.

Nesiimant politinės lyderystės mums gresia dar ketveri prarasti metai. Mes matėme ketverius metus Vyriausybę, kuri turėjo šimtus prioritetų, šimtus gražių siekių, vizijų ir planų, tačiau faktiškai nė vieno darbo, kuris leistų tuos tikslus pasiekti. Aš tikiuosi, aš vis dar turiu vilties, nedidelę viltį rusenančią, kad atsiras jėgos ir politinės valios pripažinti, kad reikalingi darbai, ir jie nebus lengvi, nebus vien tik vaivorykštės ir gražūs ateities siekiai, kad tai bus ir aiški politinė lyderystė, kurios Lietuvai šiandien ypač reikia. Deja, šiandien mes to nematome. Todėl palaikymo iš šitos salės pusės, deja, S. Skvernelis šiandien nesulauks. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Frakcijos vardu kalbės I. Šiaulienė.

I. ŠIAULIENĖ (LSDPF). Gerbiamieji kolegos, Socialdemokratų frakcija šiandien taip pat turėjo susitikimą su pretendentu į Ministro Pirmininko pareigas gerbiamu S. Skverneliu. Mes jį pažįstame, juo labiau kad dirbo mūsų premjero vadovaujamoje Vyriausybėje. Manome, kad turi sukaupti reikiamą patirtį. Šiandien frakcijoje buvo kalbama apie kai kurių reformų tęsimą sveikatos apsaugos sistemoje, dėl biudžetinių darbuotojų algų kėlimo perspektyvų pasikeitėme, dėl kai kurių Vyriausybės programos vykdymo prioritetų. Frakcija pritaria teikiamai kandidatūrai, parems ją. Linkime kuriant laimės ekonomiką pretendentui nepristigti laimės įgyvendinant uždavinius. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Frakcijos vardu kalbės E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas Seimo Pirmininke, gerbiamas pretendentė, mielieji kolegos! Truputį nustebau, kad visi taip probėgšmais pasako išvadą, kai yra galimybė pasakyti ir konkretesnes pastabas.

Mano, kaip frakcijos vadovo, ir apskritai visų liberalų pastabos yra tokios. S. Skvernelio asmenyje, politinėje išraiškoje mes matome tikrai naują stilių, naują retoriką. Daug kas pavėluotai pamato, kaip reikėtų sugebėti prisistatyti Seimui, daug kas gali pasimokyti ateičiai, ir tikrai daro gerą įspūdį. Tačiau sutinku su tais, kurie sako, kad S. Skvernelis labai gerai įvardija problemas, ir nė vienas iš mūsų nedrįstume pasakyti, kad tai nėra probleminiai dalykai. Esminis dalykas yra sprendimo būdai, kurie dar nebuvo įvardyti arba labai paviršutiniškai buvo įvardyti, ir natūralu, kad tai bus galutinai įvardyta Vyriausybės programoje. Todėl mes visada žiūrime ne tiek į asmenį, bet į tai, ką tas asmuo ir kaip galės padaryti. Tada paaiškės ir pasaulėžiūra, ir kiti apsisprendimai.

Jau ne kartą esu minėjęs, kad šiek tiek nerimo kelia, kad Vyriausybė nebus konstruojama taip, kad ji priimtų vertybinius apsisprendimus. Mano įsitikinimu, būtent Vyriausybė turi diktuoti kasdienę darbotvarkę ir vesti į priekį, į šoną, tikiuosi, ne atgal. Tačiau dabar, atrodo, yra apsispręsta, kad vertybinius klausimus balsuosime Seime ir Seimas diktuos Vyriausybei, o Vyriausybė lieka tik tokia šiek tiek techniška, technokratiška institucija, su kuo būtų galima sutikti, bet visada norėtusi lyderystės, politinės lyderystės, idėjinės lyderystės ir iš pačios Vyriausybės.

Nežinau, kiek bus palikta teisės Vyriausybei imtis politinės lyderystės ir politinės ilgalaikės darbotvarkės, o ne vien tik kasdienių klausimų kėlimo. Kai kas sako, kad tokiu atveju premjeras tampa valdomas Seimo daugumos, taps valdomas Seimo daugumos. Variantas, aš nesakau vėlgi, kad tai automatiškai blogai, bet dažniau mes matydavome tokią tradiciją, kad premjeras ir Vyriausybė suformuluoja uždavinius Seimui, pavyzdžiui, pateikia didžiąją dalį darbotvarkės klausimų sesijos darbų programai, ir Vyriausybė veikia *proaktyviai* formuluodama Lietuvos gyvenimą, o ne vien tik atsiliepdama į Seimo frakcijų pabalsavimus ar susitarimus. Taigi daugelyje situacijų mes esame laukimo stadijoje ir nežinome, kaip elgtis.

Liberalai yra pasakę vieną labai aiškia sąlygą, kad negalės balsuoti už kandidatą į premjerus, taip pat už Vyriausybę ar Vyriausybės programą, jeigu bus planuojama didinti mokesčius arba įvesti naujus mokesčius. Vienareikšmiško atsakymo susitikimo frakcijoje metu mes neišgirdome. Tenka pakartoti šį klausimą ir šiandien, ir dar ponas S. Skvernelis iki balsavimo šiandien turės galimybę kalbėti. Mes norime, kad S. Skvernelis garantuotų, kad nedidės mokesčiai ir natūralu, kad nebus įvedama naujų mokesčių. Tai yra išankstinė sąlyga, kurią mes esame įvardinę ir vadiname šiuo metu.

Kitas dalykas – *lapsus linguae*. Jau būta tokio dalyko – premjeras frakcijoje paaiškino, kaip jis čia vertina tuos žmones, kurie labai aktyviai reiškiasi feisbuke, bet dieną X atsidurs užsienyje arba labai lengvai prisieks okupantams. Nežinau, tikėkimės, kad tai *lapsus linguae*, bet, jeigu aš neklystu, būta dar vienos tokios klaidos. Vienoje televizijoje paklausus, kad esate šeimos žmogus, ką rinksitės – šeimą ar darbą, atsakymas buvo: be abejo, pauzė, šeimą. Aš noriu pasakyti, kad Ministras Pirmininkas po Vyriausybės patvirtinimo duos priesaiką ne šeimai, duos priesaiką valstybei. Mes jau turėjome vieną premjerą, kuris davė priesaiką valstybei, tautai ir, rūpindamasis savo šeima, Sausio 13-osios naktį kažkur dingo. Aš nelinkėčiau ir man sunku patikėti, kad S. Skvernelis būtų tas, kuris taip pasielgtų, ir tektų, praėjus 25 metams, prisiminti A. Šimėno istoriją. Tikiuosi, kad taip nėra.

Kiti dalykai, man atrodo, yra tokie techninio pobūdžio, kur kyla neaiškumų. Pavyzdžiui, paminėta visuotinė karo prievolė prisistatant pretendentai. Visuotinė karo prievolė gali būti vizija, bet, atrodo, visi turime suprasti, kad per šią kadenciją to nepavyktų įgyvendinti. Gal tai yra tik intencija eiti šita kryptimi, nes visuotinė karo prievolė pirmiausia privalo remtis tuo, kiek karinių bazių – kareivinių, poligonų mes sukursime. Šiandieninės infrastruktūros nepakanka visuotiniam šaukimui užtikrinti. Mes neturime kadru, kurie galėtų auklėti visuotiniu šaukimu pašauktus visus Lietuvos jaunuolius į visuotinę karo prievolę. Tas dalykas turi būti paaiškintas, ar tik eisime ta kryptimi, ar tai tampa Vyriausybės įsipareigojimu per ketverius kadencijos metus jau įgyvendinti šitą dalyką.

Darbo kodekso atidėjimas. Gerai, manau, bus diskusijų.

Kaip darysite su Žuvininkystės įstatymu, kurio nauja redakcija taip pat įsigalios nuo 2017 m. sausio 1 d., o Vyriausiasis apygardos administracinis teismas šių metų lapkričio 6 dieną priėmė

sprendimą, kad kvotų skirstymo principai neaiškūs, ir kreipėsi į Europos Teisingumo Teismą. Kaip gali tas įstatymas įsigaliooti nuo sausio 1 dienos, jeigu kvotų skirstymo principų Lietuvos teismų sistema nerado galimybių išsiaiškinti? Aš manau, gali... Čia jau tikrai reikia atidėti šito įstatymo įsigaliojimą, nes Vyriausiojo administracinio teismo prašymu atsiduria Europos Teisingumo Teisme.

Ar ministerijų perkėlimas bus lydimas etatų mažinimo, veiklos efektyvinimo? Gal pradėkime nuo švelnesnio eksperimento? Ten, kur yra verslas, profesionalai perkelti į atskiras pavienes institucijas, pavyzdžiui, Žuvininkystės tarnybą ar Vandens transporto departamentą. Daug tokių klausukų. Galutiniai atsakymai bus išgirdus Vyriausybės programą. Šiandien lauksime pono S. Skvernelio atsakymo į esminį klausimą, o kol kas liberalai – ne už S. Skvernelio kandidatūrą. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Frakcijos vardu kalbės R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Ačiū gerbiamam Pirmininkui. Gerbiamas kandidate, gerbiami Seimo nariai, Lietuvos lenkų rinkimų akcija-Krikščioniškų šeimų sąjunga susitiko su kandidatu, su būsimu premjeru. Pateikėme mūsų frakcijai rūpimus klausimus, be abejo, kylančius iš mūsų programinių nuostatų ir galimybės įgyvendinti per šią kadenciją pagrindines mūsų rinkimų programos kryptis. Radome daug bendrų sąlyčio taškų: bendrojo pobūdžio klausimų būsimam premjerui, Vyriausybės vadovui, ir darbo kryptių, t. y. efektyvesnio valdymo siekimo, ministerijų administracinių kaštų mažinimo, ir išgirdome konkrečių pasiūlymų. Taip pat klausėme, kokiomis priemonėmis bus siekiama bendros šalies ekonominės raidos ir tvarios ekonomikos siekio ir kokių priemonių planą planuoja ir Vyriausybės vadovas, ir būsimoji Vyriausybė. Kandidatas kalbėjo apie būsimos Vyriausybės programos metmenis, iš kurių mes susidarėme tokį vaizdą, kad vis dėlto tai yra geriausia alternatyva buvusios Vyriausybės veiksams. Supratome, kad bus siekiama atsigręžti pirmiausia į žmogų, į jo poreikius, į jo realius siekius. Šeimos politika, manome, vis dėlto taps pirmuoju šios Vyriausybės programos prioritetu, kuri apims visas socialines grupes: ir jaunas šeimas, ir pensininkus, ir vaikus, ir neįgaliuosius, ir žmonės pajus realų pajamų didėjimą, kartu ir skurdo mažinimą. Ir, be abejo, galutinis siekis – reemigracija. Pakviesti šeimas grįžti į mūsų valstybę ir kurti jos gerovę kartu čia, Lietuvoje.

Pradėti geri darbai čia, mūsų institucijoje, įstatymų leidybos institucijoje, nuo mūsų pačių, nuo Seimo narių išlaidų ir nuo bendro Seimo įvaizdžio gerinimo. Palaikome tą kryptį.

Taip pat linkime vis dėlto grįžti prie rinkimų kampanijoje deklaruotos nuostatos, kad ministrai negalėtų būti Seimo nariai. Ta kryptis yra teisinga, ir linkime maksimaliai ją įgyvendinti buriant Vyriausybės komandą. Pirmiausia palaikome Lietuvos rinkėjų išreikštą valią suteikti didelį pasitikėjimo mandatą būtent šitam politikui. Taip pat gerbiame visos Lietuvos valstiečių ir žaliųjų frakcijos sprendimą deleguoti šį kandidatą į premjero postą, į vieną svarbiausių mūsų šalies postų. Be abejo, linkime to ryžto, kuris yra dabar, sėkmės buriant Vyriausybės komandą. Mūsų frakcijos nariai palaiko S. Skvernelio kandidatūrą į premjero pareigas. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Frakcijos vardu kalbės R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gera diena, gerbiami kolegos. Frakcija „Tvarka ir teisingumas“ šiandien buvo susitikusi su kandidatu į Ministro Pirmininko postą S. Skverneliu. Frakcija „Tvarka ir teisingumas“ kartu džiaugiasi, kad S. Skvernelį užaugino iki tokio posto, nes politinė karjera būtent ir prasidėjo nuo atėjimo į „Tvarką ir teisingumą“ ir delegavimo ministru. Vadinasi, partijoje gali užaugti žmonės, bent jau tinkami kandidatai į premjerus. Iš tikrųjų buvo daug svarstoma, buvo daug keliama klausimų. Aišku, ne į visus yra ir sulaukiama atsakymo. Ko gero, natūralu, kad ne į visus galima sulaukti atsakymų, nes nematomos ministrų kandidatūros, kartu yra nematoma, koks yra formuojamas kabinetas, bet iš pateiktų atsakymų matyti, kad yra siekiama sukurti kabinetą ministrų, kurie būtų kuo mažiau priklausomi nuo politikos, priklausomi nuo paties parlamento, nuo mūsų daromos įtakos.

Kartu buvo keliamas klausimas ir diskusija dėl dviejų ministerijų – Aplinkos ir Žemės ūkio – perkėlimo galimybės į Kauną. Gerbiamas kandidatas patikino, kad dvejų trejų metų laikotarpiu tikrai šitos ministerijos bus perkeltos. Tai parodo požiūrį į regionus, tai parodo požiūrį, kad ne tik sostinėje turi būti koncentruojama visa valdžia, bet ir departamentai, ir ministerijos, ir įvairaus

pobūdžio skyriai turi būti būtent regionuose. Frakcija „Tvarka ir teisingumas“ svarstė kandidato galimybę tapti premjeru ir priėmė sprendimą balsuoti laisvai.

PIRMININKAS. Dėkojame. Frakcijos vardu kalbės L. Balsys.

L. BALSYS (MSNG). Ačiū, Pirmininke. Gerbiami kolegos, Mišri Seimo narių grupė taip pat dalyvavo susitikime su gerbiamu kandidatu S. Skverneliu. Nors mes nesame politinė frakcija ir neturime čia jokios prievolės kaip nors kalbėti bendrai, šiuo atveju mūsų požiūriai sutapo. Gerbiamas S. Skvernelis paliko teigiamą įspūdį. Tas faktas, kad S. Skvernelis ryžtasi priimti didžiulę atsakomybę ir taip pateisinti rinkėjų jam parodytą pasitikėjimą, yra labai teigiamas dalykas, nes turbūt reikia jau ryžtis pradėti tas reformas, apie kurias yra labai daug kalbama, reikia leisti rinkimus laimėjusiems kolegoms pradėti realiai dirbti, na, ir visiems kartu prisidėti, kad tas darbas būtų vaisingas. Mūsų manymu, gerbiamas S. Skvernelis turi potencialą būti rimtu premjeru, nors per susitikimą tam tikrų palinkėjimų kilo. Štai mano kolegė A. Maldeikienė palinkėjo, kad S. Skvernelis grįžtų prie savo kalbos, kai jis kalbėjo apie dvi Lietuvos ir apie pajamų nelygybę, ir apie tai, ką kalba Tarptautinis valiutos fondas, Europos bendradarbiavimo ir plėtros organizacija. Nepasiduokite spaudimui ir nesitraukite nuo tos pozicijos, kuri iš tikrųjų gerai atspindi situaciją.

Taip pat norėčiau palinkėti, kad vis dėlto Ministras Pirmininkas netaptų Seimo didžiosios frakcijos marionete, todėl džiaugiuosi, kad S. Skvernelis yra nepartinis, nors ir eina su šita jėga, nes vis dėlto Vyriausybė tikrai negali būti vien tiktai Seimo daugumos instrumentas ir (arba) politikos vykdytoja. Vyriausybė ir vykdo politiką, ir ją formuoja. Didžioji dalis įstatymų projektų, kurie ateina į Seimą, ateina iš Vyriausybės ir turi ateiti iš Vyriausybės, iš ministerijų, taigi premjerui čia tenka didžiulė atsakomybė ne tik vykdyti daugumos valią, bet ir pačiam siūlyti projektus ir siūlyti sprendimus. Tai būtų gal ir viskas.

Man irgi liko įspūdis, kad ponas S. Skvernelis turi gebėjimą įsiklausyti į tai, kas jam yra sakoma. Man patiko atsakymas, kai aš paklausiau, kai perteikiau mano rinkėjų didelį susirūpinimą, kad, pavyzdžiui, buvusios Vyriausybės Vilniuje planuojama statyti atliekų deginimo gamyklą, o Europos Komisija rekomenduoja peržiūrėti šitą planą ir šitą atliekų strategiją, tai ponas S. Skvernelis suprato mintį ir gavau savotišką pažadą, kad šitas planas gali būti peržiūrėtas.

Baigiant norėtusi palinkėti, kad, būdamas sąrašo lyderiu, dabar taptumėte, gerbiamas Sauliau, tikru lyderiu, t. y. Lietuvos lyderiu. Premjero postas tam suteikia visas galimybes, kartu, aišku, užkrauna didžiulę atsakomybę. Linkiu sėkmės.

PIRMININKAS. Dėkojame. R. Karbauskis, nevisiškai supratęs savo pristatymo turinio būtinumą. Tai prašom spėti per tas pačias septynias minutes, kurios skirtos frakcijos vardu kalbėti.

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Lietuva atsidūrė situacijoje, kada jau nebeturime laiko tarpusavio kaltinimams, tuštiems barniams, privalome imtis ryžtingų sprendimų, pokyčių ir už juos prisiimti atsakomybę. Keista girdėti politinių oponentų argumentus, neva mūsų kandidatas į Ministrus Pirmininkus S. Skvernelis neturi ambicingų tikslų.

S. Skvernelis turi sugebėti sugrąžinti tai, ką mes, politikai, valdę Lietuvą dvi dešimtis metų, praradome, – Lietuvos žmonių pasitikėjimą valstybe ir geresne ateitimi savo gimtojoje žemėje. Ar tai nėra ambicingas tikslas? Galima teigti, jog tai tėra bendra siekiamybė, kurios negalima apibrėžti skaičiais ir rodikliais. Skaičiai netrukus atsiras, kaip atsiras Vyriausybė, kurios ministrams nebus primetami viceministrai pagal partines kvotas, Vyriausybė, kurioje profesionalumas pasireikš gebėjimu vertinti ir reikalauti iš visų jai pavaldžių valstybės valdymo institucijų efektyvios veiklos. Ambicija galime pavadinti ir norą ženkliai mažinti valdininkų skaičių, padarant tai vienu iš esminių valstybės valdymo pertvarkos tikslų. Joks partinis bilietas neapsaugos nė vieno valstybės tarnautojo, negebančio tinkamai atlikti savo pareigų. Už būsimo premjero nugaros nėra partijų, kurios nori pasirūpinti savo bendrapartiečių gerove, nėra interesų grupių, kurios gali tikėtis tiesioginės ar ne tiesioginės naudos. Yra kandidatas į Ministrus Pirmininkus S. Skvernelis, kuris Seimo rinkimuose vedė Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos sąrašą, po rinkimų suformavusį didžiausią Seimo frakciją.

Tikime, kad visi Seimo nariai suvokia, kad šios Vyriausybės sėkmė yra būtina siekiant sustabdyti Lietuvą silpninančią emigraciją, įveikti valstybę naikinančią demografinę krizę, panaiškinti tautą skaldančią socialinę atskirtį. Tiems Seimo nariams, kurie pilni nusivylimo dėl praėju-

sių Seimo rinkimų rezultatų ar partines bei asmeninės ambicijas iškelia aukščiau valstybės, tautos interesų, siūlyčiau gerai pagalvoti prieš balsuojant dėl S. Skvernelio kandidatūros. Jūsų nenoras paremti kandidatą į Ministrus Pirmininkus visuomenei parodys teigiamų pokyčių baimę, ne konstruktyvų, o destruktivų jūsų nusiteikimą. Daugelis didžiausių S. Skvernelio kritikų turėjo galimybę dalyvauti valstybės valdyme. Praėjusiuose Seimo rinkimuose tokią galimybę savo valia tauta suteikė S. Skverneliui.

Tikime S. Skvernelio sėkme ir artimiausius ketverius metus būsime tvirta atrama naujai Vyriausybei.

PIRMININKAS. Dėkojame. Frakcijų vardu išsakytos visos nuomonės. Toliau diskusija. Žodis suteikiamas Seimo narui M. Adomėnui, ruošiasi K. Masiulis.

M. ADOMĖNAS (TS-LKDF). Gerbiamas Pirmininke, gerbiamas pretendentė, kolegos, šiandien kalbant iš šios tribūnos, apima dvilypis jausmas. Viena vertus, negalėjo nepadarėti įspūdžio, labai pozityvaus įspūdžio, S. Skvernelio prisistatymo kalba, kur jis labai teisingai įvardijo tai, kas Lietuvai yra dabar labai svarbu, kas labiausiai skauda: tai ir Lietuvos mažėjimas, ir emigracijos, protų nutekėjimo procesai. Ryžtas įveikti skurdą, taip pat ir elgesio skurdą, švietimas, orientuotas į mokinį, ir tos švietimo pertvarkos, kurios mato pažangą per mokytojo autoriteto stiprinimą, saugumo, geopolitinės situacijos problemų matymas, galų gale dėmesys kultūrai – iš tiesų su tuo neįmanoma nesutikti ir tai tiksliai įvardija tai, kas šiuo metu ypač rūpi Lietuvos žmonėms.

Galima būtų ginčytis dėl detalių – ar visa Lietuvos kultūra nebus matuojama pagal „Naisių vasaros“ mastelį? Ar paskelbus nelabai aiškius, bet kardinalius planus keisti mokesčių sistemą ir revizuoti Darbo kodeksą nesumažės paskatos investuoti ir nepradės lėtėti ekonomikos augimas? Tačiau mes tai pamatysime, kai svarstysime programą. Tikiu gera S. Skvernelio valia ir jo intencijomis. Džiaugiuosi, kad tos problemos buvo įvardytos ir kad yra valia keisti, valia galų gale siekti realių pokyčių po ketverių metų stagnacijos. Klausimų man kyla dėl trijų aspektų.

Vienas, tai nebuvo įvardytas santykis su tuo paveldu, kuris yra gautas iš nueinančios Vyriausybės, kuri keistu būdu pasilieka ir būsimojoje Vyriausybėje, kuri turėtų būti permainų Vyriausybė. Kiek interesų išliks, kiek jų bus tęsiama, o kur bus tikros permainos? Dar svarbiau, kad iš tiesų, kaip jau ne kartą ne vieno prieš mane kalbėjusio frakcijos vadovo buvo paminėta, yra ambicingi tikslai, bet mes nematome konkrečių žingsnių, kalbėjimas apie žingsnius, apie tai, kaip bus judama prie tų tikslų, yra atidėtas į programos pristatymo dalį. Bet žmogus, ateinantis vadovauti, na, turi tuos žingsnius matyti jau dabar, turi jau dabar matyti turinį, vaizdą tų permainų, kurių siekia šalyje ir kurių lyderiu jis nori būti. Negalima tos diskusijos atidėti į ateitį, tarsi ateis panacėja, ateis kokie nors žmonės ir parašys programą. Ne, tas kandidatas pats turi būti permainų lyderis ir turėti labai aiškų jų matymą. Tik tuomet mes galėsime būti tikri, kad tų realiai įvardytų problemų, realiai skaudamų problemų, bus pasiūlyti sprendimai, išmanūs sprendimai, sprendimai, atitinkantys XXI amžiaus realijas, o ne populistinės panacėjos, kaip dabartiniai pasiūlymai kartais sudaro pagrindą būgštauti, nes tai, ką mes matome, kol kas net nerodo gilesnės išvalgos į tai, kaip veikia šiuolaikinės valstybės ir globali ekonomika.

Ir pagrindinis klausimas, kuris kelia abejonių, kiek šis geros valios žmogus, geras policininkas, geras valstybės vidaus reikalų ministras, turės valios veikti kaip premjeras, kiek iš tiesų galios centras nepersikels į Seimą ir kiek jis netaps įkaitu ir valdoma figūra naujosios Seimo daugumos, kurios siekiai irgi nėra iki galo aiškūs, rankose? Ar jis nebus valdomas daugumos, kurios tikrosios intencijos mums dar tebėra neaiškios? Todėl šių dvilypių jausmų vedamas iš tiesų aš jungiuosi prie frakcijos sprendimo nepalaikyti, stebėti, laukti programos, diskutuoti dėl programos ir kviesti diskutuoti. Kviesti diskusijų, kurios išsakytus būgštavimus galėtų nuraminti ir kurios galėtų iš tiesų atnešti permainų programą, jeigu bus aiškiai atsiribota nuo to stagnacijos paveldo, dėl kurio nesame tikri, kad jo galutinai yra atsikratyta ateinančios naujosios Vyriausybės ir naujojo premjero.

Taigi parlamentas turi būti ta vieta, kur iš tiesų priimami sprendimai ir kur iš tiesų išdiskutuojami sprendimai, kur nėra atmetami opozicinių frakcijų pasiūlymai tik todėl, kad jie ateina iš Seimo opozicijos ir mažumos. Čia ir bus išbandymas, ar tai tikrai yra nusiteikimas demokratijai ir demokratiniam šalies valdymui. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Kalbės Seimo narys K. Masiulis. Ruošiasi M. Majauskas.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, gerbiamasis Sauliau Skverneli, prisipažinsiu, man patinka jūsų ambicija. Į kokią problemą Lietuvoje durtum pirštu, į kokią sritį durtum pirštu, pamatysi problemą. Paimame migraciją – matome kiekvienais metais Lietuvoje išnykstant Alytų, tai yra siaubingi skaičiai. Paimame demografiją – matome mažą gimstamumą ir vis grėsmingai augančią vyresniąją kartą. Paimame švietimą – matome modernybės stoką. Paimkime regionus – regionai nyksta. Valstybės tarnyba biurokratizuota, gremėzdiška, nelanksti, kada jau virš 30 metų egzistuoja tai, kas pasaulyje vadinama *new public management*, efektyvia viešąja vadyba. Europoje visur, o Lietuvoje mes to nesugebame įvesti.

Paimkime sveikatos apsaugą. Matome gremėzdišką, tikrai per daug gremėzdišką, neefektyvią ir blogai valdomą ir korumpuotą sistemą. Kad ir kur dursi pirštu, iš tikrųjų visur yra problemos. Jūs gražiai tas problemas įvardinote ir aš, klausydamas jūsų kalbų, galvoju apie tai, kad štai kokių mes vyriausybių turėjome, jos visos kėlė svarbius tikslus – reikėjo kurti valstybę, pastatyti jos pamatus, stiprinti ją, dorotis su krizėmis, kai kurios ir miegojo, neslėpsiu, kad pastaroji A. Butkevičiaus Vyriausybė tik miegojo.

Tačiau aš neatsimenu vyriausybių, kurios bandytų bent jau prisistatymo kalboje įvardyti visas beveik matomas ir apčiuopiamas problemas ir prisiimti sau ambiciją jas įgyvendinti. Aš maniau, na, vaikinai susidarys sau šluotą, geriau imti dvi tris problemas, jas aiškiai apibrėžti ir realizuoti, šluotos neperlauši, problemų šluotai... ypač sunku perlaužti, bet kodėl gi ne? Bandykite, galbūt iš tikrųjų tai yra ne tik drąsu, bet įžūlu, bet bandykite.

Ar tai yra realu, ne naivu (aš nenorėčiau būti čia tuo vertintoju), parodys gyvenimas, ir dėl kiekvienos jūsų ambicijos, kuri iš tikrųjų bus naudinga Lietuvai, kuri žadės realią kaitą, aš tikrai tvirtai žadu savo paramą tiek, kiek sugebėsiu, asmeninę paramą. Menka čia ta parama, bet iš 141 jau vos ne vienas procentas. Intelektualią, kai kuriose srityse kai ką suprantu, iš tikrųjų noriu padėti, noriu paremti ir pasakyti, kad tos paramos dešinėje yra daug daugiau, ir mūsų frakcijoje, ir kitur yra daugybė žmonių, kurie be galo solidžiai išmano įvairias savo sritis.

Jeigu jūs tas ambicijas turėsite kaitai ir demonstruosite ambicijas kaitai, tai paramos sulauksite ir iš opozicijos, bet jeigu tai bus tik išpūsti žandai ir daugiau nieko, jeigu mes vėl matysime miegančią Vyriausybę ir vėl matysime vijūnėles ir visokius auksinius šaukštus, tai tikrai paramos iš mūsų bus sunku tikėtis. Mes patys nedalyvausime šiame darbe kaip kūrėjai, mes galime dalyvauti kaip stebėtojai, kaip dera opozicijai, kaip dėmesingi stebėtojai, kritiškai stebėtojai. Aišku, kad nesame šitos Vyriausybės sudarytojai.

Kita vertus, aš suprantu, kad tauta suteikė jums didžiulį pasitikėjimo mandata, ir aš labai linkiu prisiimti lyderystės našta. Lyderiai yra tokie žmonės, kurie prisiima didžiulius iššūkius, suteikia didžiulę viltį, didžiulę ambiciją, perteikia emocingą tautos palaikymą. Aš labai norėčiau, kad pas mus būtų tokių vyriausybių. Galbūt jums tai pavyks. Linkiu šitai Vyriausybei būti lyderiais.

PIRMININKAS. Dėkojame. Kalbės M. Majauskas. Ruošiasi K. Glaveckas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamieji kolegos, aš gal tikrai norėčiau pradėti nuo kolegos R. Žemaitaičio pataisymo, kuris kalbėjo, kad S. Skvernelio karjera prasidėjo nuo partijos „Tvarka ir teisingumas“. Aš sakyčiau, prasidėjo nuo konservatorių, nes būtent A. Kubiliaus teikimu jis buvo paskirtas generaliniu komisaru. Iš tikrųjų eidamas tas pareigas jis atsiskleidė kaip doras, principingas, sąžiningas, kietas ir labai konkretus žmogus. Nevyniojo žodžių į vatą ir sakė tiksliai tai, kuo jisai tikėjo. Ir tai paliko didelį įspūdį.

Praeitą savaitę čia stovėdamas, Sauliau, jūs kalbėjote lygiai taip pat apie labai labai konkrečius dalykus. Įvardinote vieną svarbiausių visuomenės skaudulių. Kalbėjote apie skurdą, kalbėjote apie socialinę atskirtį, apie smurtą artimojoje aplinkoje, kalbėjote apie priklausomybes, nors gal ne tiek daug, kiek kalbėjote apie tai iki rinkimų. Kalbėjote ir apie savižudybių ir patyčių prevenciją, ir tai iš tikrųjų yra be galo svarbios temos. Bet ko mes tiek frakcijoje, tiek čia, šioje posėdžių salėje, neišgirdome iš jūsų – tai konkretumo, to konkretumo, kurį mes matėme jums užimant generalinio komisaro pareigas, kai jūs labai konkrečiai įvardijote ir priežastis, ir sprendimų variantus.

Aš labai kviečiu, ir šiandien dar bus galimybė tai padaryti stovint čia, šioje posėdžių salėje, labai aiškiai įvardyti, kokių priemonių imsitės sprendami tas problemas, kurias įvardijote. Tai

skurdas, socialinė atskirtis, savižudybių prevencija, patyčių prevencija, smurtas artimojoje aplinkoje. Ta galimybė dar bus ir aš labai tikiuosi, kad mes išvysime tą Saulių, kurį iš tikrųjų gana neblogai pažįstame. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Kalbės K. Glaveckas. Ruošiasi G. Landsbergis.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiamasis Pirmininke, gerbiamasis pretendentė, gerbiamieji kolegos. Pas mus yra įprasta, kad kandidato į Ministrus Pirmininkus kalba prasideda nuo to, kas kaltas? Paprastai kalti būna tie, kurie buvo arba taip toliau. Paskui ką reikėtų daryti, kas tą padarys ir kur gauti pinigų. Pagirtina tai, kad ponas S. Skvernelis nepradėjo nuo to, kas kaltas. Jis pradėjo nuo to, ką reikėtų daryti ir kaip reikėtų daryti. Kai pradės, ką reikės daryti ir kaip daryti, paaiškės po to, kai bus žengti žingsniai.

O šiaip avansu noriu pasakyti, kad lietuvių kalboje yra žodis „bet“, ir paprastai mes pripratę esame, pavyzdžiui, sakyti, kad tas ir tas yra geras žmogus, jis supranta tuos dalykus, „bet“, ir po „bet“ paprastai prasideda tai, kas nuneigia pirmąją savybę. Aš to žodžio vartoti nenorėčiau, aš manau, kad tas kelias, kuris yra deklaruotas (ir ekonominis kelias, socialinis, nelygybės), juo bus einama ir maksimaliai panaudojamos tos asmeninės savybės, kurias ponas S. Skvernelis turi. Noriu atkreipti dėmesį į kai kurias problemas, kurių paprastai būna visoms Vyriausybėms.

Pirmas klausimas yra susijęs su visomis be išimties Vyriausybėmis – jos stovi prieš neišsprendžiamą dilemą, kaip gauti, kaip surinkti mokesčius iš mokesčių mokėtojų tam, kad juos išleistų dažniausiai tam, kam jie nereikalingi. Kitaip sakant, surenki mokesčius, o paskui išlaidos daugeliu atvejų daromos neefektyviai arba nereikalingai ir čia atsiranda... Visos Vyriausybės tą problemą turi. Jos dažniausiai finansines problemas bando spręsti didindamos pajamas mokesčių keliu, arba surinkimu. Bet kita medalio pusė, kuri susijusi su kaštais, su išlaidomis, jų efektyvumu, dažniausiai paliekama nuošalyje.

Kodėl aš tai sakau? Todėl, kad šiandieniniai politiniai pažadai, kuriuos mes darėme ir kurie dabar duoti didžiosios frakcijos, yra ne kas kita kaip rytdienos mokesčiai. Nes, norint įgyvendinti ministerijų perkėlimą, padidinti pensijas ir kitus dalykus, iš esmės pagrindinis, paprasčiausias kelias yra koreguoti mokesčius, kitaip sakant, didinti tai, kas ekonomikai galų gale nėra naudinga.

Noriu pasakyti dar vieną dalyką. Vaizdžiai lietuviškai tariant, dabartinė situacija primena tą pasakos situaciją, kai pamotė išvarė Sigutę į mišką rinkti žibučių žiemą. Su finansais maždaug tokia situacija: reikia padidinti pensijas, reikia padidinti algas, reikia padidinti kitus dalykus, o kaip padidinti, kaip žiemą surasti žibučių, tai reikalas to, kuris tam dalykui vadovaus. Iš tikrųjų situacija bus gana sudėtinga ir reikalaus daugelio problemų, rimtų problemų sprendimo.

Pabaigoje noriu palinkėti, kad tas kelias, kuriuo eisite, nebūtų susijęs su pažadų vykdymu didinant mokesčius. Vis dėlto pagrindinis turėtų būti efektyvumo siekimo ir žmogiško potencialo išnaudojimo kelias. O šiaip noriu pasakyti vieną seną politinę išmintį, kad ant arklio dviem joti iš principo sunku, nes vienas visuomet sėdi priekyje, kitas sėdi gale ir kitokio varianto faktiškai nėra. Taip pat linkiu sėkmės.

O kaip liberalas noriu pasakyti: mes, liberalai, iš tikrųjų būsime opozicijoje, visą laiką esame, ir būsime konkreti opozicija, siūlysime sprendimus, kaip išspręsti tuos klausimus, kaip pagerinti. Tai tiek.

PIRMININKAS. Dėkojame. Kadangi G. Landsbergis kalbėjo frakcijos vardu, toliau kalbės D. Kreivys. Ruošiasi G. Steponavičius.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Gerbiamieji Seimo nariai, Lietuva šiandien serga ir mes matome, kad kiekvieną dieną mūsų šalį palieka beveik po 60 jos piliečių. Ir to pagrindinė priežastis yra pirmiausia nepritekliai, darbo vietų stoka, o šalia, jeigu paimsime visas geopolitines rizikas, iš kurių išplaukia tiek karinio saugumo, tiek energetinio saugumo iššūkiai, mes gausime visą puokštę reikalingų, neatidėliotinų, ryžtingų sprendimų ir problemų, kurias reikia spręsti.

Premjero pozicija mūsų valstybėje yra kartinė pozicija, sprendžiant šias ypatingos svarbos problemas ir klausimus. Sprendimai nėra paprasti, tačiau jeigu, pavyzdžiui, paimsime emigraciją, mes visi puikiai žinome, kad geriausias vaistas nuo emigracijos yra gerai apmokama darbo vieta, o gerai apmokamų darbo vietų steigimas, ypač regionuose, pirmiausia įmanomas tik pri-

traukiant užsienio investuotojus, skatinant mūsų verslą investuoti į technologijas, kurios didintų darbo našumą.

Tačiau kandidatas į premjerus apie tai kalba labai vangiai, o apie investicijų skatinimą būsimoje programoje, kurią aš radau internete, randame tik vieną sakinį.

Taip pat tiek iš kandidato, tiek toje pačioje programoje aš matau tik vieną konkretų ir ryžtingą sprendimą – per tris mėnesius uždaryti Energetikos ministeriją. Tačiau mes turime aiškiai suvokti, kad tai yra labai nedidelė, specializuota ministerija, kuri yra įsikūrusi po vienu stogu su Ūkio ministerija ir yra įsteigta ne vienam projektui, kaip kažkas pasakė, o daugeliui strateginių projektų įgyvendinti. Todėl kai jūs sakote, kad ketinate uždaryti Energetikos ministeriją, natūraliai iškyla klausimas, ar tokie svarbūs nacionaliniam saugumui projektai kaip sinchronizacija su Vakarų Europos tinklais, Astravo atominės elektrinės stabdymas nebus jūsų aukščiausių prioritetų sąrašė. Skeptiškai vertinate kogeneracines jėgaines, tačiau negirdėjome jokių alternatyvių pasiūlymų. Ką ketinate daryti su Lietuvos elektros nuosava generacija? Kaip užtikrinsime savo šalies aprūpinimą elektros energija? Kas konkrečiai dirbs su Briuseliu, kad ir toliau būtų užtikrintas Ignalinos atominės elektrinės uždarymo finansavimas?

Gerbiamieji, į šiuos ir kitus klausimus nebuvo atsakyta, bet labai tikiuosi, kad į juos bus išsamiai atsakyta jau patvirtintoje Vyriausybės programoje. Noriu pasakyti, kad aš tos programos labai nekantriai laukiau, ir tikiuosi, dar kartą pakartosiu, kad šitie klausimai bus joje įrašyti. O šiuo metu, kol tų dalykų nematau, aš susilaikysiu. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Kalbės G. Steponavičius. Ruošiasi V. Vingrienė.

G. STEPONAVIČIUS (*LSF*). Gerbiamasis Seimo Pirmininke, gerbiamieji kolegos, gerbiamasis kandidate į Ministrus Pirmininkus Sauliau Skverneli, iš tiesų leitmotyvas, vyraujantis, ir dažniausiai išsakomo įspūdžio pradžia yra susiję su tuo prisistatymu, kurį mes čia, plenarinių posėdžių salėje, girdėjome. Taip pat ir pasisakymai frakcijose ar jau pastarosiomis dienomis žiniasklaidoje. Iš tiesų aš vieną iš tokių pastabų noriu pasakyti, kad tikrai džiugina S. Skvernelio pasirengimas ir įspūdis, kuris ne man vienam susidaro, tai yra iš tiesų, ko gero, tokio profesionalo, kokio daugelis Lietuvoje tikisi, įspūdis. Panašu, kad sklaidosi nuogastavimai, ar buvęs vidaus reikalų sistemos žmogus sugebės būti tuo profesionalu, išmanančiu kitas sritis. Šitas nuogastavimas, bent asmeniškai man, tikrai sklaidosi, nes išmanymas ir išgilinimo lygmuo, kuris šiuo metu rodomas, atrodo pakankamai solidžiai.

Šiame kontekste norėčiau tik palinkėti, kad tokio tono ir pasirengimo demonstravimą parodytų ir būsimi formuojamos Vyriausybės nariai. Jeigu tokių profesionalų Vyriausybėje bus daugiau, aš manau, žalingų ar kvailių sprendimų mes galime tikėtis proporcingai mažiau. Štai šia prasme tai yra pozityvas.

Vertinant kandidatūrą kaip Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos atstovo, buvusio šios partijos į Seimą sąrašo pradžioje, išlieka klausimai, į kuriuos mes šiandien neturime atsakymo. Bet bet koku atveju tol, kol šiandien mes nematome Vyriausybės programos projekto, galime spėti, kad S. Skvernelis bus valstiečių ir žaliųjų programos įkūnytojas, įgyvendintojas, jeigu tiksliau pasakyčiau. Iš tiesų tai mums, Liberalų sąjūdžiui, ir man, kaip liberalui, kelia nuogastavimų, nes mes girdėjome nemažai viešai formuluojamų radikalių, žmonių laisvę, žmonių pasirinkimus, įvairius draudimus siūlančių ir ribojančių siūlymų ir idėjų. Štai šia prasme galimi du scenarijai. Vienas scenarijus yra, ar S. Skvernelis, kaip Ministras Pirmininkas ir Vyriausybės vadovas, bus tokios valdančiųjų valios įgyvendintojas. Kitas scenarijus – S. Skvernelis gali būti blogų, žalingų sprendimų stabdytojas, to antro scenarijaus aš ir norėčiau jam asmeniškai, Vyriausybei ir Lietuvos žmonėms palinkėti. Taigi, gerbiamieji kolegos, aš asmeniškai, net neketindamas balsuoti už, bet nuspėdamas – intrigos didelės šiandien salėje nėra, palaikymas jūsų kandidatūrai, gerbiamas kandidate, tikrai bus, noriu palinkėti jums sėkmės ir kuo greičiau suformuoti Vyriausybę bei pateikti mūsų ir Lietuvos teismui Vyriausybės programos projektą.

PIRMININKAS. Dėkojame. Kalbės V. Vingrienė. Ruošiasi A. Armonaitė.

V. VINGRIENĖ (*LVŽSF*). Gerbiamieji kolegos Seimo nariai, jau ketvirtį amžiaus pagrindinėje Lietuvos salėje daug ir skambiai sakoma apie pokyčius, permainas, reformas, bet keičiantis kartoms tos kalbos nugula skaitmeninėse Seimo stenogramų bylose.

O kiekvieno Seimo rinkimai rodo, kad piliečiai ieško naujų atstovų, kurie atsigręžtų į paprastą žmogų, mylintį tėvynę, bet kartu norintį, kad ir tėvynės valdžia jį gerbtų. Piliečiai pakeičia valdžios, tiksliau, politinio elito sudėtį tam, kad pakeistų ar priverstų pakeisti jos požiūrį į įstatymų vykdymą. Juk istoriškai reikšminga visada yra ne permainingas pažadas, o vykdomosios valdžios lyderystės požiūris į permainingą vertę, vertę paprasto žmogaus atžvilgiu, be arogancijos, atsakingai, įsiklausant.

Ar S. Skvernelio tapimas premjeru pakeis lyderystės sampratą? Esu tikra, taip. Nes tikiu, jam pakaks ryžto ne tik įsiklausyti į savo sąžinę ir ekspertų nuomonę. Jam pakaks nuovokos apie politinius ryšius tarp visų valdžių ir gebėjimų išgirsti kiekvienos srities profesionalų nuomonę, atsirenkant tai, kas realu, vertinga ir pagrįsta. Žinau, kad jis bus ne metų, o perspektyvos – Lietuvos perspektyvos – premjeras.

Nuostabu buvo išgirsti, kai ponas Saulius pabrėžė būtinumą sukurti demografinę programą. Tai drąsus pareiškimas, kylantis iš pojūčio, kad Lietuvai reikia rūpintis savo ateitimi. Priimant pragmatinius sprendimus nuo darnių, naudingų sąlygų šeimai iki švietimo ir mokslo, tai tik užtikrintų mūsų visuomenės brandą, tai būtų jos perspektyva.

Tai pirmasis kandidatas į premjerus ir pirmasis Ministras Pirmininkas, kuris prabilo apie vaiko padėtį ir būtinybę Vyriausybei tuo susirūpinti. Beje, turime pripažinti, kad iki šiol ši jautri, bet veikiau nevyriausybinė organizacijų sritis buvo apleista net parlamentinės kontrolės aspektu. Ir dar. Naujaisi iššūkiai mokesčių, švietimo, aplinkosaugos, valstybės tarnybos reformos srityse reikalauja ne tik žinių ir patirties, bet ir gebėjimo įgyvendinti iškeltus uždavinius.

Bet kuriai Vyriausybei vienas iš didžiausių iššūkių yra ne vien gerų sprendimų paieška, bet pirmiausia jų socialinė darna. Esu tikra ir tuo, kad Saulius gebės valdyti visą Vyriausybės komunikacijos procesą ir įveiks nematomas rankas, kad tie patys klausimai nestrigtų nei Vyriausybės kanceliarijos, nei atskirų ministerijų koridoriuose.

Linkiu, kad ponui Sauliui nepritrūktų ryžto jausti laiką. Žinau kaip kolegė ir bendramintė, jis tikrai bus ta asmenybė, kuri nesileis vakarykščių patarimų apsupama ir vedama.

Kadaise Seime buvo pasakyta, kad esą Lietuva – tai premjero valstybė. Matyt, taip apibūdinti amžiaus pradžioje vienas Seimo narys turėjo pagrindo, bet šiandien mes bandome keisti parlamentinės valstybės politinę kultūrą. Tikiu, kad šis premjeras bus bendravimo su Seimu pavyzdys, vienodai gerbiantis tiek poziciją, tiek opoziciją, tiek parlamentą apskritai.

Dar svarbu pabrėžti tai, kad tai pirmasis kandidatas, atstovaujantis aštuntojo dešimtmečio kartos žmonėms. Tai žmonės, kurie skynėsi savo gyvenimo kelią virsmo epochoje, kurie ėjo nepramintais keliais ir yra užgrūdinti iššūkių. Tad ir šiandienos esminių pokyčių kryžkelėje, renkantis neišbandytus kelius, priimant naujo požiūrio drąsius ir ryžtingus sprendimus, toks užgrūdintas lyderis pats tinkamiausias.

Tad prašau jaunesnės ir vyresnės kartų iš opozicijos stovyklos susivienyti vardan mūsų valstybės – tėvynės intereso labui, tėvynės, kuriai visi vienodai, nepriklausomai nuo politinių pažiūrų ir įsitikinimų, turime tarnauti. Nepaisant to, kad parlamentinė demokratija leidžia žaisti žaidimą prieš, dėl žaidimo vertėtų mums visiems, kad ir kurioje Seimo salės pusėje būtume, suteikti ir parodyti kuo didesnę pasitikėjimą S. Skverneliu. Ačiū jums už dėmesį.

PIRMININKAS. Dėkojame. Kalbės A. Armonaitė. Ruošiasi J. Olekas.

A. ARMONAITĖ (LSF). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Gerbiamieji kolegos, praėjusią savaitę išgirdome kandidato į Ministrus Pirmininkus S. Skvernelio kalbą, kurioje išties daug svarbių Lietuvai siekių: tai ir teisingumo stiprinimas, skurdo mažinimas, demografijos problemų sprendimas.

Kai kurie kolegos pasigedo konkrečių priemonių, kuriomis bus siekiama šių tikslų. Aš savo ruožtu manau ir tikiuosi, jog tos konkrečios priemonės atkeliaus su Vyriausybės programa, su programos projektu, kuris mums bus ilgainiui pristatytas.

Ir vis dėlto politinę kryptį, kuriai padedant bus siekiama įgyvendinti šiuos tikslus, būtų gera žinoti šiandien. Ar tai bus kairioji politika, ar tai bus dešinioji politika, ar tai bus politika, grįsta uždaros ar atviros visuomenės idėjomis? Man neramu, kad šiandien S. Skvernelis nedeklaravo savo politinių pažiūrų. Aš tikiuosi, kad galbūt, kai jūs kalbėsite, mes dar išgirsime, kokios yra jūsų politinės pažiūros.

Šioje tribūnoje stoviu, nes noriu pasiūlyti S. Skverneliui kryptį, noriu pasiūlyti jo išsikeltus tikslus įgyvendinti pasirenkant atviros ir laisvos visuomenės idėjas. Aš linkiu atsižvelgti į tokias pasisekimą pelniusias valstybes, kuriose klesti politinė lyderystė, grįsta atvirumu, tolerancija, pagarba kitokiam, kuriose gyvas noras atverti pasauliui savo rinkas ir gyva ambicija savo idėjomis ir kūriniais dalintis su visu pasauliu. Tokios valstybės ir visuomenės šiandien, pavyzdžiui, yra Kanada, Danija, Suomija, jei norite, Estija.

Lietuvoje gyvena daugybė iniciatyvių ir verslių žmonių, kurie tikrai bus dėkingi, jeigu valstybė mažiau nurodinės ir daugiau pasitikės jų iniciatyva, jeigu, siekdama surinkti daugiau, valstybė pirmiausia taupys savo biurokratijos sąskaita, o ne žiūrės, kaip paimti iš žmogaus sąskaitos, kad ir uždirbančio 1 tūkst. eurų. Lietuva bus dėkinga, jeigu įstatymas visus žmones ir visas poras traktuos lygiai ir vienodai.

Jeigu kalbėsime ne tik apie valstybinį siekį neva pasirūpinti viskuo, bet ir stiprinsime kiekvieno atsakomybę rūpintis vienas kitu, dalyvaujant bendruomenėse, savipagalbos grupėse, nevyriausybinėse organizacijose, tokiu būdu mes pasieksime tų tikslų, kuriuos ponas S. Skvernelis iškelė praėjusią savaitę.

Gerbiamieji kolegos, aš noriu atkreipti jūsų dėmesį, kad technokratinė profesionalų Vyriausybė nėra jokia savaiminė vertybė. Tai yra forma, ir ji tikrai sąmoningai ar nesąmoningai įgyvendins idėjomis ar ideologijomis grįstą politiką. Kokios šiandien bus idėjos ar ideologinė kryptis, iki galo nėra aišku. Tai gi būtų gerai žinoti, tvirtinant kandidatūrą. Dėkoju.

PIRMININKAS. Dėkojame. Kalbės J. Olekas. Ruošiasi P. Gražulis. Nėra.

Tada prašome P. Gražulį.

P. GRAŽULIS (TTF). Gerbiamas Pirmininke, gerbiami Seimo nariai, gerbiamas Andriau Kubiliau. Man nereikia replikuoti, aš be frakcijos ir be A. Kubiliaus turiu savo nuomonę šiuo klausimu, S. Skvernelio kaip premjero, kaip kandidato į premjerus klausimu.

Man labai keista, tikrai labai atidžiai išklausiu opozicijos kalbas, jie įvardijo gana gerus premjero bruožus – ryžtingas, ambicingas, principingas, sąžiningas, bet mes nebalsuosime. Tai gal jūs balsuotumėte tada, jeigu jis būtų nesąžiningas, korumpuotas ir neambicingas? Nežinau, kokio jums reikia premjero ir kokio jums reikia kandidato.

Lygiai taip pat visi sutinka ir išvardijo, kokias problemas reikia spręsti, ir kolektyviai Vyriausybė pateiks dėl tų problemų priemones, kaip jas reikia spręsti. Tai ir socialinė atskirtis, skurdas, tai ir šeimos instituto stiprinimas, tai ir emigracijos milžiniška problema. Su visomis problemomis jie sutinka, kad tai milžiniškos problemos, jas reikia spręsti ir jas įvardijo S. Skvernelis, bet mes nebalsuosime, sako opozicija. Tai kaip suprasti jus, gerbiamoji opozicija? Jūs esate destruktivi opozicija.

Aš sakau ir manau, kad „Tvarka ir teisingumas“ padės visas tas problemas, kurias išvardijo pretendentas į premjerus S. Skvernelis, mes padėsime spręsti. Jeigu jos nebus sprendžiamos, jeigu jos bus pamiršamos tos problemos, mes priminsime, mes teiksime įstatymų projektus, kad jūs išspręstumėte tas problemas, kurias įvardijote. O jos yra gana didelės, įsisenėjusios ir tikrai nebus lengva spręsti.

Kai buvo išrinkta valdančioji dauguma, kai milžinišką kiekį balsų gavo Valstiečių ir žaliųjų partija, pamąščiau: o kas atsitiko Lietuvoje, kodėl, ne jau buvusios valdančiosios daugumos ir praėita taip jau prastai dirbo? Žmonės, be abejonės, nori, kad kiekvienas asmeniškai pajustų gerovę, ir didelė žmonių dalis to nepajuto. Šiandien yra tokia tautos valia. Jums, gerbiamieji, milžiniška užduotis – spręsti šitas problemas. Bet tai reikalaus didelio politinio susitelkimo, ir man keista, kada opozicija vėl kalba: žiūrėk, susiformavo valdančioji dauguma, formuoja Vyriausybę, ir jau dabar sako, kad jeigu Vyriausybė priklausys nuo Seimo, tai jau yra blogis. Ar šitas Seimas, šita valdančioji dauguma, kurią išrinko tauta, yra blogis pagal jūsų poziciją? Ar šitos tautos valios formuojama Vyriausybė neturi į ją įsižiūrėti? Jie gi ir turi būti lyderiai. Esminį dalyką, kurį iškelė Valstiečių ir žaliųjų partijos atstovai ir premjeras, tą turite įgyvendinti – politinio svorio centras turi būti Seime. Šiandien reikia pasakyti, kad per 25 metus politinio svorio centras persikelia iš Seimo į prezidentūrą ir kitur. Susigrąžinkite tą politinį svorį, susigrąžinkite tautos pasitikėjimą, tapkime

parlamentine valstybe taip, kaip parašyta Konstitucijoje. Štai yra esminiai dalykai. Bus be galo sunku jums tą padaryti, bet aš linkiu jums iš visos širdies, kad jūs tai padarytumėte, ką kalbėjo gerbiamas S. Skvernelis, ką kalbėjo R. Karbauskis ir ką kalbėjo P. Urbšys. Jis daug kartų kalbėjo ir praeitoje kadencijoje apie šituos esminius dalykus, ko nekalba ir nekalbėjo nė vienas iš opozicijos lyderių. Milžiniški darbai. Tikrai jums sėkmės ir tegul laimina jus Dievas.

PIRMININKAS. Dėkojame. Vadovaudamiesi Statuto 123 straipsniu toliau mes turime surengti diskusiją. Po diskusijos pretendentas turi teisę 20 minučių atsakymams. Kviečiame S. Skvernelį.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Gerbiamas Seimo Pirmininke, gerbiami kolegos, pradžioje noriu visiems padėkoti už išsakytas nuomones, už galimą avansu kritiką. Praeitą savaitę stovėdamas šioje tribūnoje aš tikrai prisistačiau kaip kandidatas į Ministrus Pirmininkus ir pabandžiau įvardyti pagrindinius, tikrai ne visus, pagrindinius laukiančius naujos Vyriausybės iššūkius. Aš suprantu, kad jūs pasigendate, ypač tie, kas nenori girdėti, kas nenori klausyti atsakymų, kaip, detalai, kada. Esu teisininkas ir esu prieš teisės prievartavimą. Todėl šiandien Statuto valia yra tokia procedūra, kad jūs turite apsispręsti dėl Ministro Pirmininko kandidatūros, tada bus suformuotas ministrų kabinetas ir pateiktas Vyriausybės programos projektas. Projektas, žinoma, jau yra koalicinės Vyriausybės projektas, kuriame, be tų paminėtų iššūkių ir problemų, yra įvardyta gerokai daugiau. Galbūt ne tokios apimties kaip „Naujas planas Lietuvai“, tiek puslapių mes neišspaudėme, bet idėjų prasme, turinio prasme ir konkrečių darbų prasme, aš manau, yra ambicingas planas ir jis bet koku atveju bus įgyvendintas.

Jūsų valia, galbūt jūsų valia aš turėsiu galimybę pristatyti Vyriausybės programą, tada diskutuosime dėl Vyriausybės programos nuostatų dalyvaujant paskirtiems, bet neprisiekusiems ministrams. Aš tikrai manau, kad mes turime galimybes dirbti kitaip. Turime galimybę surasti geriausius sprendimus Lietuvai kartu. Noriu tikėti, kad galime dirbti kitaip, galime ieškoti teisingiausių sprendimų, o ne atmesti pasiūlymus todėl, kad tuos pasiūlymus pateikė asmenys yra vienos ar kitos politinės partijos, ne tos politinės partijos. Galime susėdę diskutuoti ir ginčytis apie esmę, bet neieškoti paikų priekabių prie vieno ar kito ištarto žodžio.

Dar kartą noriu pabrėžti, matau naują Vyriausybę kaip pokyčių nešėją, orientuotą į socialinės nelygybės, demografijos, regioninės atskirties problemų sprendimą. Tam privalome ne tik ryžtingai pertvarkyti viešąjį sektorių, kurio efektyvumas šiandien yra žemas, neišvengiamai turime suformuoti ambicingas užduotis pritraukti tvarias investicijas į Lietuvą ir skatinti inovacijų plėtrą visose mūsų valstybės gyvenimo srityse. Tam turime visas galimybes.

Vienas nedidelis pavyzdys paliekant vidaus reikalų ministro postą. Buvo pasirašytas įsakymas, įtvirtinantis nuo sausio mėnesio vadinamosios startuolių vizos atsiradimą. Mažas pokytis, bet esminis pokytis kalbant apie mus laukiančius iššūkius.

Dar kartą prašau jūsų visų palaikymo ir kviečiu dirbti kitaip: nuoširdžiai, atvirai, be cinizmo. Perfrazuojant kadenciją baigiantį Jungtinių Amerikos Valstijų prezidentą B. Obamą, galiu pasakyti: jeigu darbuose pasiseks mums, pasiseks visai Lietuvai. Tai tiek to teksto, kurį esu pasirašęs, niekada nerašau, stengiuosi nerašyti, bet šita tribūna tokia garbinga ir yra toks jaudulys, kad tenka ką nors pasirašyti, bet vis dar rašau pats.

Dabar dėl tų pasisakymų, kuriuos iš tos garbingos tribūnos girdėjau. Aš jau minėjau, kad jūs neturėjote net menkiausios progos abejoti, ar tai bus pokyčių Vyriausybė. Mes kito kelio neturime. Tiesiog nėra alternatyvos ir variantų. Jeigu tokia Lietuvos žmonių valia ir jūsų valia lėmė, kad aš šiandien stoviu kaip kandidatas šioje tribūnoje, aš nematau kito kelio, kaip daryti ryžtingus, neišvengiamus, protingus pokyčius. Tik noriu pakartoti, kad pokyčiai tai nėra revoliucija, nėra radikalizmas, jie turi būti apgalvoti ir pamatuoti. Sprendimai, kaip, kada, kaip jau minėjau, bus pateikti taip, kaip nustato Seimo statutai pateikiant Vyriausybės programą.

Iškyla klausimų, ar Ministras Pirmininkas bus valdomas Seimo daugumos, ar Vyriausybė kaip anksčiau diktuos Seimui. To tikrai nebus. Nebus nei valdomas, nei Vyriausybė diktuos Seimui. Vyriausybė bendradarbiaus su Seimu. Čia esminis dalykas ir nebus taip, kad kas nors yra aukščiau pagal konstitucinę sandarą arba žemiau. Mes esame vienos visuomenės nariai, visų valdžių šakų atstovai, turime bendradarbiauti, ir tai yra sėkmės garantas.

Žiūriu į E. Gentvilą, paminėjo dėl priesaikos. Man tikrai sunku kalbėti. Aš prisiekiau valstybei tris kartus – kaip policininkas (kai kas bando vardinti kelių policininkas, šaipytis, bet aš didžiuojuosi ta profesija ir kad apskritai buvau policininkas), kaip ministras ir trečią kartą kaip Seimo narys. Visą laiką prisiekiau Lietuvos Respublikai ir to šventai laikiausi. Manau, visada elgsiuosi taip, kad už jokią postą šeimos neparduosiu, tai mano atsakymas, bet priesaiką vykdysiu. Turėjau ne vieną tokių atvejį, galbūt skirtingai nuo daugelio čia žmonių, kada buvo priimti sprendimai ir mano šeimą saugojo automatais ginkluoti policininkai, bet aš tuos sprendimus priėmiau. Abejonės dėl galimybės sulaužyti priesaiką mane, kaip žmogų, labai žeidžia. Ir pasirinkimas nekorektiškas – ar valstybė, ar šeima. Daug kas deklaruoja, matyt, viešai prioritetą šeimai, bet elgiasi visai kitaip. Taip, aš dar kartą sakau – dėl postų ir karjeros aš šeimos neaukosiu, bet abejoti dėl mano lojalumo ir pareigų vykdymo prisiekus valstybei nebuvo jokio pagrindo ir toliau nėra.

Dėl feisbuko pasisakymų. Galbūt man būtų lengviau kalbėti, jeigu aš neturėčiau tam tikros institucinės atminties iš buvusių savo ankstesnių specialybių, kaip minėjau, ypač policijos pareigūno ir vidaus reikalų ministro. Taigi tie žmonės, kurie ten dalyvauja... Aš nepreziumuoju, kad visi tokie. Tikrai ne! Bet tikrai yra tokių, kurie taip pasielgtų, kaip aš paminėjau. Tai yra mano nuomonė. Aš visą laiką sakiau savo nuomonę ir ją ateityje sakysiu, patinka kam ar nepatinka.

Paveldas. Ar buvusi Vyriausybė yra paveldas ar našta? Aš tikrai manau, kad koalicinė Vyriausybė yra formuojama kitais principais ir koalicijos partnerių deleguoti kandidatai į galimą Vyriausybės sudėtį yra kitokios kartos, naujos kartos politikai. Aš manau, kad koalicijos partneriai taip pat puikiai žengė ir žengs žingsnius dėl pokyčių, atsinaujinimo, bet tai yra jų partijos vidaus reikalas. Aš kalbu apie Vyriausybę. Vyriausybėje tikrai bus žmonės, kurie galės dirbti, galės tuos pokyčius įgyvendinti.

Kyla klausimas, kur galios centras – Seimas, Vyriausybė ar dar kur nors? Mes vėlgi turime suvokti, kokia valstybė esame pagal Konstituciją. Bandytas tokiu būdu supriešinti (aš labai suprantu tą norą), matyt, galbūt su frakcijos ar partijos pirmininku, kas čia bus svarbesnis arba mažiau svarbus, arba kas kam diktuos. Aš dar kartą pabrėžiu – tai yra bendradarbiavimas. Jeigu jūs žinotumėte principus – Vyriausybės formavimo, Vyriausybės programos rašymo principus, – dauguma galėtų tikrai pavydėti tokio bendradarbiavimo ir nedarymo įtakos arba poveikio, kaip buvo daroma anksčiau renkant kandidatus į ministrus arba sudarant Vyriausybės programą.

Opozicijos viltys dėl konstruktyvumo. Aš puikiai suprantu tą gaidelę. Jeigu tam, kas teikia ma opozicijos, yra pritariama, tai demokratija yra, jeigu tai teikia valdančioji dauguma, tai pateikimas arba siūlymas yra blogas. Nenoriu aš turėti tokio santykio. Tikrai manau, kad neišvengiamai mes turime bendradarbiauti ir darbuotis valstybės labui, nežiūrėti, kas ką pateikė.

Dar kartą sakau – Vyriausybės programa bus pristatyta ir čia. Paskui prasidės procedūros Seimo komitetuose, frakcijose. Esame atviri visiems racionaliems pasiūlymams – iš kairės, centro ar dešinės jie ateitų. Tikrai nevertinu ir niekada nevertinsiu žmonių pagal jų partinį priklausomumą. Dalis dešinėje pusėje esančių taip pat tą pajautė rinkimų laikotarpiu, kai gavo mano asmeninę paramą kaip kandidatai. Aš nežiūrėjau, kad kas nors šnairuoja, kaip čia dabar konservatorius ar liberalas, ar dar kas nors paremtas. Aš rėmiau žmogų matydamas jo potencialą ir galimybę dirbti valstybei. Taip ir ateityje darysiu.

Problemų šluota. Iš tikrųjų šluotą perlaužti yra žiauriai sunku, gerbiamas kolega Kęstuti. Galima pasirinkti, ir mes tai turėsime daryti, ir Vyriausybės programos priemonių plane prioritetus išdėlioti per ketverių metų laiką. Mes negalime pasakyti – viską šiandien imame ir padarome, tačiau aš turiu didelę viltį kalbant apie ministrus, kurie bus pateikti, kad jie bus savo srities pokyčių generatoriai. Jeigu reikėtų man vienam šluotą laužyti, aš jos neperlaužčiau, bet, manau, kabinetas galės ją tikrai stipriai laužti. Jums visiems padedant tą šluotą galima perlaužti. Ar mes turime kelią jos nelaužyti, po vieną pagaliuką laužti? Aš sakau, šiandien mes esame ceitnote ir mes turime imtis šitų permainų.

Mieganti Vyriausybė, buvo ar bus mieganti Vyriausybė. Man atrodo, gerbiamas premjeras A. Kubilius paminėjo, kad aš turiu humoro jausmą, todėl tuo dar kartą pasinaudosiu nieko neįžeisdamas. Po vieno naktinio skambučio, kai mane pažadino miegantį būnant vidaus reikalų

ministro poste, daugiau niekada nemiegu ir tikrai nemiegosiu jokiose pozicijose, tuo labiau Ministro Pirmininko pozicijoje. Aš manau, kad tik nereikėtų Seimo nariams bėgioti nuo *proaktyvios* Vyriausybės, kad tik taip neatsitiktų. O kad tikrai galės Vyriausybė ramiai miegoti, o tuo tarpu, natūralu, ir Seimas turės mažiau darbo, tai yra nepagrįstos viltys. Taip, Vyriausybė kaip buvo, taip ir bus, ir niekur kitur nėra... Tai garantuoja ir mūsų konstitucinė sandara, kad teiks, generuos įstatymo projektus. Vyriausybė aprūpina Seimą darbu, taip ir bus. Svarbiausia, kad nebūtų teikiama kuo daugiau į programą žinant, kad vis tiek tie darbai nebus įgyvendinti. Ar tai yra darbo kokybė, kada mes pateikiame ir pusės projektų arba neparašome, nesugebame pateikti Seimui, arba jie guli kur nors nesvarstomi?

Dėl mokesčių. Garantuoti šiandien, kad mokesčių pokyčių nebus, aš tikrai negaliu, bet aš galiu kalbant dėl siūlymų dėl mokesčių pasakyti pagrindinius mokesčių principus: tai yra horizontalaus ir vertikalaus teisingumo, efektyvumo, skaidrumo ir administravimo paprastumo. Šitų principų mes ir laikysimės, o pokyčiai (tikrai žinau, kad tai yra labai ypatinga sritis, jautri sritis), dar kartą galiu pakartoti, kad bus daromi nuosekliai, pamatuotai ir tikrai tariantis su socialiniais partneriais.

Aš nežinau, iš kur jūs?.. Kai kas bandė operuoti, kas yra mūsų Vyriausybės programos projekte, ko nėra. Taip, yra viešai prieinama rinkimų programa, bet Vyriausybės programos projektas nėra dar skelbtinas, tuo labiau kad, kaip minėjau, jis yra kintamas ir koreguotinas. Yra atskiri skyriai, ne vien nuostatos, kurių jūs neradote, susiję su veiksminga skurdo įveikimo politika, investicijomis į darbo vietų kūrimą regionuose, regionų patrauklumas ir verslumas, paskatos gyventi ir investuoti, kompleksinės priemonės ir paslaugos, kaip didinti pagyvenusių žmonių užimtumo galimybes, prieinamos įdarbinimo paslaugos, įtrauki darbo rinka, inovacijos ir iniciatyvos ekonomikoje. Yra skyriai ir atskiri poskyriai, netgi ne eilutės. Bet aš manau, kad galėsite juos skaityti, o vertinimas vėlgi yra subjektyvus dalykas. Mes visi skirtingai matome, skirtingai galvojame, kad ta priemonė yra tinkama. Jūs galvojate, kad netinkama, mes manome, kad jos duos rezultata, bet tai yra natūralus dalykas. Neturi būti taip ir nebus, kad čia visi susėdę mes paprasčiausiai tiktai plosime vieningai ir balsuosime. Taip nebus, bet turime ieškoti geriausių sprendimų. Aš nesakau, kad tie siekiai yra mūsų absoliučiai nekintantys ir teisingi. Jeigu bus racionalių pasiūlymų, aš dar kartą sakau, mes tikrai gebėsime atsižvelgti ir vertinti, tai privalėsime daryti.

Dėl kogeneracijos ir elektrinės. Jūs turbūt puikiai išmanote, ypač tie, kurie domisi gamtosauginėmis temomis, šiukšlių deginimas yra antra nuo galo alternatyva iš penkių pagal blogumą – sąvartynai ir deginimas. Mes ir siūlome susitvarkyti su mūsų rūšiu, kur pokyčiai šioje srityje rodo pagal atskirus sektorius, ypač paimkime plastiką, kad pasikeitė visiškai atliekų santykis, kuris ejo perdirbimui ir galėtų būti deginamas. Taip, ar dvi šitos statomos... galimos elektrinės iš tikrųjų atitinka mūsų poreikį? Ar iš tiesų yra galingumai nepertekliniai? Ar iš tiesų mes turėsime žaliavos toms elektrinėms aprūpinti?

Kitas momentas. Ar mes iš tiesų aukojame mūsų žmonių sveikatą ir gyvybę neturėdami aiškaus atsakymo, kokią grėsmę ji mums kelia? Taip, mes dar į tuos klausimus turime atsakyti. Programoje rasite apie alternatyvas, apie mažųjų jėgainių vystymą, tai susiję su vėjo energetika, saulės baterijomis, rasite nuostatas, kuriomis bus skatinama bendruomenė įsitraukti į energetikos gamintojus, kad būtų kaip akcininkai, kad būtų šeimininkai. Skatinti mažųjų įsijungimą į tinklą, kad būtų tinkamai superkama ta energija, kad būtų padaryti ambicingi projektai dėl išlyginimo, kintamo išlyginimo superkamos energijos. Tas yra. Galima matyti arba nematyti.

Dėl programos. Aš jau šiek tiek pasakiau dėl tų nuogaštavimų, koku būdu Statutas numato priimti programą, tai bus besąlygiškai vykdoma.

Pažiūros. Ar man dabar reikėtų prisipažinti, norint balso, kad aš esu pasislėpęs liberalas? (*Juokas, balsai salėje*) Bet tikrai – ne. Aš galiu pasakyti, aš tai pasakiau prisistatymo kalboje, aš tikrai manau ir taip elgiuosi, kad laisvas, kuriantis, mąstantis žmogus yra didžiausia vertybė. Ir taip pats galvoju, ir taip elgiuosi. Aš tikrai esu socialiai orientuotos rinkos šalininkas, bet ne laukinio kapitalizmo – grobuoniškos, ekonomikos kultūros šalininkas. Taip pat manau, kad mūsų žmogus geba spręsti daug savo gyvenimo sričių ir reguliuoti pats, tačiau taip pat esu įsitikinęs, kad ten, kur yra neišvengiamas valstybės reguliavimas, jis turi būti.

Jūs visi esate išrinkti Lietuvos žmonių, jūs ir taip pat aš, šiandien turėsite padaryti žingsnį, ir mes kartu padarysime žingsnį į XVII Vyriausybės formavimą, jeigu bus jūsų valia, iš tiesų prasišėdęs etapas, kai reikės teisiškai įforminti 14 ministrų kandidatūras ir galimą darbą Vyriausybėje. Tai labai svarbu kalbant ir apie būsimos Vyriausybės programą, dalis jų jau dirba, dalis vėliau prisijungia, tikrai norisi, kad tie žmonės taip pat galėtų ir turėtų tikrą galimybę suvokti, kad tai yra komandos nariai, vienos veržlios komandos nariai, kuri bendradarbiaus su jumis, ieškos geriausių sprendimų. Tikiuosi, kad ši Vyriausybė bus ir pokyčių Vyriausybė, ir bus ta, kuri tikrai matys kiekvieną žmogų, nebeskirstant į vieną ar kitą grupę.

Eugenijau, čia dar noriu jums vieną mintį pasakyti. Bet kokių atveju, kaip jūs balsuosite, tai aš gerbiu. Dar kartą primenu, kad jūs esate laisvi Seimo nariai, turintys laisvą mandatą, ir bet kokia jūsų pozicija yra gerbtina, priimtina. Aš tikrai dėkoju už tą laiką, kurį gaišote klausydami mane. Dar, kaip suprantu, pagal Statutą aš pasilieku čia, tribūnoje, atsakyti į klausimus. Bet kokių atveju, kaip būtų, aš esu Seimo narys ir tikiuosi sklandaus, racionalaus ir produktyvaus darbo. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėkojame pretendentiui. Dabar suteikiama galimybė iki 30 minučių klausimams. Prašome likti tribūnoje. Pirmasis klausia L. Kasčiūnas, ruošiasi K. Masiulis.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiamas pretendente, pirmiausia, aišku, norisi jums palinkėti sėkmės, stiprybės, visi suprantame, kad laukia nelengvi išbandymai, tai laikykitės. Dar keletą klausimų prieš tokį galutinį apsisprendimą.

Regioninė politika. Iš tikrųjų puikiai matome, kad virstame vieno ar kelių didžiųjų miestų valstybe, šiandien Vilniuje yra sutelkta 40 % bendrojo vidaus produkto. Nedarbas regionuose ir didmiesčiuose irgi labai akivaizdžiai skiriasi, skiriasi beveik iki dviejų kartų, ypač tarp jaunimo. Tame Vyriausybės programos projekte apie tai yra kalbama, bet kalbama gana abstrakčiomis sąvokomis, tokiomis kaip verslumo skatinimas, investicijų pritraukimas. Norėčiau paklausti, kokie konkretūs pirmieji jūsų žingsniai būtų skirti tam, kad mažėtų šita regioninė takoskyra, kad nevirstume vieno miesto valstybe?

Šalia to, dar vienas klausimas, susijęs su Pietryčių Lietuva, Vilnija ar Vilniaus kraštu. Irgi žinome kultūrinės, informacinės tendencijas tame krašte, matome tam tikrą izoliaciją, kai kas tą procesą vadina valstybės valstybėje formavimusi, sociologinės apklausos rodo, kad...

PIRMININKAS. Jūsų laikas baigėsi.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Taip. Kokios priemonės bus skirtos Pietryčių Lietuvos problemai spręsti? Labai ačiū.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Kalbant apie regioninę politiką, jūs pats paminėjote, aš lygiai tą patį praėjusią savaitę čia stovėdamas sakiau, kad iš tiesų mes kenčiame ir dėl emigracijos, kuri susijusi su išvykimu į užsienį, ir dėl vidinės migracijos šalies viduje, būtent į tuos regionus, kuriuos paminėjote. Tai yra natūralūs dalykai, nedarbo klausimai ir tam tikrų socialinių paslaugų gavimo klausimai gyvenant ne sostinėje. Ką jums dar kitaip įvardinti, kaip spręsti šituos klausimus, nedarbo problemą? Kaip jums kitaip įvardinti, kad norint, kad atsirastų darbo vietų savivaldybėse, reikia skatinti investuoti į atėjimą? Šiandien savivalda neturi iš esmės jokie intereso, kad pritrauktų tiek vietos, tiek užsienio investicijų. Mūsų programos projekte yra numatytos galimybės per tam tikrą mokestinę politiką nedidinant mokesčių ar mažinant, tiesiog per biudžeto skirstymą padaryti taip, kad savivaldybės būtų suinteresuotos, finansiškai motyvuotos ir turėtų gražą nuo darbo vietų įkūrimo, verslo pritraukimo pačioje savivaldybėje.

Kitas momentas, jeigu mes iš tiesų norime turėti komfortabiliai gyvenantį žmogų provincijoje arba mažame miestelyje, jis turi turėti lygiai taip pat prienamą sveikatos priežiūrą, sveikatos apsaugą, lygiai taip pat galimybę kokybiškai lavinti savo vaikus, kalbant apie vidurinę išsilavinimą, lygiai tokią pat galimybę leisti vaikus į popamokinę veiklą, vadinamuosius būrelius, arba ikimokyklinio ugdymo veiklą, lygiai taip pat mes kalbame, kad jis turi teisę, galimybę prieiti ir prie kultūros. Aš nesakau, kad turi būti kiekviename miestelyje po teatrą, bet galimybė dalyvauti kultūriniame gyvenime turi būti. Tai yra kompleksinės priemonės – visos, kurios galėtų stabdyti tą persiskirstymą. Lygiai taip pat ir klausimas, susijęs su gyvenamuoju būstu jaunos šeimoms: ar mes vėlgi skatiname, ar norėtume paskatinti visiškai vienodai visoje Lietuvoje? Ar žiūrint į re-

gionus ieškoti sprendimo: gal ne palūkanas dengti, kurios yra mažos, gal kalbėti apie pradinį įnašą, bet tą irgi turime suteikti, nepasakyti, kad, žinote, važiuokite į Vilnių ir jūs tokiomis pat sąlygomis galėsite ten įsikurti.

Klausimas, kuris čia irgi dabar labai mistifikuojamas, diskutuojama dėl ministerijų arba atskirų agentūrų galimo perkėlimo į regionus. Tai jeigu mes sakome A, kad ten yra problema ir mes koku nors būdu ieškome paskatinti tų regionų tvarią plėtrą, bet kai yra bet kokia priemonė, svarstymas, sakome, kad ne, netinka, mes vis tiek viską koncentruojame Vilniuje, o ten ieškome kokių nors kitokių būdų. Diskutuokime, ieškome sprendimo, pirmiausia ekonomiškai pagrįsto ir logiško.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia K. Masiulis. O toliau būtų siūlymas klausti pagal frakcijas. Ruošiasi D. Kaminskas.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke, kad man leidote paklausti. Aš norėčiau paklausti, man atrodo, svarbaus klausimo. Jūsų ambicija apima įvairias, faktiškai visas problemas. Tačiau, matyt, ir mums, Seimo nariams, ir visuomenei būtų svarbu sužinoti, ką jūs manote: iš tų daugelio sričių ir problemų, kurias įvardinate, kas greičiausiai realizuotina ir lengviausiai realizuotina? Vis dėlto kas yra didžiausias iššūkis ir sunkiausiai įveikiama kliūtis, kuri jums kelia didžiausią galvos skausmą ir galbūt dar ne visai žinote atsakymą?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Aš tikrai manau, kad šiandien sunkiausia sritis, bet jina turės būti greičiausiai realizuojama, tai yra socialinės atskirties ir skurdo mažinimas. Kad iš tiesų, ką aš ir minėjau, ekonomikos augimą pajustų kuo daugiau mūsų gyventojų, kad matytų tą socialinį, ekonominį teisingumą. Taip, tai yra didžiulis iššūkis, kadangi sistemos, kurios yra susijusios su šita sritimi, jeigu mes kalbėtume apie tą pačią socialinės apsaugos ir darbo sistemą, švietimą, sveikatą, tai yra tiesiogiai susiję dalykai ir tikrai jos inertiškos, ir imlios dideliems resursams, tiek finansiniams, tiek žmogiškiesiems. Daug kas šioje srityje bandė daryti pokyčius, bet ne visą laiką pavykdavo. Iššūkis, kurį mes tikrai turime daryti, ir greitai, kalbant apie viešąjį sektorių... Aš manau, kad turime unikalią galimybę, gal kartoju – Valstybės tarnybos įstatymo, vadinamojo biudžetinėlių apmokėjimo įstatymo ir naujo Darbo kodekso nuostatų derinimas ir naujų teisinių reguliavimo formų įvedimas galėtų leisti pasižiūrėti, koku mes viešuoju sektoriumi disponuojame, kur funkcijos yra persidengusios, dubliuojančios, kur mes turime per daug resursų ir kaip galime padaryti viešąjį sektorių.

Vienas iš pagrindinių dalykų yra pasiekti vadinamąjį horizontalųjį ministerijų bendradarbiavimą. Jeigu pažiūrėjome mūsų rinkiminę programą ir Vyriausybės programą, tai bus atspindėta. Bus žiūrima per horizontalaus bendradarbiavimo prizmę. Nėra viena švietimo sistema kaip tokia išskirta, jina susijusi ir su ekonomika, ir su žmogiškaisiais resursais, ir netgi su viešuoju valdymu. Tai apima horizontaliąsias priemones.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia D. Kaminskas. Ruošiasi G. Steponavičius.

D. KAMINSKAS (LVŽSF). Ačiū, gerbiamasis Pirmininke. Gerbiamasis pretendentė, medikų bendruomenė laukia, ką daryti, ar tikėtis kokių nors teigiamų pokyčių artimiausioje perspektyvoje, ar planuoti emigruoti? Norėčiau išgirsti jūsų nuomonę, kokias jūs matote galimybes užtikrinti adekvatų sveikatos apsaugos sistemos finansavimą, nes pagal esamą situaciją esame ketvirtoje vietoje nuo galo tarp Europos Sąjungos šalių. Kokios galimybės artimiausioje perspektyvoje kelti medikų atlyginimus, ypač turiu omenyje slaugytojų neadekvačiai apgailėtinus atlyginimus, nere-tai lygius sanitarinių? Jei nebus imamasi artimiausiu metu priemonių, regionuose greitai neliks kam slaugyti, nes jaunimas emigruos, o vidutinis slaugytojų amžius artėja link pensinio.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Jūs paminėjote pagal finansavimą. Pagal finansų lėšų imlumą sveikatos priežiūra, arba apsauga, yra viena iš didžiausių, nekalbant apie socialinę sferą. Galime paminėti, jeigu lygintume su Europos Sąjunga, kiek mes turime lovų ligoninėse pagal gyventojų skaičių, kiek mes turime gydytojų, tai atsakymas paprastas – viskas slypi pirmiausia pačioje sistemoje. Ar jina efektyviai veikia? Ar resursai, kurie ten yra skiriami, milžiniški resursai, yra efektyviai panaudojami? Jeigu mes tikimės tik vieno – išlaikyti *status quo*, kalbant apie pačią struktūrą, ligoninių tinklą, paslaugų teikimo kokybę, gydymo įstaigų konkuravimą, ir tikimės, kad atsiras

biudžete kokių nors papildomų asignavimų nieko nekeičiant didinti atlyginimus, tikrai taip nebus. Todėl mes tą privalome spręsti lygiagrečiai: struktūrinės reformos, ko mes norime, kokios mes norime pirminės sveikatos priežiūros, koks yra santykis pirminės sveikatos priežiūros su antrinio, tretinio lygio gydymo įstaigomis, kiek mes turime iš tikrųjų turėti medikų, kaip ir minėjau, pagal skaičių lyg ir labai daug, bet jų kompetencijos ir ar siaura specializacija reikalinga, kiek mes galime sugeneruoti lėšų viduje ir, aišku, vėlgi ieškoti būdų ir galimybių, kaip papildomų lėšų skirti iš biudžeto. Šiandien pasakyti, iš kur mes paimsime, tikrai tokio atsakymo nėra ir negali būti, kalbant apie 2017 metų biudžetą. Mes čia ketvirtadienį turėsime galimybę dar kartą grįžti, po to jis bus grąžintas į Vyriausybę ir kažkiek koreguoti galimybė bus, bet dėl paties biudžeto formavimo, na, niekur nedingsi, mes negalėsime kardinalių pokyčių padaryti.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia G. Steponavičius. Frakcijos vardu. Prašau.

G. STEPONAVIČIUS (LSF). Labai ačiū, gerbiamasis Seimo Pirmininke. Gerbiamasis kandida-
te, ačiū už jūsų atsakymus. Norėčiau grįžti prie mokesčių temos. Iš tiesų jūs įvardinote keletą principų, kuriais būtumėte linkę vadovautis. Nuskambėjo horizontalumo ir vertikalumo principai, aš bandau įsivaizduoti, kas gali būti horizontalu, bet gal galėtumėte pakomentuoti, kaip jūs suprantate vertikalumą – į viršų, į apačią?..

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Čia jūs turėtumėte...

G. STEPONAVIČIUS (LSF). Mokesčių didinimo ar mažinimo linkme, būkite malonus, konkrečiai.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Jums šiaip turėtų patikti dėl to, kad vertikalus principas suponuoja ne tai, kad kuo daugiau uždirbi, tuo daugiau iš tavęs mokesčių valstybė ir paims. Mes matome, kad šitas vertikalus ir teisingumo principas turi irgi išlaikyti balansą. Negali būti nenustatytos ribos, nuo kurios kuo daugiau uždirbi, tuo daugiau ir privalai visą laiką vienodomis sąlygomis mokėti mokesčių.

PIRMININKAS. Klausia A. Skardžius. Ruošiasi B. Matelis.

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Ačiū, gerbiamasis Pirmininke. Gerbiamasis premjere, aš vis dėlto norėčiau jūsų paklausti dėl viešojo sektoriaus reformos. Daugybė studijų, tiek verslo, tiek valstybinių studijų, rodo, kad viešasis sektorius maždaug yra tokio dydžio, kad Lietuvoje tarsi gyventų 5 mln. gyventojų. Realiai visą viešąjį sektorių, žiūrint ekonominio efektyvumo ir subalansuotumo, reikėtų mažinti faktiškai per pusę. Kokių pirmaeilų žingsnių ketinate imtis ir, be abejojimo, per visą kadenciją? Aš tikiuosi, kad jūs ir dirbsite premjeru, kokie būtų žingsniai, kokie veiksmai siekiant rezultato? Ačiū.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Mes galime pasakyti šiandien, kiek reikia – per pusę, dviem trečdaliais, trečdaliu, ir diskutuoti, kuris skaičius yra teisingas. Iš esmės mes vėlgi turime remtis tomis funkcijomis, kurias šiandien atlieka viešasis sektorius. Aš dar kartą noriu pakartoti, kad mechaninis skaičiaus sugalvojimas nieko nesako, nieko nedaro, mes galime užsibrėžti tikslą ir tą padaryti, bet ar dėl to bus efektas? Kalbame apskritai apie viešojo sektoriaus pirmiausia funkcijų optimizavimą, išgryninimą, labai aiškų atskyrimą, ar tikrai šitas visas funkcijas turi viešasis sektorius daryti. Aš jau praeitą kartą prisistatymo kalboje paminėjau galimybę bendradarbiauti su nevyriausybinėmis organizacijomis. Ar tikrai tos funkcijos, kurios šiandien yra deleguotos valstybei, turi būti ir išlikti valstybei, ar negalime kalbėti apie labai svarbių funkcijų, kurios yra pagal prigimtį artimos savivaldai, delegavimą tenai? Ar tikrai šiandien mes nematome, o taip yra, dubliavimo ir konkurencijos tarp ministerijos atskirų padalinių? Ar tikrai nėra to? Tai yra įstaigų išlaikymas, ypač smulkių įstaigų išlaikymas, vien dėl to, kad tai susiję su konkrečios personalijos buvimu ir negalimu sujungimu dėl to, kad palies ką nors asmeniškai. Atlikę šiuos veiksmus, mes tikrai turėsime atsakymą.

Čia nereikia didžiulės mokslinės studijos. Reikia valios, sutarimo, o toksai bus, tai yra Vyriausybės kompetencija pirmiausia, ir tada mes galėsime kalbėti, kokį mes norime turėti viešąjį sektorių. Mes galime remtis pavyzdžiais Vakarų Europos valstybių, tą patį Singapūrą paminėti, kur laikoma, kad yra vienas iš efektyviausiai veikiančių viešųjų sektorių. Bet tai turi būti pagrįsta objektyviais kriterijais, o ne emocijomis arba populiariu pasakymu, kad visi valdininkai yra blogis ir jie nieko nedirba. Taip nėra. Bet jeigu mes norime efektyvios tarnybos arba viešojo sekto-

riaus, jis tikrai turi būti mažesnis, efektyvus, o darbuotojai turi būti motyvuoti į rezultatą, o ne dalyvavimą procese.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia B. Matelis. Ruošiasi A. Anušauskas.

B. MATELIS (LVŽSF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiamasis kandidate, maždaug prieš savaitę buvo paskelbtas naujas pasaulinis korupcijos barometras ir jis, reikia pasakyti, Lietuvai yra gana įspūdingas, nes, kaip rodo tyrimas, korupcija per keletą metų Lietuvos policijoje sumažėjo net keturis kartus. Be jokios abejonės, kad tai yra ir jūsų, kaip buvusio generalinio policijos komisaro ir buvusio vidaus reikalų ministro, nuopelnas. Sakykite, ką reikėtų daryti, kad panašūs rezultatai būtų ir kitose viešojo gyvenimo srityse?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Grįžtant šiek tiek į istoriją, pirmiausia reikia pripažinti pačiai institucijai, ar jina turi problemą, ar ne. Tai yra sunku, tai nėra populiaru, tai labai nevienareikšmiškai priimama pačioje institucijoje, kaip čia dabar savo problemas kelsime? Bet yra pirmas žingsnis. Antras žingsnis – reikia turėti valios tai keisti. Jeigu manome, kad pakeisti gali tik vadovas, tai nėra tiesa. Turėtų pati bendruomenė, arba sektoriaus bendruomenė, apie kokią mes kalbėtume – sveikatos priežiūrą, žemėtvarką, policiją – suvokti, kad šitie pokyčiai neišvengiami. Ir tie žmonės, kurie iš tikrųjų buvo gyvenime įpratę elgtis kitaip, turi suvokti, kad toliau taip gyventi neįmanoma ir reikia sustoti. Dėl tų žmonių, kurie negali sustoti, yra baudžiamojo persekiojimo priemonės.

Faktas, kad tai turi būti neišvengiama ir bausmė už korupcinius nusikaltimus adekvati. Nebūtinai tai turi būti susiję su ilgais gyvenimo metais nelaisvėje, yra kitos atgrasinimo priemonės, susijusios su pritaikyta praktika – jei kyšis 100 eurų, bauda – 5 tūkst., teismas priimtų, arba dar didesnė ir kitokios proporcijos būtų. Turime suvokti, kad korupcijos, arba kova su korupcija, tai nėra vien specialiųjų tarnybų uždavinys, tai yra pirmiausia pačios visuomenės suvokimas, kad tai yra žalinga, tai yra ydinga ir bendradarbiavimas su specialiosiomis tarnybomis...

Kitas momentas, kas mūsų programoje irgi atspindėta, negali būti skirstoma – čia maža korupcija, o čia didelė, nes mes dabar mažai turime resursų. Tegu po truputį vagia, kol pradės vogti atitinkamu mastu, kada pereis į stambios korupcijos lygmenį, todėl turime ieškoti mechanizmo ir esame pasiryžę stiprinti pirmiausia Specialiųjų tyrimų tarnybos gebėjimus, resursus ir galvoti, kas turėtų užsiimti ta vadinamąja smulkiąja korupcija arba kyšininkavimu. Ar tai turi būti universali ikiteisminio tyrimo institucija, policija, matyt, kad gali būti ir taip.

PIRMININKAS. Klausia A. Anušauskas. Ruošiasi E. Gentvilas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamasis premjere (be 30 minučių), buvote vidaus reikalų ministru, ir žinant ankstesnes jūsų preferencijas, matyt, natūralu bus daugiau domėtis ir šiais reikalais. Ar nesiimsite vairuoti ir Vidaus reikalų ministerijos iš premjero kėdės? Pagaliau Vidaus reikalų ministerijoje yra Valstybės tarnybos departamentas, daug ką reikia keisti valstybės valdymo srityje. Ar imsitės galbūt radikalesnių pasiūlymų persikirstydami kad ir savivaldybėms tokias funkcijas, kurias atlieka darbo birža, kurios naudingumo koeficientas, sprendžiant apie nedarbą, yra daugiau formalus negu realus, formalus darbas, susijęs su socialinės paramos sistema, kas yra savivaldybėse. Pagaliau Policijos departamentas. Ar bus pasisakoma už tolesnį policininkų skaičiaus mažinimą, taip sprendžiant jų atlyginimų didinimo problemą, kas vyksta?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Daug klausimų. Galbūt nuo darbo biržų. Iš tikrųjų, jeigu norime efektyvumo šitoje srityje, o tai neišvengiama, kalbant apie perkvalifikavimą, profesinį pasirengimą, savivalda yra arčiausiai, ji žino, kokių profesijų tame regione reikia, kaip galima iš tikrųjų perkvalifikuoti žmones, ir darbo biržos tikrai turi tuos įrankius. Taip, yra vienas iš svarstymų šitą sistemą tokiu būdu orientuoti ir pertvarkyti, deleguojant kuo daugiau galimybių savivaldai.

Dėl vairavimo. Iš tiesų, matyt, man taip jau sutampa gyvenime, tapus ministru, buvo nuogaštavimų, kad ministras vairuos policiją. Nevairavau aš dvejus metus, nuoširdžiai sakau. Kur nuvažiavo policija, nuvairavo, yra dar vienas jūsų užduotas klausimas. Tai ne mano vairavimas, tai yra savarankiškas policijos funkcijų vykdymas. Aš manau, kad pokyčiai policijoje reikalingi. Ir šiandien tai, ką daro policija, iš tiesų nėra dėl noro tik daryti. Tai yra dėl to, kad norisi savo struktūrą ir veiklą optimizuoti.

Aš manau, kad esminis kelias, pagrindinis, yra teisingas. Bet vėlgi klausimas, kaip tai daroma nesant socialinio dialogo, nesant supratimo, paaiškinimo? Policija yra specifinė bendruomenė,

reikia tikrai ir du kartus, ir tris kartus policininkui pakartoti. Atrodo, tie žmonės stiprūs, tvirti, bet emocinis krūvis yra kitoks. Aš manau, kad socialinės partnerystės išnykimas policijoje yra didžiausia problema, dėl ko kilo pasipriešinimas reforma ir tokiu būdu bandoma spręsti. Ne pinigai ten buvo svarbiausia, žmonės sakė – nereikia mums to didesnio atlyginimo, tokiu būdu stumiamo.

Čia yra iššūkis naujam ministrui. O kandidatas į ministrus, kurį jūs pamatysite, tikrai garantuos tai, kad aš neturėsiu net menkiausio noro ir valios vairuoti. Taip, sritis labai svarbi, nes susisieja su mūsų visų saugumu, ir taip natūraliai bus mano domėjimosi sritis, bet ministrai renkami tokie, kad jie galėtų savarankiškai priimti sprendimus, nesidairyti kažkam į burną arba nebėgti už nugaros, kai reikės spręsti problemas. Tokios grėsmės tikrai nėra ir aš pareigų nesutapatinsiu. Tai yra praeitas gyvenimo etapas. Geras etapas, mano galva, bet praeitas.

PIRMININKAS. Klausia E. Gentvilas. Ruošiasi A. Širinskienė.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiamasis Sauliau, aš mačiau, kaip jūs jautriai ir žmogiškai reagavote į mano pastabą. Aš turbūt irgi taip pat sureaguočiau į tokį suabejojimą priešai. Aš tikrai atsiprašau, nes arba neteisingai pateikta, arba aš neteisingai interpretavau tai, ką aš mačiau televizijoje. Aš tikrai jums tikiu, kaip Lietuvos žmogumi, ir čia abejonių neturiu.

Mano klausimas. Man labai patiko V. Vingrienės pasakymas, kad jūs esate aštuntojo dešimtmečio kartos žmogus. O tai reiškia, kad jūs turite būti pats moderniausias premjeras, atsikratęs sovietmečio kompleksų, žvelgiantis į ateitį, į priekį. To labai norisi. Kaip jūs iš tos programos, kurios mes vis dar (natūralu) nematome, ką jūs galėtumėte išleisti ir pateikti mums kaip Lietuvos inovatyvumo perspektyvos modernizacijos dalykus? Kas ten turėtų atsirasti, kad tikrai Lietuva taptų moderni valstybė?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Jūs tikrai atrasite ir pamatysite kalbant apie inovacijas, naujas technologijas, mokslo, tyrimų sritį, tikrai tai pamatysite. Tikrai, manau, yra gana progresyvios ir racionalios nuostatos, susijusios su aplinkosauga. Aš manau, vėlgi mes čia galime diskutuoti, bet ir švietimo sistemoje esančios nuostatos taip pat gali būti priskirtos. Kultūros sritis, na, nebuvo nė vienoje Vyriausybės programoje, man atrodo, tokių ambicingų tikslų ir kultūros sureikšminimo, kaip bus šitos Vyriausybės programoje. Galbūt ne viskas yra priimtina jums pagal pažiūras, bet kalbant apie ekonomikos skatinimo priemones, apie inovacijų pritraukimą, darbo vietų pasiūlymus, gal jos bus iš tiesų (jos natūraliai turi būti) valstietiškos, socialdemokratinės, bet tai yra mūsų koalicinė programa. Jeigu jūs tikrai, gerbiamasis Eugenijau, norėsite ten rasti modernumo, nereikės jums su padidinauju stiklu ieškoti.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia A. Širinskienė. Ruošiasi R. J. Dagys.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Iš tikrųjų mes demografinę situaciją Lietuvoje žinome ir ateityje mes rizikuojame prarasti tiek „Sodros“, tiek sveikatos sistemos stabilumą ir tvarumą, jeigu demografinė situacija išliks tokia, kokia yra. Kokie būtų jūsų prioritetai ir kokias jūs matytumėte spręstinas problemas visų pirma demografinės politikos srityje?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Matyt, vėl galima keletą problemų išskirti. Nebūsiu originalus, kalbėdamas apie gimstamumą. Tas faktas, kad pagal statistinį vidurkį, kiek šiandien vaikų turi viena šeima, t. y. 1,7 vaiko, mums negarantuoja normalios kartų kaitos, mes esame nykstanti tauta. Kelios – trys ar keturios Europos Sąjungos valstybės priartėja prie tos ribos, kuri leistų išgyventi kaip tautai, kad būtų galima pasiekti, šurkščiai sakant, virš dviejų, 2,1 vaiko kiekvienoje šeimoje. Todėl tai, kaip mes sugebėsime sudaryti sąlygas jaunoms šeimoms jaustis socialiai apsaugotoms, šeimoms, kurios galėtų neaukoti visos savo paros tik darbui ir matyti savo augančius vaikus tik perbėgant nuo antrojo ir trečiojo darbo... Ar mes sugebėsime jiems pasakyti, kad iš tiesų gimęs vaikas galės be problemų lankyti darželį, gauti tinkamą išsilavinimą ir t. t. Socialinis saugumas šiandien šeimose tikrai atgraso arba verčia abejoti dėl to, ar mes galime gimdyti, ir kas laukia mūsų vaikų. Socialiai atsakingos šeimos taip elgiasi ir šitą mentalitetą mes turime pakeisti ir sąmonėje, ir savo socialine politika.

Dėl iššūkių sveikatos apsaugai. Tai yra didelis iššūkis. Mes senėjame, mes dėl savo netinkamo gyvenimo būdo tikrai turime daug įvairiausių ligų. Tolima perspektyva. Ar mums pavyks tokią ambiciją turėti, iš tikrųjų pakeisti žmonių mentalitetą ir požiūrį į savo sveikatą. Pavyks ar

ne? Galime pažiūrėti, kas lankosi sporto klubuose. Jei pažiūrėtumėte, kiek žmonių ateidavo prieš penkerius šešerius metus ir dabar, pokytis bent jau miestuose džiugina.

Galimybė atsikratyti žalingų įpročių. Vėlgi ne kovoti, bet atsikratyti. Sugebėti, suteikti galimybę suvokti, kad tai yra žalinga, ir pakeisti gyvenimo būdą. Tai yra ilgalaikė perspektyva, kuri leis mažiau sunaudoti lėšų gydymui. Į tą mes irgi turime investuoti. Aišku, vienareikšmiškai mes turime suvokti ir tai. Tie, kas išvažiavo, mūsų žmonės išvažiavo ieškoti geresnio gyvenimo, mes turime dėti maksimalias pastangas, kur dar galime, kad jie sugrįžtų atgal.

Gal būsiu nepopuliarus, bet, matyt, daug šeimų jau yra nukirpusios tą grįžimo atgal tiltą. Ypač jei šeimos išvažiavo su vaikais. Bet jeigu mes sugebėsime čia kaip valstybė parodyti, kad jie yra ir reikalingi, ir laukiami, ir grįžę galės integruotis į švietimo sistemą, pirmiausia į darbo rinką, šansą turime ir jį turime išnaudoti. Mūsų milijonas yra ne Lietuva. Turime pavyzdžių, kur dviračių išradinėti nereikia. Paimkime tas valstybes, kurios susidūrė su šia problema, ir jų programas įvertinkime. Aš galbūt nesu šalininkas, kad turime daryti taip, kaip daro Izraelio valstybė, tikrai unikaliai, subtiliai, pakankamai *proaktyviai*, savo tautiečių susigrąžinimą, todėl numatyta parengti atskirą šiam klausimui skirtą programą, atskirą, su konkrečiomis priemonėmis, ką mes turime pasiekti, kad žmonės sugrįžtų ir, aišku, neišvažiuotų.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia R. J. Dagys. Ruošiasi S. Gentvilas.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiamasis kandidate į premjerus, tikrai gerai atsakėte į kolegos E. Gentvilo klausimą apie prioritetus tarp šeimos ir pareigos. Tikiuosi, kad tai bus įgyvendinta ir jūsų Vyriausybės veikloje. Bet aš noriu pratęsti kolegės A. Širinskienės klausimą.

Virš šimto žmonių per dieną mes prarandame dėl demografijos ir emigracijos. Tai yra gaisras ir jį gesinti jau reikia dabar konkrečiai. Tas vanduo tai yra būsimas biudžetas, kuris jau dabar turės būti pakoreguotas, nes po metų ta kaina bus gerokai didesnė. Aš analizavau jūsų pasiūlymus ir supratau, kad tie pasiūlymai – tiek pensijos, tiek atlyginimų kėlimas, tiek socialinis būstas, tiek vaiko pinigai – artėja prie beveik 700–800 mln. eurų. Ar tie pokyčiai jau bus? Ar tai, ką jau darė mūsų kaimynai lenkai ir kitos Vidurio Europos valstybės prieš dvejus metus, mes dar atidėsime ateičiai? Ateities kaina bus dar didesni pinigai.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Aš manau, kad mes tikrai neturime tokio šanso ir galimybės atidėti ateičiai. Pokyčiai turi būti. Tas šiek tiek geresnio gyvenimo pajautimas turi pasijusti kalbant apie 2017 metus. Bet galbūt kieno nors lūkesčiai yra didesni ar mažesni. Vėlgi mes turime elgtis atsakingai. Negalime gyventi taip, kad dabar darome viską, kad pajustumė, bet kas bus po trejų, ketverių arba penkerių metų, palikime tiems spręsti. Todėl atsakingumo, protingumo balansas turi būti išlaikytas. Bet kad bus pajautimas, tikrai darau tokią prielaidą.

Dar daugiau. Aš manau, kad ta diskusija, iniciatyva, kalbant apie socialiai atsakingą verslą, jeigu mes sugebėsime sutarti dėl pagrindinio dalyko, ir galimą įsipareigojimą bent 5 % didinti savo sektorių darbo užmokestį, taip pat yra socialiai atsakingo verslo iššūkis, atsakomybė, ir, manau, tai taip pat sudaro prielaidas tikėtis, kad tas pagerėjimas tikrai nebus atidėtas 2018 metams.

PIRMININKAS. Paskutinis klausia S. Gentvilas, nes laikas baigiasi.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamasis pretendentė į Ministrus Pirmininkus, norėčiau paklausti jus apie *proaktyvią* Vyriausybę, kurią čia įvardinate, kad Vyriausybė bus *proaktyvi*. Bet šiandien, pasirinkdami jūsų kandidatūrą, mes pasirinksimė ir jūsų kabinetą, kurį jūs pateiksite Prezidentei. Mes neturėsime galimybės įvertinti tų asmenų, kurie pateks į kabinetą.

Klausimas jums dėl pastarųjų dviejų asmenų iš jūsų bendražygių, kurie buvo pozicionuojami ir buvo gana liberalūs. Šiuo atveju kalbu apie D. Šakalienę, S. Jakeliūną kaip potencialius ministrus. Pastarąją savaitę sužinojome, kad jie nebetaps ministrais. Gal galėtumėte paaiškinti priežastis, nes šitie žmonės kūrė programą, prisidėjo prie jos, o jūs kalbate apie žmones, kurie ateis iš šono, kurs visai naujus dalykus ir bus *proaktyvūs*? Dėkui.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Kai kurios pavardės, kurias jūs paminėjote, niekada nebuvo skelbiamos kaip galimi kandidatai arba šešėlinės Vyriausybės nariai. Aš tiesiog norėčiau laikytis to principo, ką ir sakiau: asmenys bus paminėti tada, kai jie turės būti paminėti.

Aš tik galiu labai atvirai pasakyti dėl kolegės Stasio. Tai, matyt, vis dėlto yra tam tikra Vyriausybės auka Seimui, nes, nėra ko slėpti, mes Biudžeto ir finansų komitete turime turėti tikrai

stiprų, profesionalų analitiką, kritiškai mąstantį žmogų, kuris, kaip paminėjo jūsų kolega ponas K. Glaveckas, tikrai sugeba sakyti ne. Manau, kad balansas šioje vietoje arba Seimo interesus mums, kaip Vyriausybei, irgi yra labai svarbu, kad ten būtų tinkama pozicija. Iš išorės pasikviesti į komitetą tikrai negaliu, bet surasti galimybę, alternatyvą, juo labiau kad mes tikrai sakėme, kad turime ne vieną kandidatą į vieną ar kitą poziciją, yra toks pasirinkimas. Manau, tikrai visi esame dėkingi Stasiui dėl to iššūkio, kurį jis šiandien priėmė. O darbas tarp Vyriausybės ir šio ypač svarbaus komiteto, žinant mūsų paskutinių šešių mėnesių bendradarbiavimą, leidžia daryti prielaidą, kad jis bus efektyvus, racionalus, ir tie pokyčiai, kurie buvo Vyriausybės programoje numatyti, bus įgyvendinti.

PIRMININKAS. Dėkojame kandidatui į premjerus.

Dėl balsavimo motyvų – keturi už, keturi prieš. Pirmasis užsirašė J. Olekas. Prašom.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiamieji kolegose Seimo nariai, aš kviečiu pritarti Ministro Pirmininko kandidatūrai.

Gerbiamąjį S. Skvernelį turbūt visi Seimo nariai pažįstame iš jo ankstesnio darbo einant įvairias pareigas, kur jis tinkamai tarnavo valstybei. Man teko garbė ir galimybė kartu dirbti XVI Vyriausybėje. Iš tikrųjų pradėjome nemažai darbų suartindami kariuomenę ir vidaus reikalų sistemą. Manau, kad tai yra kokybinis žingsnis, todėl sveikinu ir tikiuosi, kad dalis tų darbų bus pratęsta ir XVII Vyriausybėje.

Ypač noriu kreiptis į kolegas konservatorius, kurie turi tam tikrų abejonių arba išsakė jas. Aš tiesiog jums padėsiu dar kartą primindamas, kad vieną iš didžiausių bėdų, į kurią atvedė būtent konservatorių Vyriausybė, tai yra krašto apsaugos sistemos nefinansavimą, mes, XVI Vyriausybė, sugebėjome iš dalies ištaisyti ir Lietuva tapo pirmo septintuko NATO nare skirdama lėšas krašto apsaugai. Iš kandidato į premjerus girdėjome labai aiškų patikinimą, kad tai ne pabaiga, kad greičiau, negu buvo pasirašytas politinių partijų sutarimas Seime, tai yra ne iki 2020 metų, o iki 2018 metų bus pasiektas šis ribinis krašto apsaugos finansavimas, ir dar daugiau, kad tai ne riba. Esant poreikiui tas finansavimas bus atitinkamai didinamas. Manau, būdami Lietuvos patriotai, tikrai turėtumėte balsuoti už tokį premjerą. Kviečiu tą ir padaryti.

PIRMININKAS. Dėkojame. Prieš – E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Visas rinkimų periodas ir po S. Skvernelio pateikimo čia, Seime, man kelia visokias abejonių. Dėl paprastos priežasties. Balsuoti už žmogų – vienas dalykas. O teks galų gale tam žmogui įgyvendinti programą, kurioje atsiranda arba atsiras dalykų, kurie kels abejonių. Aš asmeniškai tikiu, kad S. Skvernelis gali tapti puikiu premjeru, ir tikrai naujos kartos premjeru, ir pavyzdžiu kitoms Vyriausybėms, bet su viena sąlyga – jeigu jam nebus surištos rankos per programą ir jeigu jam partinė situacija nelems kitų dalykų. Tikrai labai linkėčiau išlaikyti tą savo savarankiškumą, kurį jis turi kaip žmogus, kaip politikas, nes programa, deja, suriš rankas. Nebent S. Skverneliui lemta pačiam parengti tokią programą, kokios jis nori.

Kitas dalykas. Šiandien aš išgirdau, kad neturėkime abejonių dėl pokyčių, kurių imsis ši Vyriausybė, pokyčiai būtini, todėl ši Vyriausybė imsis pokyčių. Aš ir neabejočiau, bet, gerbiamas Sauliau, mes matėme Vyriausybę kitą, ne jūsų, ji sąmoningai vengė kokių nors pokyčių, nors irgi sakė, kad reikia reformų, reikia, tačiau nieko nedarė. Todėl vėlgi čia netikrumas.

Ir dėl mokesčių. Suprantu, sąžiningas atsakymas. Sąžiningas atsakymas, už jį aš tik dar labiau jus, kaip žmogų ir politiką, noriu gerbti.

Ir dar vienas dalykas, kuris krenta į akis iš būsimos programos. Aš sakyčiau taip: rinkimų rezultatai valstiečiams, žaliesiems suteikė mandatą daugeliui permainų, tačiau nesuteikė mandato vietoje laisvės Lietuvos kurti draudimų Lietuvą. Tai tikrai norėtusi kuo mažiau draudimų jūsų veikloje. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Už pasisakys P. Urbšys.

P. URBŠYS (LVŽSF). Prieš 26 metus Lietuvos žmonės siekė istorinio teisingumo. Tą istorinį iššūkį garbingai priėmė tuometinė atkuriamoji Lietuvos Aukščiausioji Taryba. Šiandien Lietuvos žmonės siekia socialinio teisingumo. Lietuvos žmonės nori teisingos valstybės jų atžvilgiu. Ar mes esame pasiruošę priimti šį istorinį iššūkį, parodys ir šios dienos balsavimas. Aš sutinku, kad

galbūt ne visiems Seimo nariams aiški veiklos programa, galbūt ne visiems tinkama yra S. Skvernelio kandidatūra, bet parodykite man šioje salėje idealų žmogų. (*Balsai salėje*) Tai daug ką pasakytų ir man šiuo atveju gal padėtų greičiau apsispręsti. Mes turime tą pasirinkimą žmonių, kurie balsavo už Tautos atstovybę, Seimo suformavimą. Šiandien tai yra vienas iš geriausių kandidatų. Jam netrūksta to ryžto, jam, svarbiausia, netrūksta tikėjimo Lietuva, tikėjimo Lietuvos žmonėmis. Aš manau, kad atėjo laikas peržengti per partines, politines ambicijas, atėjo laikas išrinkti tą žmogų, kuris ne skaldytų, o vienytų. Toks žmogus yra S. Skvernelis, todėl aš kviečiu už jį balsuoti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės A. Kubilius.

A. KUBILIUS (*TS-LKDF*). Gerbiamieji kolegos, taip jau įprasta, kad tvirtinant premjerą visi stengiasi labai girti ir sakyti daug ditirambų. Aš gal tą dalį praleisiu, čia jau viskas buvo pasakyta, man jį teko skirti ir į generalinius komisarus.

Noriu pasakyti iš savo patirties būnant premjeru. Aš S. Skverneliui duosiu vieną patarimą. Patarimas yra paprastas: visą laiką sau kartokite: apsaugok mane nuo tų, kurie gieda liaupses, o su tais, kurie konstruktyviai kritikuoja, aš pats rasiu, kaip sutarti. Iš tikrųjų šiandien aš negaliu balsuoti už S. Skvernelį, nors tikrai gerai jį pažįstu ir vertinu kaip žmogų, jau sakiau, ir už humoražą, ir už kitus dalykus, bet aš ir šiandien taip ir neišgirdau, be žodžio „pokyčiai“, kokie tie pokyčiai realiai bus.

Visai neseniai matėme Jungtinių Amerikos Valstijų prezidento rinkimus. D. Trumpas dar prieš rinkimus garsiajame Getisburgo mieste perskaitė kalbą, kuria labai aiškiai pasakė, ką per pirmas šimtą dienų jis konkrečiai padarys, galima vardyti tuos labai konkrečius punktus.

Gerbiamas kolega, aš iš tikrųjų to neišgirdau, to neįjaučiu, kad jūs tai žinote, todėl tikrai negaliu balsuoti. Aš visiškai pritariu R. Karbauskiiui, kuris sakė, kad Lietuva atsидūrė tokioje situacijoje, kad nėra laiko, reikia daryti pokyčius. Bet ar tikrai jūs ir jūsų komanda esate pasiruošę tiems pokyčiams? Lietuvos tikrai laukia didžiuliai iššūkiai. Visų pirma, norint kovoti su skurdu, reikia garantuoti, kad ekonomika augtų daug sparčiau, negu augo per paskutinius keletą metų, kad tas augimas tolygiai pasiskirstytų. Bet tam reikia suprasti, kad iš tikrųjų reikia turėti ambicingą tikslą ir ambicingą planą, nes ekonomika pati savaimė toliau neaugs. Baigiasi konvergencijos laikotarpis ir šiuo atveju, deja, aš nematau, kad tokie ambicingi planai ir ambicinga komanda būtų matoma, todėl dar kartą kartoju tai, ką sakė kolega R. Karbauskis, tuos pačius žodžius, kad tiems Seimo nariams, kurie yra pasiruošę balsuoti už S. Skvernelį, siūlyčiau gerai pagalvoti, nes neįjaučiama, kad iš tikrųjų tie pokyčiai bus realizuoti.

PIRMININKAS. Dėkojame. Už kalbės V. Rinkevičius.

V. RINKEVIČIUS (*LVŽSF*). Ačiū, Pirmininke. Atsiliepiu į kolegos A. Kubiliaus kalbą apie D. Trumpo rinkimus, prezidentinius rinkimus Valstijose. Turbūt dabar visi matome, kad vienas būsimas išrinkto prezidento prioritetų yra santykiai Rusija, su V. Putinu. Vienas pirmųjų kontaktų buvo D. Trumpo skambutis V. Putinui. A. Kubilius būtų geras ryšininkas čia, Lietuvoje, geri santykiai jų žinomi, matyt, gali susiformuoti puiki sąjunga, tai A. Kubilius labai tiktų būti jų tarpininku ir ryšininku.

Kalbėdamas apie S. Skvernelį, kiek jį pažįstu, norėčiau pasakyti, kad tai yra savarankiškas, kompetentingas, atsakingas, sąžiningas ir be galo darbštus žmogus. Dar politiniuose debatuose turbūt jūs visi matėte, kad buvo daug sudėtingų klausimų, situacijų, ir dabar įvairių interviu, kuriuos jis davė būdamas kandidatu į premjerus, metu jį bandė ir į kampą įvaryti visai, bet jo žaibiška reakcija ir teisingi sprendimai rodo jo aštrų protą ir gebėjimą rasti išeitį iš visų sudėtingų situacijų. O patirtis, be abejo, jis jos įgaus kiekvieną dieną ir su visais klausimais, kilsiančiais ateityje, jis puikiai susitvarkys ir juos išspręs. Jis tikrai žino visas valstybės problemas ir kelius, kaip jas spręsti. Ir savo kalboje, ir atsakymuose jis tai išdėstė labai aiškiai, suprantamai ir įtikinamai. Man atrodo, be reikalo nuogaštaujama dėl jo savarankiškumo, tai turbūt dėl to, kad nėra kaip ieškoti kitų jo trūkumų, silpnų vietų, todėl bandoma kritikuoti, kad jis nebus savarankiškas. Manau, jis tikrai bus savarankiškas ir tikrai sugebės spręsti visus klausimus Vyriausybėje.

PIRMININKAS. Ačiū.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). O apie partijas...

PIRMININKAS. Ačiū. Laikas.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Dabar kai kurios partijos jau bando savintis S. Skvernelį, kad tai mūsų, kad mes jį iškėlėme į vienas ar kitas pareigas, tai rodo, kad jūs patys jį taip pat gerbėte, pritarėte ir žinote, koks jis yra puikus žmogus.

PIRMININKAS. Ačiū, ačiū.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Siūlau balsuoti už Saulių ir patvirtinti jį Ministro Pirmininko pareigoms. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Prieš kalbės A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiamas Sauliau, turbūt paskutinį kartą taip kreipiuosi, po to reikės kreiptis – Ministre Pirmininke! Man teko su jumis nemažai bendrauti, bendradarbiauti sprendžiant Pasvalio policijos pastato klausimą, netgi esu gavęs iš jūsų, kaip iš generalinio komisaro, apdovanojimą. Išties mane džiugina jūsų konkretumas, darbštumas ir požiūris, ypač į sveiką gyvenimą, jūsų daugumos ryžtas kovoti už blaivesnę Lietuvą, nes neretai mes (praeitame Seime) su R. Baškiene būdavome tik dviese, kitiems tekdavo įrodinėti. Dabar, atrodo, bus atvirkščiai. Iš esmės aš tikiu jumis, bet nelabai tikiu kai kuriais jūsų aplinkos žmonėmis, nes kai pamačiau, kaip buvo formuojama komitetų vadovybė, kai buvo keliami ne dalykiniai reikalavimai, bet lojalumo, ir kai buvo keliamos sąlygos, kad ir mūsų frakcijai, jeigu balsuosite už premjerą, tada mes jums duosime tuos ir tuos postus, tai išties daugiau kvepia poveikiu prekyba negu dalykiškumu. Šiandien, aišku, kaip rezultata mes turime kai kurių komitetų labai profesionalią vadovybę. Aš tikrai prieš jus nebalsuosiu, todėl noriu palinkėti jums dalykiškumo ir, aišku, stebėti savo aplinką, ir, kaip ir rinkimuose, išlikti šitos daugumos lyderiu. Sėkmės jums!

PIRMININKAS. Dėkojame. Už kalba P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (TTF). Gerbiami Seimo nariai, gerbiamas premjere, gerbiama valdančioji dauguma. Prieš jus didelis uždavinys ir jūs turite išminties semtis iš praeities. Tik vienybėje yra stiprybė. Jeigu būsite darnūs ir vieningi, jūs nuveiksite didelius darbus. Jau čia buvo kalbama apie šluotą. Prisiminkime irgi pasakojimą, kaip tėvas vaikams liepė sulaužyti šluotą ir jie jos nesulaužė. Tėvas ją atrišo, paėmė atskirai kiekvieną virbelį ir sulaužė. Aš siūlau, kad... Pirmiausia jus opozicija ir ne tik opozicija – įvairios suinteresuotos grupuotės stengsis atrišti, sulaužyti po vieną taip, kad šitos šluotos neliktų. Tai yra praeitų, užpraeitų Seimų praeitis. Todėl linkiu nuveikti daug darbų Lietuvai būnant vieningiems. Nei Vyriausybė, nei Seimas neturėtų siekti lyderystės. Turėtų siekti bendrų darbų mūsų valstybei. To jums ir linkiu. Daugelio darbų nenuveikė praeitos Vyriausybės, o jūs, būdami vieningi, tikiuosi, kad tuos darbus, savo programos nuostatas, tikrai įgyvendinsite. Dar kartą sėkmės jums!

PIRMININKAS. Dėkojame. Prieš kalba Ž. Pavilionis.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Labai ačiū. Nieko asmeniškai prieš gerbiamą Saulių, tačiau norėčiau pasakyti, kad nei pirmoje, nei antroje kalboje pretendentas nepaminėjo to, kas, manau, yra labai svarbu mūsų geopolitinei situacijai, tai yra Jungtinių Amerikos Valstijų. Jūs paminėjote tikrai Prezidentą B. Obamą, kuris baigė kadenciją. Žinant istoriją jūsų atstovaujamos politinės jėgos, kuri iš esmės buvo priešakyje įvairių antiamerikietišku akcijų, ar tai būtų skalūnai, ar tai būtų atomas, ar tai būtų transatlantinė prekybos sutartis, kurios nuostatų atspindžiai yra net ir jūsų programos projekte, kur pirmą kartą gyvenime kaip diplomatas matau labai atsargią poziciją dėl šios sutarties, matau įvardintas vienaip ar kitaip neigiamas pasekmes Lietuvos ūkiui. Tarptautinių ekspertų nuomone, ši sutartis geriausiai atsilieptų būtent Lietuvai. Matydamas šią tendenciją, abejoju, ar šita dauguma prisidės prie transatlantinių santykių, nekalbant apie kalbų žinojimą, kuris niekaip nepakinta. Taigi siūlau nepalaikyti kandidatūros.

PIRMININKAS. Dėkojame. Keturi už, keturi prieš kalbėjo. Diskusijos baigtos.

Pereiname prie balsavimo už pateiktą projektą. Dėl šio projekto yra gautos Teisės departamento redakcinės pastabos. Ar galiu prašyti pritarimo bendru sutarimu? Ačiū. Tuomet turime balsuoti dėl Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko kandidatūros. Prašome balsuoti.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 127. Balsavo už 90, prieš – 4, susilaikė 33. Seimo nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko kandidatūros“ priimtas. (*Gongas*) (*Plojimai*)

S. SKVERNELIS (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos, tikrai nuoširdžiai dėkoju visų vardu už suteiktą dėžiuę atsakomybę ir pareigą, pirmiausia tai vertinu taip, ir pasitikėjimą. Darysime viską, kad bendras darbas būtų skirtas išskirtinai mūsų valstybės ir jos žmonių labui. Labai jums ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, tęsiame posėdį. Posėdžio pirmininkas toliau bus Seimo Pirmininko pavaduotojas A. Nekrošius.

PIRMININKAS (A. NEKROŠIUS, LVŽSF). Sveiki, Seimo nariai. Toliau tęsiame darbotvarkę. Mes svarstome trečią klausimą.

12.28 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ projektas Nr. XIII-21(2) (svarstymo tęsinys ir priėmimas)

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ projektas Nr. XIII-21. Pranešėja – R. Baškienė. Prašau.

R. BAŠKIENĖ (*LVŽSF*). Gerbiamieji Seimo nariai, gerbiamas posėdžio pirmininke, noriu tiesiog informuoti, kad yra parengtas antrasis šio Seimo nutarimo projektas. Seniūnų sueiga iš naujo patvirtino kvotas įvertindama ir Teisės departamento išvadą, kurios prašėme ir dėl ko mes darėme svarstymo pertrauką. Liberalų sąjūdžiui skiriama kvota ir sukeičiant Biudžeto ir finansų komitete pirmininko pavaduotoju, o kvota Lietuvos lenkų rinkimų akcijai-Krikščioniškų šeimų sąjungai skiriama Žmogaus teisių komitete. Tokie buvo Seniūnų sueigos kvotų paskirstymo principai.

PIRMININKAS. Toliau tęsiame diskusijas. Kviečiu A. Kubilių.

A. KUBILIUS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, aš tik du sakinius noriu pasakyti. Pirmas sakiny, kokią išvadą turi padaryti valdantieji, tai yra tai, kad kai opozicija išsako kritines pastabas dėl Statuto, tai žinokite, kad opozicija yra teisi, ir tada nereikėtų tiek laiko vilkinti, jau praeitą savaitę būtume šitas problemas išsprendę.

Antras dalykas, aš turiu pareikšti labai didelį susirūpinimą (nežinau, ar V. Rinkevičius dabar klausosi mano kalbos) dėl to, kad šiandien iš ryto mes netikėtai staiga buvome priversti balsuoti dėl to, kad V. Rinkevičius jau nebėra Seimo Biudžeto ir finansų komiteto pirmininku, ir naujuoju pirmininku buvo paskirtas S. Jakeliūnas. Jeigu tai yra tie pokyčiai, apie kuriuos tiek kalba valdantieji, kai per savaitę yra pakeičiamas pirmininkas, tai aš turiu pareikšti didelį susirūpinimą. Noriu padėkoti V. Rinkevičiui už savaitę pirmininkavimo mūsų komitetui. Raginčiau daugiau tokių komitetų vadovybės pokyčių nedaryti.

PIRMININKAS. Dėkojame. Toliau kviečiame M. Majauską.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkoju, pirmininke. Aš tris sakinius. Iš tikrųjų pasveikinsiu tuos pokyčius, nes, mano supratimu, buvo labai teisingai padaryta keičiant ne tik Biudžeto ir finansų komiteto pavaduotoją, bet ir skiriant naują pirmininką. Iš tikrųjų komitetas yra labai svarbus, laukia labai rimti iššūkiai. Matome, kokį paveldą turime dabar teikiamo 2017 metų biudžeto, matome, kokias išvadas yra pateikę Lietuvos bankas, Valstybės kontrolė, Europos Komisija. Tikrai laukia labai rimti iššūkiai. Manau, kad tokio rimto profesionalo skyrimas į šias labai atsakingas pareigas yra tikrai labai svarbus ir teisingas sprendimas. Aš sveikinu naują pirmininką ir kviečiu, kaip sakyti, pirma palaikyti, o pirmininką labai atsakingai imtis tų pareigų.

PIRMININKAS. Dėkojame. Kitas į tribūną kviečiamas N. Puteikis.

N. PUTEIKIS (*LVŽSF*). Norėjau pasidžiaugti, kad mes pereiname prie Vakarų politikos tradicijų, kad yra dalykų, kurie Statute aiškiai neaptarti arba nebūtinai sutarti kategoriškai, tačiau valdančioji dauguma elgiasi džentelmeniškai. Šiuo atveju valstiečių vadovaujama koalicija elgiasi labai džentelmeniškai, tęsia A. Kubiliaus pradėtą džentelmeniško elgesio veiklą, t. y. Audito komiteto pirmininką be ginčų atiduoda opozicijai. Tuo aš noriu tikrai labai pasidžiaugti. Labai džiau-

giuosi, kad aš esu Valstiečių frakcijoje, būtent dėl to. Štai, labai džiaugiuosi, kad Tėvynės sąjunga pasiūlė į Audito komiteto pirmininkus I. Šimonytę. Iš to, ką aš girdėjau pačiose pirmose jos kalbose ir pirmuose pasitarimuose, aš nė kiek neabejoju, kad vieną iš pačių baisiausių korupcijos židinių Lietuvoje, t. y. vidaus sandorius, mes kartu, valdantieji ir opozicija, bendru sutarimu panaikinsime. Tai dėl to tikrai labai džiaugiuosi ir dėkoju visiems.

PIRMININKAS. Ačiū. Matau, V. Alekna norėtų replikuoti arba pasisakyti dėl vedimo tvarkos.

V. ALEKNA (LSF). Ačiū už galimybę pasisakyti. Iš tikrųjų norėčiau pasveikinti naują Ministrą Pirmininką ir pasakyti, kad suklydau balsuodamas – vis dėlto mano balsas buvo „susilaikyti“. Ar galima dar pakeisti?

PIRMININKAS. Protokole bus įrašyta. Toliau kviečiame į tribūną R. Baškienę.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiami kolegos, na, išties dar kelias minutes norėčiau atimti jūsų laiką, nes klausimas svarbus, ir aš lyg ir pasiteisindama noriu atsiprašyti Biudžeto ir finansų komiteto, Žmogaus teisių komiteto narių, kadangi jums teko rinktis dar vieną kartą į posėdį, dar kartą rinkti pavaduotojus. Iš tikrųjų tokiam sprendimui... Visi sakėme, kad reikia padaryti pertrauką svarstymo stadijoje, išgirsti, išsigilinti, nes buvo pasiūlymas pavaduotoju rinkti Lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškųjų šeimų sąjungos atstovą.

Aš noriu atkreipti dėmesį į praėjusios kadencijos mūsų Seimo darbą. Audito komitetas. Kam gi tada priklausė ir kas vadovavo Audito komitetui? Vadovavo valdančiosios daugumos atstovai. Tada kažkodėl nei opozicijai, nei niekam kitam Statuto 46 straipsnio 6 dalis neužkliuvo, mes kalbėdavome apie tai, bet... (*Balsai salėje*) Todėl, gerbiamieji, iš tikrųjų labai dėkoju jums už pastabas ir argumentus. Mes labai sureagavome ir išsprendėme problemą, kuri iš tikrųjų pati svarbiausia, kad mūsų darbas čia, Seime, būtų sklandus, racionalus ir mes visi vieni kitus girdėtume.

Formuojant komitetus aš labai dėkoju, kad jūs atkreipėte dėmesį į kompetenciją kiekvieno jūsų kolegos. Aišku, galbūt nepavyko visus atitinkamai sudėti į tą komitetą, paskirti tą komitetą, kurio labiausiai jiems norėjosi, tačiau iš principo labai stengėmės būti labai labai dėmesingi. Aš vėlgi noriu pasakyti, jeigu kvota ta, kuri kaip proporcingumo principas galiojo vienai ar kitai frakcijai pagal jos narių skaičių, mes buvome dėmesingi ir sakėme, kad Ekonomikos komiteto kvota – štai Tėvynės sąjungai, tik buvo du, o mes suradome galimybę perskirstant, susitarant, randant kompromisus skirti keturis žmones. Tas pats su Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetu, su Užsienio reikalų komitetu. Aš manau, tą darysime ir ateityje.

Kiekviena kadencija, kiekviena nauja kadencija turi tą pačią problemą, kol sudėliojami komitetai ir komisijos, ir gyvena tuo pačiu rūpesčiu. Todėl ir toliau laikysimės pagarbos opozicijai, pagarbos vieni kitiems. Aš manau, tikrai mums pavyks sėkmingai išspręsti visas problemas ir ne tik komitetus, bet ir delegacijas, ir komisijas paskirstyti teisingai, kad Seimas dirbtų sklandžiai ir sutelktai. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Dėl motyvų vienas – už, vienas – prieš. N. Puteikis – už.

N. PUTEIKIS (LVŽSF). Dar norėjau pasidžiaugti. Be tos aplinkybės, kad Valstiečių frakcija perduoda Audito komitetą opozicijai, norėjau pasidžiaugti pačia Audito komiteto sudėtimi. Man atrodo, nepersūdysiu pasakydamas, kad pirmąkart Seimų istorijoje nuo tada, kai egzistuoja Audito komitetas, frakcijos pasiuntė ten geriausius, principingiausius ir kiečiausius atstovus, pavyzdžiui, R. Budbergytę iš socialdemokratų, be I. Šimonytės, A. Bilotaitę. Kiek aš su visomis šitomis moterimis ir kitais komiteto nariais esu pažįstamas, aš neabejoju, kad tai yra drąsūs, principingi, sąžiningi žmonės, ko labai iki šiol trūko Audito komitete. Aš tikiu, kad Audito komitetas pagal tokią sudėtį pirmą kartą taps tuo, kuo ir turi būti, tai yra trečiu po Biudžeto ir Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetų pagal svarbą komitetu. Ir linkiu visiems, ir dėkoju frakcijų vadovams ir frakcijų nariams, kurie sutiko eiti į Audito komitetą. Tikiu, kad mes būsime flagmanas Seime kovos su korupcija, pagrindinis kovotojų židinys ir pasieksime tai, ko iki šiol nepavyko ankstesniems Audito komitetams pasiekti, t. y. sutramdyti tą baisią korupciją Lietuvoje.

PIRMININKAS. Dėkojame. Prieš – J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, čia nėra galimybių užsirašyti kaip nors per vidurį, tai aš nesu kategoriškai prieš teikiamą nutarimą. Norėčiau pasidžiaugti tuo, kad formuojant ne vieną

komiteto vadovybę tikrai yra rastas geras sprendimas, paskirti žmonės reikiamos kompetencijos ir geri profesionalai. Čia būtų galima paminėti ir Ekonomikos komitetą, ir Teisės ir teisėtvarkos komitetą, Kaimo reikalų komitetą ir daugiau tokių rasime. Priešingai negu kolega Andrius, aš pasidžiaugčiau ir Biudžeto ir finansų komiteto vadovybės pokyčiais profesionalumo linkme, ir žinoma, tuo aspektu, kad buvo atsižvelgta į opozicijos pastabas dėl nesutikimo su Seimo statutu.

Na, bet yra vietų, kur lieka dar šiek tiek nuosėdų ir lieka neišnaudotų galimybių. Manau, kad galėjome pasiekti geresnį solidarumą formuodami Užsienio reikalų komiteto vadovybę, skirdami vieną iš pozicijų ir opozicijos atstovui. Galėjome atsakingiau formuoti Sveikatos reikalų komiteto vadovybę, žinodami, kad tarp mūsų yra daug patyrusių medikų. Jeigu jau pirmininko nenorėjome skirti iš tos bendruomenės, tai mes siūlėme į pavaduotojo pareigas kompetentingą žmogų A. Matulą. Manau, kad liko neišnaudotos kai kurių Seimo narių galimybės formuojant Žmogaus teisių komiteto vadovybę, kai tarp mūsų yra patyrusi profesionalė D. Šakalienė, tai nežinau, kodėl reikėjo būtinai skirti kolegą Valerijų, kuris galbūt tik viena žmogaus teise yra aktyviai pasinaudojęs, tai dažnai keisti partijas. Bet tai gal nėra svarbiausia žmogaus teisė.

PIRMININKAS. Dėkoju. Pereiname prie balsavimo. Kas už tai, kad pritartume po svarstymo, balsuojate už, prieš arba susilaikote. (*Balsai salėje*)

Dėkoju. Balsavo 129: už – 119, prieš – 1, susilaikė 9. (*Šurmulys salėje*)

Priėmimas pastraipsniui. 1 straipsnis. Norinčių pasisakyti yra? Priimtas. 2 straipsnis. Priimtas. 3 straipsnis. Priimtas. 4 straipsnis. Priimtas. 5 straipsnis. Priimtas. 6 straipsnis. Priimtas. 7 straipsnis. Priimtas. 8 straipsnis. Priimtas. 9 straipsnis. Priimtas. 10 straipsnis. Priimtas. 11 straipsnis. Priimtas. 12 straipsnis. Priimtas. 13 straipsnis. Priimtas. 14 straipsnis. Priimtas. (*Balsai salėje*) Matau, kad užsirašė E. Gentvilas ir A. Kubilius, norėčiau suteikti žodį E. Gentvilui. (*Balsai salėje*) Atsiprašau. (*Balsai salėje*) 14 straipsnis. Priimtas. 15 straipsnis. Priimtas. 16 straipsnis. Priimtas. 17 straipsnis. Priimtas. 18 straipsnis. Priimtas. 19 straipsnis. (*Balsai salėje*)

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Aš dėl 20 straipsnio norėjau, bet...

PIRMININKAS. 19 straipsnis...

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Aš noriu pasakyti iš tikrųjų dėl Sveikatos reikalų komiteto vadovybės. Mano įsitikinimu, iš tiesų du dalykai. Vienas, realiai trūksta mediko praktiką turinčių žmonių, tokių kaip A. Matulas, ar, kiek aš suprantu, yra ir daugiau komitete panašią praktiką turinčių žmonių. Šalia to dar norėčiau pasisakyti prieš 20 straipsnį, konkrečiai dėl R. Žemaitaičio, nes jo patirtis sveikatos apsaugoje, mano manymu, iš tikrųjų yra visiškai menka, ir dar daugiau – dabar, balsuojant dėl premjero, frakcija „Tvarka ir teisingumas“ parodė labai aiškiai, kad jie nėra opozicijoje. Vertinkime faktinę padėtį, jie paneigė savo prieš tai deklaruotus žodžius, todėl aš siūlau balsuoti prieš R. Žemaitaičio skyrimą Sveikatos reikalų komiteto pirmininko pavaduotoju.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dar grįžtame dėl 19 straipsnio. Pritariame ar ne?

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Galime pritarti.

PIRMININKAS. Pritariame. Tada balsuojame dėl 20 straipsnio. (*Balsai salėje*) P. Urbšys norėtų pasisakyti. Prašom.

P. URBŠYS (LVŽSF). Aš norėjau pasisakyti už A. Širinskienės... (*Šurmulys salėje*)

PIRMININKAS. Priėmė.

P. URBŠYS (LVŽSF). Jau priėmė? Gerai, nekalbėsiu.

PIRMININKAS. Seimo nariai, dėmesio! Balsuojame dėl 20 straipsnio.

Balsavo 134 Seimo nariai: už – 104, prieš – 21, susilaikė 9. 20 straipsnį skelbiu priimtą.

21 straipsnis. Už. 22 straipsnis. Už. 23 straipsnis. Už. 24 straipsnis. Priimtas. 25 straipsnis. (*Balsai salėje*) Dėl 25 straipsnio norėtų pasisakyti A. Kubilius.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, mes čia dabar svarstome Užsienio reikalų komiteto vadovybę. Konkrečiai 25 straipsnis yra dėl komiteto pirmininko. Siūlomas yra J. Bernatonis. Aš nieko prieš J. Bernatonį, bet aš prieš bendrą konstrukciją, kad pirmininkas ir pavaduotojas yra iš valdančiosios koalicijos. Tai visos mūsų kalbos apie tai, kad užsienio politikoje reikia siekti konsensuso, tuo tikslu priimtos rezoliucijos apie konsensuą ir apie tęstinumą, iš tikrųjų šiuo sprendimu yra paneigiama. Aš siūlau balsuoti ir prieš 25 straipsnį, kuriuo yra siūloma J. Bernatonį

tvirtinti komiteto pirmininku, ir prieš 26 straipsnį, kuriuo siūloma E. Vareikį tvirtinti pavaduotoju. Iš tikrųjų nepamenu istorijoje, kad būtų buvęs toks atvejis, kad Užsienio reikalų komiteto ir pirmininko, ir pavaduotojo postą, nustumdami šurkščiausiu būdu opoziciją, pasiimtų du valdančiosios koalicijos atstovai. Šitą dalyką mes iš tikrųjų turėsime vertinti kaip labai aiškų pasakymą, kad jokio konsensuso, jokių paieškų bendro sutarimo esant visoms geopolitinėms grėsmėms valdančioji koalicija toliau neplanuoja ieškoti. Siūlau balsuoti prieš.

PIRMININKAS. Dėkoju. Už – G. Kirkilas.

G. KIRKILAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Gerbiamasis kolega Andriau, na, jūs čia tokius labai pavojingus pareiškimus darote esant sudėtingai geopolitinei situacijai. Buvo visko šiame parlamente, be to, opozicija turi pozicijas Europos reikalų komiteto vadovybėje, jūs konkrečiai esate pavaduotojas, yra kitų formatų, kur mes sutarėme, aš manau, kad yra ir parlamentinės draugystės grupės, manyčiau, kad šiuo atveju yra tokios koalicijos proporcijos, be to, aš taip įtariu, kad jūs kažkokias smulkias sąskaitas su E. Vareikiu čia suvedate, nes jis buvęs jūsų narys, manyčiau, kad nekorektiška. Siūlau pritarti 25 straipsniui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kviečiu balsuoti dėl 25 straipsnio.

Balsavo 131 Seimo narys: už – 88, prieš – 16, susilaikė 27. 25 straipsnis priimtas.

Toliau. 26 straipsnis. Prieštaraujančių nėra? Priimtas. (*Balsai salėje*) 26 straipsnis. (*Balsai salėje: „Balsuojame.“*) Balsuojame. Balsavo 127 Seimo nariai: už – 90, prieš – 8, susilaikė 29. 26 straipsnis priimtas.

Dėl 27 straipsnio prieštaraujančių nėra. Priimtas. 28 straipsnis. Priimtas. 29 straipsnis. Priimtas. 30 straipsnis. Priimtas. 31 straipsnis. Priimtas.

Motyvai dėl viso. Už – R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Pritariu naujai šio nutarimo redakcijai ir kviečiu visus palaikyti. Nebūtų tos trinties dėl Biudžeto ir finansų ir Žmogaus teisių komitetų dėlionių, jeigu būtume iš anksto su Liberalų sąjūdžiu taręsi, kalbėjęsi ir būtų įvykęs konstruktyvus dialogas. Bet mes suprantame, kodėl taip neįvyko, nes Liberalų sąjūdžio frakciją įsivaikino Konservatorių frakcija. Ir jie kaip tikri globėjai ar rūpintojai stengiasi bet kokia kaina, net prievarta į koaliciją kviečiasi, nerimauja dėl komitetų ir postų, ir net aukoja savo vertybes. Visas tas dalykiškumas, konstruktyvumas ir teisingumas taip ir atrodo. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš – I. Degutienė.

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, pradžioje, kai buvo valdančiosios daugumos deklaruoja, kad visur bus profesionalai, tiek Vyriausybėje, tiek komitetų vadovai, tikrai labai džiaugiasi tuo ir didžioji dauguma komitetų iš tikrųjų kompetentingi žmonės, tiek iš valdančiosios daugumos, tiek iš opozicijos. Tačiau esu labai nusivylusi dviem komitetais, ypač Sveikatos reikalų komitetu. Todėl, kad, žinote, kada pirmininko ir pavaduotojo kompetencija žemiau kritikos, ypač pavaduotojo, kuris mano, kad sveikatos apsaugos politika grindžiama dviem teisės aktais, tai yra Konstitucija, tai taip, o kitas aktas yra Civilinis kodeksas. Tikrai siūlyčiau, bent jau tapus pavaduotoju, pasiskaityti, kokie teisės aktai per nepriklausomybės metus yra specifiniai, šitoje srityje sukurti, pradedant nuo Sveikatos sistemos įstatymo iki Sveikatos priežiūros įstaigų ir visų kitų įstatymų, kuriais šiandien vadovaujasi visos sveikatos priežiūros įstaigos ir derina su Pacientų teisių ir žalos atlyginimo įstatymu. Valdančiosios daugumos žmonės, deleguoti į Sveikatos reikalų komitetą, kaip profesorius A. Kirkutis, A. Kubilienė... Tikrai tikėjau, kad kažkas iš jų bus pasiūlytas į komiteto pirmininko poziciją. Apgailestauju, kad žmonės, tikrai išmanantys sveikatos politiką, pabrėžiu, sveikatos politiką, kažkodėl nebuvo pasiūlyti ir šiandien mes turime tą, ką turime.

Lygiai taip pat dėl to, ką jau A. Kubilius kalbėjo apie Užsienio reikalų komitetą, aš apgailestauju, kad ir pirmininkas, ir pavaduotojas yra valdančiosios daugumos. Tuo tarpu stiprūs opozicijos žmonės lieka už borto. Todėl negaliu pritarti šitam projektui ir esu priversta susilaikyti.

PIRMININKAS. Dėkojame. Motyvai už – K. Masiulis. Nėra. E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Ačiū. Ketvirtadienį, svarstant šitą klausimą, aš atkreipiau dėmesį į Statuto pažeidimą, tai susilaukiau vieno socialdemokrato, neminėsiu jo pavardės, replikos, kad čia

visiems viskas aišku, tik Gentvilui neaišku. Labai džiaugiuosi ir kartu noriu padėkoti valdantiejiems, ypač R. Baškienei, kuri pripažino, kad yra padaryta klaidelė, ištaisė tą klaidą ir šiandien mes matome tos klaidos ištaisymą. Nežinau, kaip dabar jaučiasi tas kolega, kurio pavardės nenoriu minėti.

O kalbant apie personalijas, aš nepritariu konservatorių argumentams ar dėl R. Žemaitaičio, ar dėl kažko. Žiūrėkite, Seime 82 nauji žmonės, natūralu, kad jie pakliuvo į komitetus nebūtinai pagal savo profesinę arba politinę patirtį. R. Žemaitaitis čia sureikšminamas dėl to, kad jis jau nebėra Seimo naujokas ir vertinamas pagal tam tikrus šablonus ir stereotipus. Aš nežinau, kodėl Seimo narys negali ugdyti savo, kaip politikos, kvalifikacijos kitoje srityje, negu iki tol išbandydavo. Tai aš siūlau balsuoti už pateiktą komitetų sudėtį, pirmininkų, pirmininkų pavaduotojų sąrašą, ir nemanyti, *užsivokinti*, kad vienas politikas visą savo politinę karjerą privalo būti viename komitete. Man atrodo, kaip tik labai sveika, kai ateina į kitą komitetą, išplečia akiratį, nenusišnekės toje srityje, kurią išbandys. Aš jau net ir pats jau trečiame komitete, nors pradedu tik antrą kadenciją. Džiaugiuosi, manau, kad tai yra gera patirtis politikui.

PIRMININKAS. Dėkojame. J. Olekas.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Gerbiemieji kolegos, aš irgi noriu pakviesti pritarti pateiktam projektui. Taip, galbūt kai kurie Seimo nariai ir frakcijos turėjo dar papildomų ambicijų, bet mes turime labai gerai subalansuotą komitetų pirmininkų ir pavaduotojų sudėtį, atitinkančią mūsų Statutą, atitinkančią pozicijos ir opozicijos santykį. Yra suteikta pakankamai galių opozicijai vadovauti kontroliuojantiems komitetams. Todėl tikrai nenorėčiau sutikti su tais aiškinimais, kad Seimo narys negali užimti tam tikrų pareigų. Mes visi kolegos esame lygūs. Čia yra Seimas, kuris leidžia įstatymus, prižiūri jų vykdymą, todėl kviečiu pritarti pateiktam projektui.

PIRMININKAS. Dėkojame. Kviečiu Seimo narius balsuoti dėl Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 132 Seimo nariai: už – 121, prieš – 1, susilaikė 10. Nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ priimtas. (*Gongas*)

Replika po balsavimo.

R. ŽEMAITAITIS (*TTF*). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Gerbiamoji kolege Irena, tikrai ačiū jums už jūsų pastabas. Esate viena mano gerbiausių politikų, ko gero, nuo užpraitos kadencijos, kada buvote Seimo Pirmininke. Bet aš tiesiog noriu jus teisiškai dar kartą pataisyti, jūs galite paklausti savo kolegos Seimo nario S. Šedbaro – Civilinis kodeksas, tai yra antras, ko gero, teisės aktas šiandieną, ligoninės... Irena, tiek dėl ligoninių sujungimo, tiek dėl reorganizavimo, tiek dėl civilinės atsakomybės, tiek dėl sutarčių. Tai yra iš to teisės akto... Taip, ką jūs kalbate apie kitus įstatymus, taip, jie yra šiandien svarbūs, bet jeigu žiūrėtume pagal teisės aktų hierarchiją, tai yra šiek tiek kitaip. Tai aš manau, kad mes Sveikatos reikalų komitete sutarsime tikrai be jokių problemų. Nesiveržiau aš į tuos pavaduotojus, reikėjo... kai kuriuose komitetuose galėjome sukeisti ir tikrai galėjo tapti jūsų minimas kolega, deja, su kitais komitetais neradome bendro sutarimo ir šitas komitetas atiteko man. Tikrai, aš labai atsiprašau jūsų, jeigu ir Antanas įsižeidė kaip specialistas. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Dėkoju. P. Saudargas.

P. SAUDARGAS (*TS-LKDF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Mane iš tiesų labai užkabina gerbiamosios R. Tamašunienės idėja, tai aš siūlyčiau Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcijai teikti Seimo statuto pataisą dėl frakcijų įsivaikinimo, mes tiek problemų čia išspręstume.

PIRMININKAS. Dėkojame. R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LLRA-KŠSF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Pavardė paminėta. Gerbiamasis Pauliau, mes pirmiausia esame labai padori frakcija ir mes gerbiame Statutą. Jeigu jis tokio posto nenumato, mes jo bet kokia kaina nesieksime, ko negalime pasakyti apie jus. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Dėkojame. Iki pertraukos likus dar pusvalandžiui, ar galėtume svarstyti kitus klausimus? (*Balsai salėje*)

12.59 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Baltijos Asamblėjoje pirmininko ir pavaduotojo patvirtinimo“ projektas Nr. XIIIIP-43 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Toliau svarstome 2-2 klausimą – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Baltijos Asamblėjoje pirmininko pavaduotojo patvirtinimo“ projektą Nr. XIIIIP-43. Pranešėja – R. Baškienė. Prašom.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, iš tikrųjų dėkoju už jūsų kantrybę ir nusiteikimą suformuoti visas delegacijas, komisijas, tad dabar visas paketas Seimo nutarimų.

Praėjusiame posėdyje mes patvirtinome Lietuvos Seimo delegacijos Baltijos Asamblėjoje sudėtį. Dabar pagal atitinkamas kvotas jums yra pateikiamas nutarimo projektas dėl delegacijos pirmininko ir delegacijos pirmininko pavaduotojo kandidatūrų. Pirmininku siūlomas V. Simulikas, pirmininko pavaduotoju – Seimo narys K. Bartkevičius.

PIRMININKAS. Niekas nenori klausti? J. Razma. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Turbūt sutiksime, kad efektyviai delegacijų veiklai svarbu, kad vadovai gerai kalbėtų anglų kalba. Kaip šiuo atveju yra dėl vadovų ir pavaduotojų tuo aspektu?

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Jie puikiai kalba anglų kalba.

PIRMININKAS. Motyvai po pateikimo. Nėra nei už, nei prieš. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pirmininkas siūlo ypatingos skubos tvarką. Ar galime pritarti? Pritarta.

Svarstymas. Diskusijoje niekas nenori kalbėti. Pereiname prie priėmimo. Pastraipsniui.

1 straipsnis. „Patvirtinti Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Baltijos Asamblėjoje pirmininku Seimo narį Valerijų Simuliką.“ (*Balsai salėje*) Pritarta.

2 straipsnis. „Patvirtinti Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Baltijos Asamblėjoje pirmininko pavaduotoju Seimo narį Kęstutį Bartkevičių.“ Pritarta.

Motyvai. J. Olekas – už.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke... (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Siūlome balsuoti. Kas už tai, kad priimtume nutarimą „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Baltijos Asamblėjoje pirmininko ir pavaduotojo patvirtinimo“? Prašom balsuoti.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 106 Seimo nariai. Už – 97, prieš nėra, susilaikė 9. Seimo nutarimą (projektas Nr. XIIIIP-43) skelbiu priimtą. (*Gongas*)

13.03 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Lietuvos Respublikos Seimo ir Lenkijos Respublikos Seimo ir Senato narių Asamblėjoje“ projektas Nr. XIIIIP-38(2) (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas 2-3 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Lietuvos Respublikos Seimo ir Lenkijos Respublikos Seimo ir Senato narių Asamblėjoje“ projektas Nr. XIIIIP-38(2). Pranešėja – R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū. Gerbiamasis pirmininke, mielieji kolegos, visas paketas, penkių delegacijų teikimas. Tiesiog norėjau jūsų paklausti. O gal, matydami sąrašus, galime visas penkias delegacijas iš karto? Nes jūs, mielieji, pateikėte pagal kvotas atitinkamai delegacijos sudėtį, todėl siūlau po pateikimo pritarti ir Seimo delegacijai Lietuvos Respublikos Seimo ir Lenkijos Respublikos Seimo ir Senato narių Asamblėjoje.

Taip pat teikiamas Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Lietuvos Respublikos Seimo ir Ukrainos Aukščiausiosios Rados Asamblėjoje“ projektas Nr. XIIIIP-39, Seimo

nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Europos Tarybos Parlamentinėje Asamblėjoje“ projektas, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos Parlamentinėje Asamblėjoje“ projektas ir Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos NATO Parlamentinėje Asamblėjoje“ projektas, šių delegacijų sudėtis. Pirmininkus ir pavaduotojus išsirinksite ir patvirtinsime kitame plenariniame posėdyje.

PIRMININKAS. Ar niekas nenori klausti? Ar galime pritarti po pateikimo nutarimo projektui Nr. XIIIIP-38? Pirmininkas siūlo dėl visų delegacijų taikyti skubos tvarką. Pritarta.

Priėmimas. Projektas Nr. XIIIIP-39, atsiprašau, 38. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 104: už – 101, prieš nėra, susilaikė 3. Skelbiu Seimo nutarimą „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Lietuvos Respublikos Seimo ir Lenkijos Respublikos Seimo ir Senato narių Asamblėjoje“ priimtą. (*Gongas*)

13.07 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Lietuvos Respublikos Seimo ir Ukrainos Aukščiausiosios Rados Asamblėjoje“ projektas Nr. XIIIIP-39 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas 2-4 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Lietuvos Respublikos Seimo ir Ukrainos Aukščiausiosios Rados Asamblėjoje“ projektas Nr. XIIIIP-39. Ar po pateikimo galime pritarti? Galima, pritarta. Bendru sutarimu.

Priėmimas. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 100 Seimo narių. Už – 99, prieš nėra, susilaikė 1. Seimo nutarimą skelbiu priimtą. (*Gongas*)

13.08 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Europos Tarybos Parlamentinėje Asamblėjoje“ projektas Nr. XIIIIP-40 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Toliau svarstome Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Europos Tarybos Parlamentinėje Asamblėjoje“ projektą Nr. XIIIIP-40. Ar galime pritarti po pateikimo? Pritarta. Svarstymo ir diskusijų nėra. Priėmimas pastraipsniui.

1 straipsnis. „Sudaryti Lietuvos Respublikos Seimo delegaciją Europos Tarybos Parlamentinėje Asamblėjoje.“ Pritarta? Priimta.

2 straipsnis. Priimta. Motyvų nėra. Prašom balsuoti.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 101 Seimo narys. Už – 101, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Nutarimą skelbiu priimtą. (*Gongas*)

13.10 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos Parlamentinėje Asamblėjoje“ projektas Nr. XIIIIP-41 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Toliau 2-6 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos Parlamentinėje Asamblėjoje“ projektas. Ar ga-

lime pritarti po pateikimo bendru sutarimu? Po svarstymo pritariame. Pritarta. Priėmimas pastraipsniui.

1 straipsnis. Pritarta. 2 straipsnis. Pritarta. Dėkoju.
Balsuojame dėl viso.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 99 Seimo nariai: už – 99, prieš ir susilaikiusių nėra. Seimo nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos Parlamentinėje Asamblėjoje“ priimtas. (*Gongas*)

13.11 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos NATO Parlamentinėje Asamblėjoje“ projektas Nr. XIIP-42 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

2-7 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos NATO Parlamentinėje Asamblėjoje“ projektas. Pateikimas. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Po svarstymo pritarta? Pritarta. Priėmimas pastraipsniui.

1 straipsnis. Pritarta. 2 straipsnis. Pritarta.
Kviečiu balsuoti.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 103 Seimo nariai: už – 103, prieš ir susilaikiusių nėra. Dėkojame. Seimo nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos NATO Parlamentinėje Asamblėjoje“ priimtas. (*Gongas*)

13.13 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Antikorupcijos komisijos sudarymo“ projektas Nr. XIIIIP-29 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

2-8 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Antikorupcijos komisijos sudarymo“ projektas. Pranešėja – R. Baškienė. Prašau.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamasis posėdžio pirmininke, mielieji kolegos, Seimo seniūnų suėiga patvirtino, kad mes sudarysime dar dešimt komisijų, kuriose jūs visi labai aktyviai dirbsite. Siūlomas Seimo nutarimas dėl Antikorupcijos komisijos sudėties. Antikorupcijos komisijoje nori dirbti 17 Seimo narių. Prašau po pateikimo pritarti.

PIRMININKAS. Dėkojame. Ar yra klausiančių? Nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Svarstymas. Niekas nenori kalbėti. Pritarta. Priėmimas.

1 straipsnis. Pritariame. 2 straipsnis. Pritarta. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 100 Seimo narių: už – 99, prieš nėra, susilaikė 1. Seimo nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Antikorupcijos komisijos sudarymo“ priimtas. (*Gongas*)

13.15 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Energetikos komisijos sudarymo“ projektas Nr. XIIIIP-30 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

2-9 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Energetikos komisijos sudarymo“ projektas. Pranešėja – R. Baškienė. (*Balsai salėje*)

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Deja, kolegos, Statutas to neleidžia daryti. Teks mums dažnai matytis iš tribūnos čia.

Dėl Energetikos komisijos. Vienuolikos gerbiamų Seimo narių pavardės prieš jus. Prašau patvirtinti šios sudėties komisiją. Pateikimas būtų toks.

PIRMININKAS. Ar galime pritarti po pateikimo? Svarstymas. Galime pritarti? Priėmimas.

1 straipsnis. Pritarta. 2 straipsnis. Priimta.

Kviečiu balsuoti dėl viso.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 100 Seimo narių: už – 96, prieš nėra, susilaikė 4. Skelbiu Seimo nutarimą „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Energetikos komisijos sudarymo“ priimtu. (*Gongas*)

13.17 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Jaunimo ir sporto reikalų komisijos sudarymo“ projektas Nr. XIII-31 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

2-10 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Jaunimo ir sporto reikalų komisijos sudarymo“ projektas. Pranešėja – R. Baškienė. Prašau.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, iš 17 Seimo narių siūloma sudaryti Seimo Jaunimo ir sporto reikalų komisiją. Prašau pritarti.

PIRMININKAS. Niekas nenori klausti. Ar galime pritarti po pateikimo? (*Balsai salėje*) Ar galime pritarti po svarstymo? Priėmimas.

1 straipsnis. Priimta. 2 straipsnis. Priimta.

Balsuojame dėl viso.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 100 Seimo narių: už – 100, prieš ir susilaikiusių nėra. Skelbiu Seimo nutarimą „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Jaunimo ir sporto reikalų komisijos sudarymo“ priimtu. (*Gongas*)

13.19 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Konstitucijos komisijos sudarymo“ projektas Nr. XIII-32 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

2-11 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Konstitucijos komisijos sudarymo“ projektas. Pranešėja – R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, tikėtina, kad šios kadencijos Seimas turės darbo keisdamas Konstituciją, todėl siūloma taip pat, kaip ir praėjusioje kadencijoje, palikti Konstitucijos komisiją. Į ją siūlomi septyni Seimo nariai. Prašau pritarti po pateikimo.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar galime pritarti po pateikimo? (*Balsai salėje*) Yra prieš. J. Razma – prieš.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, pagal Seimo statutą išskirtines teises svarstant Konstitucijos pataisas turi Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Konstitucijos komisijos sudarymas yra nereikalingas dubliavimas, nes praktika rodo, kad apie 80 % Teisės ir teisėtvarkos komiteto narių įeina į tą pačią Konstitucijos komisiją ir mes čia nereikalingai suteikiame titulus komisijos pirminkui ir pavaduotojų struktūros vadovams, kurie nelabai turi ką veikti. Iš tikrųjų iš praeitos kadencijos, kai buvo svarstoma Konstitucijos pataisa dėl šeimos apibrėžimo, matėme, kad ta komisija tik buvo laiko tempimo įrankis, kai bendromis jėgomis su komitetu beveik pasiekė, kad per kadenciją ta pataisa ir nebūtų apsvastyta. Kiek čia dabar bus ar nebus tų Konstitucijos pataisų? Jeigu jų iš tikrųjų atsirastų labai daug ir matysime, kad čia reikia atskiros komisijos, gal tada ir kurkime. Dabar aš tikrai tokių poreikių nematau. Kiek žinoma tų viešai skelbtų iniciatyvų dėl Seimo narių skaičiaus mažinimo ar ko, tai yra labai paprastos Konstitucijos pataisos, kurias Teisės ir tei-

sėtvarkos komitetas gali labai greitai apsvarstyti. Kviečiu nepritarti, tiesiog fiksuoti, kad nereikia tokios komisijos.

PIRMININKAS. Dėkojame. J. Olekas – už.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, aš nesutinku su pono J. Razmos pasiūlymais, kviečiu balsuoti ir pritarti šiai komisijai, nes Konstitucijos svarstymas yra ypatinga procedūra, aprašyta netgi mūsų Statute kaip atskiras svarstymas. Reikia, kad būtų žmonių grupė, kuri būtų tam klausimui... Nėra taip blogai, kad yra priimamos Konstitucijos pataisos. Mes turime gražių ir labai garbingų demokratinių valstybių, kuriose Konstitucija taisoma labai retai. Nebūtina, kad kiekvieną kartą mes turėtume kiekvieną iniciatyvą palaikyti. Nepritarimas tam tikroms pataisoms irgi yra mūsų darbas, todėl aš kviečiu pritarti pateiktai komisijai ir šiam projektui.

PIRMININKAS. Dėkojame. Balsuojame po pateikimo. (*Balsai salėje*)

Iš viso balsavo 96: už – 76, prieš – 1, susilaikė 19.

Toliau – svarstymas. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ar galime pritarti? (*Balsai salėje*) Gerai. Balsuojame.

Balsavo 90 Seimo narių: už – 67, prieš – 1, susilaikė 22.

Priėmimas. 1 straipsnis. Pritarta. 2 straipsnis. Pritarta.

J. Razma – motyvai prieš.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, šioje kadencijoje mes lyg ir skelbiame lėšų taupymo Seimo kanceliarijoje kryptį. Manau, šios komisijos įkūrimas yra veiksmas visiškai priešinga kryptimi. Šiuo metu nėra jokių Konstitucijos pataisų, kurios būtų teikiamos komisijai svarstyti, nežinoma, ar jų bus. Kaip minėjau, pagal Seimo statutą tokios komisijos įkūrimas nėra numatytas. Yra numatyta išskirtinė Teisės ir teisėtvarkos komiteto teisė svarstant Konstitucijos pataisas. Dabar, esant tokiai komisijai, dėl kokios nors nedidelės pataisos yra tik laiko gaišinimas. Tie patys žmonės kviečiami į komisiją, ten vyksta klausymai, po to vėl tas pats Teisės ir teisėtvarkos komitetas, kuriame yra tariamas lemiamas žodis dėl Konstitucijos pataisų. Kviečiu nepritarti tokios komisijos įkūrimui, nežinia, kiek ji čia posėdžiautų, bet komisijos vadovas ir pavaduotojas priedą prie atlyginimo gautų.

PIRMININKAS. Dėkojame. Motyvai už – J. Olekas.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Gerbiamas kolega, aš manau, kad Konstitucijos apsaugojimas nuo nereikalingų pataisų irgi yra labai geras dalykas. Aš dar kartą pakartosiu, kad Konstitucija yra pagrindinis mūsų įstatymas ir tikrai ne tas įstatymas, kuris turėtų būti daugeliu atvejų kaitaliojamas, todėl kiekviena pataisa turėtų būti ypatingai ir atskirai apsvarstyta ir tik tokiu būdu priimami sprendimai. Esame priėmę ne vieną pataisą, kurią svarstė būtų šia komisija. Esame ir nepriėmę ne vienos pataisos, kurią Seimo nariai teikė, ir taip apsaugoję mūsų pagrindinį įstatymą nuo nereikalingo kaitaliojimo. Nemanau, kad būtų šita Konstitucijos komisija yra tas atvejis, kai mes galėtume taupyti. Man atrodo, kad reikia gerbti Konstituciją, ir vienas iš pagarbos jai instrumentų yra speciali komisija, kuri svarsto Konstitucijos pataisas. Todėl kviečiu pritarti šiam pasiūlymui.

PIRMININKAS. Dėkojame. Motyvai prieš – R. Žilinskas.

R. ŽILINSKAS (*TS-LKDF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamieji kolegos, kurgi tas lėšų taupymo vėjus? Galima pagalvoti, kad mes Konstituciją rengiamės keisti vos ne kiekvieną dieną, kad tam reikia specialios komisijos. Ir dar kokios komisijos! Iš septynių narių, kur keturi nariai yra kvorumas, trys arba keturi balsai yra balsų dauguma. Ar tai yra derama Konstitucijos apsauga? Kai tuo tarpu daug svarbesnės komisijos, tokios kaip Antikorupcijos, – 17 narių. Aš, kaip vadovavęs Seimo komisijai, labai užjaučiu jos pirmininką. Jis niekada nesurinks kvorumo. O saugant Konstituciją septynių narių komisijai iš tiesų linkiu labai didelės sėkmės.

PIRMININKAS. Dėkojame. Motyvai už – I. Šiaulienė.

I. ŠIAULIENĖ (*LSDPF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, mes visi puikiai suprantame šitos konstitucinės komisijos reikšmę ir be reikalo čia laužome ietis. Tikrai ne apie finansus turėtų būti kalbama, kalbant apie šią komisiją, nes konstitucinių klausimų sprendimas, žinant, koks yra apkrautas Teisės ir teisėtvarkos komitetas, sudaro galimybę ne tik Teisės ir teisėtvarkos komiteto nariams, bet ir kitų frakcijų atstovams, dirbantiems šioje komisijoje, gilintis į specialiuosius su Konstitucijos keitimu susijusius klausimus. Praktika yra parodžiusi, kad tokios komisijos veikimas yra tikslingas, produktyvus ir reikalingas. Siūlau pritarti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai prieš – R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, ypač Žaliųjų frakcijos atstovai, man atrodo, jūs visiškai be reikalo pasidavėte socialdemokratų gudravimui šitoje vietoje. Aš priminsiu buvusiems Seimo nariams, o tiems, kurie nebuvo, kaip vyko, kam buvo taikoma komisija. Kai mes pateikėme Konstitucijos pataisą, kurioje buvo 106 Seimo narių valia, tada buvo paskirtas svarstymas ir kaip pagalbinis komitetas buvo pasiūlyta komisija. Komisija pusantrų metų organizavo debatus, taip jų ir nebaigė. Seimas turėjo priimti sprendimą ją nuo tos procedūros nušalinti. Toliau tai perėmė Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkas J. Sabatauskas, ir vėl viską tą patį kartojo. Ir vėl teko tą patį padaryti – nušalinti šitą komitetą, nes buvo akivaizdus vilkinimas, ir klausimą atiduoti Socialinių reikalų ir darbo komitetui. Jis galų gale priėmė sprendimą, neignoruojantį 106 Seimo narių valios. Išskyrus vilkinimą, čia tiesiog nieko nėra. Ką jūs norėsite čia padaryti? Sveikinu! Visas savo konstitucines reformas jūs galite ramiai pasidėti į stalčių ir tiesiog nekvaršinti kitiems galvos. Dvejus su puse metų svarstymai jums garantuoti, o po to nebus valios priimti.

PIRMININKAS. Dėkojame. Motyvai už – R. Šalaševičiūtė.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Aš tiesiog noriu priminti tiems, kurie čia sėdi ir yra perrinkti Seimo nariai, kad praeitą kadenciją Konstitucijos komisiją sudarė 11 narių, ir iš esmės visi teisininkai, ne tik tie, kurie dirbo Teisės ir teisėtvarkos komitete, bet faktiškai tai buvo tokie politikai, kurie seniai dirbo šitą darbą ir žinojo, kaip turi būti sprendžiami šitie klausimai. Tikrai tų klausimų buvo gal septyni ar aštuoni ir buvo atliktas labai didelis darbas, kad klausimo sprendimas patektų į pagrindinį – Teisės ir teisėtvarkos komitetą, būdavo visos išvados padarytos.

Na, o kas susiję su Konstitucijos 38 straipsniu, aišku, aš, kaip buvusi pirmininkė, iki kol buvau paskirta ministre, galiu pasakyti, kad darbo pradžia buvo didelė. Kodėl nebuvo baigtas šio klausimo svarstymas Konstitucijos komisijoje, negaliu pasakyti. Bet, be šitos komisijos išvadų, Teisės ir teisėtvarkos komitetui priimti sprendimą dėl galimo ar negalimo Konstitucijos keitimo tikrai yra labai sudėtinga. Kviečiu balsuoti už Konstitucijos komisijos sudarymą.

PIRMININKAS. Dėkojame. Motyvai prieš – S. Šedbaras.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, aš taip pat praeitoje kadencijoje buvau Konstitucijos komisijos narys ir galiu pasakyti, kad Konstitucijos komisija visiškai dubliuoja Teisės ir teisėtvarkos komiteto funkciją. Jeigu kalbame apie kokį nors apsaugojimą Konstitucijos, tai mes nepamirškime, kad Teisės ir teisėtvarkos komitetas svarsto preliminarai pateiktų projektų konstitucingumo klausimą, jeigu Teisės departamentas išreiškia tokią abejonę. Be to, Teisės ir teisėtvarkos komitetas visada apsvaisto Konstitucinio Teismo nutarimus ir, jeigu reikia reaguoti, įskaitant ir Konstitucijos, jeigu reikėtų pataisą daryti, taip pat turėtų teikti savo išvadą Seimui. Tai čia aš tik norėčiau pasakyti, kad yra kai kurios komisijos, kurias mes šiandien tvirtiname, kurios turi specifinę parlamentinės veiklos sritį, bet Konstitucijos komisija tikrai bus dubliavimas to paties Teisės ir teisėtvarkos komiteto darbo ir laiko gaišinimas.

PIRMININKAS. Dėkojame. Motyvai už – A. Gumuliauskas.

A. GUMULIAUSKAS (*LVŽSF*). Aš tikrai būčiau nekalbėjęs, jeigu kolegos iš dešinės nebūtų skleidę tos blogosios patirties iš praeitų Seimų. Aš turiu pasakyti, kad ta blogoji patirtis turėjo savo rezultata – į Seimą atėjo 82 nauji žmonės. O man, kaip akademinės bendruomenės atstovui, manau, kad diskusijų priimant vieną arba kitą svarbų klausimą tikrai per daug nebūna, todėl pasisakau už.

PIRMININKAS. Dėkojame. Skelbiu balsavimą. Kas už tai, kad priimtume po svarstymo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Konstitucijos komisijos sudarymo“ projektą.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 88 Seimo nariai: už – 65, prieš – 3, susilaikė 20. Nutarimas (projektas Nr. XIII-P-32) priimtas. (*Gongas*)

Gerbiamieji Seimo nariai, rytinę posėdžio darbotvarkę skelbiu baigtą. Renkamės 15 valandą. Posėdis baigtas. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

I (RUDENS) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 8 STENOGRAMA

2016 m. lapkričio 22 d.

Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojas G. KIRKILAS

PIRMININKAS (G. KIRKILAS, LSDPF). Gerbiamieji kolegos, pradėdame vakarinį Seimo posėdį. (*Gongas*)

Prašau užimti savo vietas. Registracija. Registracija pradėta. Gerbiamieji kolegos, prašome užimti savo darbo vietas. Registracija. Prašome registruotis. (*Balsai salėje*) Šiek tiek stringa, bet viskas gerai.

Gerbiamieji kolegos, užsiregistravo 70 Seimo narių.

15.01 val.

Įstatymo „Dėl Metro konvencijos ratifikavimo“ projektas Nr. XIIP-4721 (*pateikimas*)

Pirmasis klausimas po pertraukos 2-1 – įstatymo „Dėl Metro konvencijos ratifikavimo“ projektas Nr. XIIP-4721.

Kviečiame laikinai einantį ministro pareigas gerbiamąjį kolegą E. Gustą. Pateikimas. Prašome, ministre.

E. GUSTAS. Gerbiamieji Seimo nariai, teikiu įstatymo „Dėl Metro konvencijos ratifikavimo“ projektą, reikalingą 1875 metais Paryžiuje pasirašytai Metro konvencijai ratifikuoti. Projekto tikslas – įvykdyti būtinas vidaus teisinės procedūras, reikalingas, kad Lietuvos Respublika taptų tikrąja Metro konvencijos nare. Metro konvencija yra tarptautinė sutartis, kuria buvo sukurta tarptautinė organizacija... (*Šurmulys salėje*)

PIRMININKAS. Gerbiamieji kolegos, prašome dėmesio!

E. GUSTAS. ...tarptautinė organizacija Tarptautinis svarsčių ir matų biuras, kurio paskirtis – užtikrinti matavimų vienovę ir koordinuoti matavimų taikymą. Viena iš svarbiausių biuro veiklos sričių – kurti ir tobulinti tarptautinę matavimo vienetų sistemą (SI). Biuras pavaldus Generalinei svarsčių ir matų konferencijai, sudarytai iš Metro konvencijos šalių vyriausybių atstovų. Lietuvos Respublika asocijuota Generalinės svarsčių ir matų konferencijos narė yra nuo 2001 metų. Konferencijoje Lietuvos Respublikai atstovauja Nacionalinis metrologijos institutas.

Viena iš pagrindinių priežasčių siekti tikrosios narystės statuso yra Metro konvencijos šalių priimtas sprendimas nuo 2013 metų didinti mokesčių asocijuotoms narėms taip, kad jis per penkerius metus pasiektų 90 % mokesčio, kurį šalis moka būdama tikrąja organizacijos nare, dydį. Ratifikavus Metro konvenciją Lietuvos Respublika kasmet turėtų mokėti apie 56 tūkst. eurų mokesčių, tuo tarpu būdama asocijuota nare mokėtų beveik tiek pat 2017 metais, tai yra apie 51 tūkst. eurų.

Lyginant asocijuotos narės ir tikrosios narės statusą pažymėtina, kad tikrosios narės statusas Lietuvai suteiktų papildomų privalumų, t. y. Nacionalinis metrologijos institutas ir valstybinių etalonų laboratorijos galėtų nemokamai kalibruoti valstybinių etalonų įrangą ir tai leistų sutaupti valstybės biudžeto lėšų, skiriamų valstybinių etalonų išlaikymui. Lietuvos Respublika turėtų balsavimo teisę, taip pat prisidėtų prie svarbiausių biuro klausimų sprendimo. Nacionalinio metrologijos instituto atstovai galėtų tapti konsultacinių komitetų nariais, turėdami galimybę gauti naujausią metrologijos srities techninę informaciją, ir dalyvauti tarptautiniuose finansiniuose projektuose. Prašau pritarti įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamasis ministre. Jūsų norėtų paklausti keletas kolegų, bet aš norėčiau dar gerbiamiesiems kolegoms Seimo nariams priminti: būkite geri, jeigu galima, išjunkite visas savo telefonų muzikas. Ačiū.

Pirmasis klausia P. Saudargas. P. Saudargas ateina. Prašau. (*Balsai salėje*) Gal per šoninį... Viskas gerai.

P. SAUDARGAS (*TS-LKDF*). Viskas gerai, technika veikia. Dėkoju, gerbiamasis pirmininke. Iš tiesų man norėtusi paklausti turbūt esminio klausimo, kuris kamuoja visus, kalbant apie tokius grandiozinius projektus, milijardinės vertės projektus, numatomus mūsų valstybėje. Vilniuje aš, beje, neabejoju idėja, kad to reikia, aš išdėstysiu vėliau, jeigu man bus...

E. GUSTAS. Atleiskite, aš labai noriu patikslinti.

P. SAUDARGAS (*TS-LKDF*). Prašau.

E. GUSTAS. Tai yra me Metro konvencija, tai yra Metro konvencija, tai yra matavimo vieneto.

P. SAUDARGAS (*TS-LKDF*). Tada ne ten užsirašiau, atsiprašau.

PIRMININKAS. Ačiū. A. Palionis. (*Juokas salėje*) Kolegos, dėmesio! Prašau, A. Palionis.

A. PALIONIS (*LSDPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamasis ministre, jūs išsamiai pasakojote, kiek tai kainuos Lietuvos valstybei, realiai, jeigu paimtume skirtumą, tai 5 tūkst. eurų per metus. Paminėjote, kur valstybė galės sutaupyti. O gal galėtumėte įvardyti skaičiais, kokia ta nauda bus.

E. GUSTAS. Taip, iš principo maždaug apytiksliai galėčiau įvardyti. Šiuo metu, sakykime, kalbant apie 2016 metų biudžetą, iš biudžeto būtent valstybinių etalonų išlaidymui, o tokių mes turime 13, yra skiriama apie 230 tūkst. eurų. Prisijungus ir tapus Lietuvai tikrąja Metro konvencijos nare, kaip ir minėjau, sutaupysime dėl kalibravimo įrangos ir maždaug šita suma išlaidymui turėtų sumažėti per pusę.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamasis pranešėjas, iš tiesų mes prirašome nemažai konvencijų, po to galvojame, kaip tas konvencijas apeiti ir panašiai, kad išvengtume reikalavimų, kuriuos prisiimame dėl konvencijų. Iš tiesų mes kažkaip gyvenome be šitos konvencijos, atrodo, ir pinigai tie patys, ir viskas tas pats. Vis dėlto kokie privalumai, be pasivažinėjimo galbūt į kokius nors simpoziumus? Gal kokių nors užsakymų Lietuva gaus metrologijos srityje ir panašiai? Ačiū.

E. GUSTAS. Aš ir minėjau, tapdami tikraisiais Metro konvencijos nariais, mes sutaupysime biudžeto lėšų dėl valstybinių etalonų išlaidymo, vienas dalykas. Antras dalykas, kaip ir paminėjau, Nacionaliniam metrologijos institutui atsiranda galimybė dalyvauti tarptautiniuose finansiniuose projektuose, t. y. gauti tam tikrą finansinę naudą.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiamieji kolegos, už norėtų kalbėti P. Gražulis. Prašau, Petrai.

P. GRAŽULIS (*TTF*). Taip, kadangi čia yra daug – yra metro, yra metras, yra kilometras, yra centimetras, yra daug metro ir meteorologija dar yra, aš už visus, pritariu visiems „metro“ ir balsuoju už.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, ar galime pritarti bendru sutarimu, ar reikia balsuoti? (*Balsai salėje*)

Balsuojame. Kas po pateikimo pritariate įstatymo „Dėl Metro konvencijos ratifikavimo“ projektui Nr. XIIP-4721, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote. (*Šurmulys salėje*) Kolegos, dėmesio! Prašyčiau tylos! (*Balsai salėje*) Labai jau garsiai šnekamės. Balsavimas pradėtas.

Balsavo 114 Seimo narių. Vieningai už – 114.

Kolegos, siūlomi komitetai. Pagrindinis, aišku, Užsienio reikalų komitetas, papildomas – Europos reikalų, atsiprašau, Ekonomikos komitetas. Galime tam pritarti? (*Balsai salėje*) Galima. Siūloma svarstyti gruodžio mėnesį.

15.09 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Kriminalinės žvalgybos parlamentinės kontrolės komisijos sudarymo“ projektas Nr. XIIP-33(2) (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Mūsų darbotvarkės 2-12 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Kriminalinės žvalgybos parlamentinės kontrolės komisijos sudarymo“ projektas Nr. XIIP-33. Kiek žinau, jau yra parengta.

Kviečiame R. Baškienę, Seimo Pirmininko pirmąją pavaduotoją. Prašome. Pateikimas, svarstymas ir priėmimas.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). (...) parlamentinę mūsų siūlomą komisiją, kuri iš tikrųjų labai reikalinga ir yra statutinė. Statute numatyta, kad tai septyni nariai. Taip ir siūlome septynis narius. Ir siūlau pritarti po pateikimo.

PIRMININKAS. Nėra norinčių paklausti. Galime pritarti po pateikimo? Galime. Bendru sutarimu?

Svarstymas. Siūloma ypatinga skuba. Galime pritarti? Pritarta. Svarstymas. Svarstymo metu galime pritarti po svarstymo? Galime. Nėra norinčių kalbėti. Balsuojame. Priėmime yra. Atsiprašau. J. Olekas. Atsisako. Balsuojame. Kas pritariate nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Kriminalinės žvalgybos parlamentinės kontrolės komisijos sudarymo“ projektui Nr. XIIIIP-33, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote. Balsavimas pradėtas.

Šio nutarimo priėmimas

Gerbiamieji kolegos, balsavo 110 Seimo narių: už – vieningai, prieš balsavusių ir susilaikiusių nėra. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-33) priimtas. (*Gongas*)

15.11 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Migracijos komisijos sudarymo“ projektas Nr. XIIIIP-34(2) (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

2-13 – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Migracijos komisijos sudarymo“ projektas Nr. XIIIIP-34. Vėl kviečiame R. Baškienę. Pateikimas, svarstymas ir priėmimas. Prašom.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, vėlgi Statute numatyta kita labai reikšminga ir reikalinga Migracijos komisija. Jūs pamenate, buvo tam tikrų diskusijų, galbūt ją reikėtų pavadinti kitu vardu. O kitas vardas, tai, ko gero, – Demografijos komisija. Statuto pataisos, kurias mes numatome daryti ir kurios bus eigoje, tikriausiai taip ir pasikeis dėl šios komisijos, ir pavadinimas, ir veiklos kryptį išplėtimas, tačiau šiandien mes turime Migracijos komisiją sudaryti. Į ją siūlome 17 narių iš skirtingų frakcijų, nusiteikusių labai aktyviai veiklai. Siūlau pritarti po pateikimo.

PIRMININKAS. Jūsų nori paklausti kolega J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamoji pranešėja, šios komisijos nebuvo ankstesnėse kadencijose, atsirado tik praėjusioje kadencijoje. Ir man pasirodė, kad toks sprendimas buvo daugiau buvusios Vyriausybės nesugebėjimo ir nežinojimo, ką veikti šioje srityje, išraiška. Kai Vyriausybė neturi planų, nežino, ką veikti, ta veikla imituojama Seime sudarant komisiją. Ir matėme tos komisijos veiklos produktus. Tai parašoma paprasta rezoliucija, kažką siūlanti Vyriausybei, bet nuo to migracijos reikalai nė kiek nepakito. Tai gal dabar S. Skvernelio Vyriausybė jau nusprendusi dirbti konkrečiau ir nereikia čia tos komisijos Seime?

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū. Iš tikrųjų būsimoji mūsų S. Skvernelio Vyriausybė. Vyriausybės programą jūs patvirtinsite, ji yra nusiteikusi dirbti labai atsakingai, ir šioje srityje yra numatyta ir bus jums pateikta nepaprastai daug veiklos temų, tačiau Seimas nuo šio atsakingo klausimo sprendimo iš tikrųjų neturėtų nusišalinti. Ši komisija mums taip pat svarbi, ir mes turėsime labai daug veiklos šioje srityje, kaip ir minėjau, galbūt išplečiant ne tik migracijos temą, bet ir demografijos, o tai apima kur kas plačiau – ir gimstamumą, ir t. t.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūs atsakėte į visus klausimus. Gerbiamieji kolegos, gal galime pritarti bendru sutarimu?

Siūloma ypatinga skuba. Galime pritarti? Galime. Svarstymas. Ar yra norinčių kalbėti? Galime pritarti bendru sutarimu? Galime.

Priėmimas. Balsuojame. Kas pritariate įstatymo projektui Nr. XIIIIP-34 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Migracijos komisijos“ sudarymo, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote. Balsavimas pradėtas.

Šio nutarimo priėmimas

Gerbiamieji kolegos, balsavo 110 Seimo narių: už – 103, prieš nėra, susilaikė 7. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-34) priimtas. (*Gongas*)

15.15 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Pasipriešinimo okupaciniams režimams dalyvių ir nuo okupacijų nukentėjusių asmenų teisių ir reikalų komisijos sudarymo“ projektas Nr. XIIIIP-35 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas mūsų darbotvarkės 2-14 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Pasipriešinimo okupaciniams režimams dalyvių ir nuo okupacijų nukentėjusių asmenų teisių ir reikalų komisijos sudarymo“ projektas Nr. XIIIIP-35. R. Baškienė. Prašom. Pateikimas, svarstymas ir priėmimas.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū. Seimo seniūnų sueiga siūlo sudaryti ir šioje kadencijoje minėto pavadinimo labai atsakingą komisiją. Į ją siūlomi septyni Seimo nariai. Prašau pritarti.

PIRMININKAS. Nėra klausiančių. Gal galime pritarti bendru sutarimu po pateikimo? Ačiū. Pritarta.

Taip pat siūloma ypatinga skuba. Pritariame? Pritariame.

Svarstymas. Nėra norinčių kalbėti. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime.

Balsuojame dėl įstatymo projekto Nr. XIIIIP-35. Kas pritariate įstatymo projektui, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Šio nutarimo priėmimas

Gerbiamieji kolegos, balsavo 109 Seimo nariai: vienbalsiai. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-35) priimtas. (*Gongas*)

15.16 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos sudarymo“ projektas Nr. XIIIIP-36(2) (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės 2-15 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos sudarymo“ projektas Nr. XIIIIP-36. R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū. Gerbiamasis posėdžio pirmininke, mielieji kolegos, vėlgi Statute įtvirtinta, reikalinga, svarbi Seimo Peticijų komisija, kurią siūlome sudaryti iš 11 asmenų, jų sąrašą matote. Siūlau pritarti.

PIRMININKAS. Klausiančiųjų nėra. Gerbiamieji kolegos, ar galime sutarti bendru sutarimu? Ačiū. Pritarta.

Siūloma ypatinga skuba. Galime pritarti? Ačiū. Pritarta.

Svarstymas. Nėra norinčių kalbėti? Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

Balsuojame dėl įstatymo dėl Peticijų komisijos sudarymo projekto Nr. XIIIIP-36. Kas pritariate įstatymo projektui, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote. Prašom balsuoti.

Šio nutarimo priėmimas

Gerbiamieji kolegos, balsavo 109 Seimo nariai: už – 108, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-36) priimtas. (*Gongas*)

15.18 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Priklausomybių prevencijos komisijos sudarymo“ projektas Nr. XIIIIP-37(3) (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Gerbiamieji kolegos, kitas 2-16 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Priklausomybių prevencijos komisijos sudarymo“ projektas Nr. XIIIIP-37(3). R. Baškienė. Prašom.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamieji kolegos, jūs žinote ir anksčiau buvusią komisiją – Narkomanijos ir alkoholio prevencijos komisiją, dirbusią Seime, sprendusią labai daug iškilusių problemų ir jų sprendimo būdus suradusią. Dabar gi yra siūloma šią komisiją pervadinti Priklausomybių prevencijos komisija, vėlgi galvojant apie platesnes jos veiklos ribas. Ir siūloma į šią komisiją pasiūlyti 14 Seimo narių dirbti šios sudėties. Siūlau pritarti.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege. Norinčių paklausti nėra. Galime pritarti po pateikimo? Ačiū. Siūloma ypatinga skuba. Galime pritarti? Ačiū. Pritarta.

Svarstymas. Norinčių kalbėti nėra? Galime pritarti bendru sutarimu po svarstymo? Ačiū. Pritarta.

Balsuojame dėl Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Priklausomybių prevencijos komisijos sudarymo“ projekto Nr. XIII-37. Kas pritariate projektui, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote. Balsavimas pradėtas.

Šio nutarimo priėmimas

Gerbiamieji kolegos, balsavo 106 Seimo nariai, vienbalsiai. Prieš, susilaikiusių nėra. Įstatymas (projektas Nr. XIII-37) priimtas. (*Gongas*)

15.20 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Savižudybių prevencijos komisijos sudarymo“ projektas Nr. XIII-45 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas 2-17 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Savižudybių prevencijos komisijos sudarymo“ projektas Nr. XIII-45. Nauja komisija. Prašom. Gerbiama kolegė R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū. Gerbiamasis pirmininke, mielieji kolegos, išties tai nauja komisija. Komisijų skaičius, beje, nedidėja, nes mes vienos komisijos netvirtiname. Jūrinių reikalų ir žuvininkystės komisijos nelieka šios kadencijos Seime, o funkcijas, aš manau, sėkmingai atliks Kaimo reikalų komitetas. Noriu nuoširdžiai padėkoti mūsų jauniems kolegoms A. Armonaitei ir M. Majauskui. Tai jų iniciatyva, sutelkimas iš karto ir pasakymas, kokia tai svarbi problema. Mes žinome, kad tai svarbi problema, ir Lietuva, deja, yra tarp tų valstybių, kur savižudybių skaičius ganėtinai didelis, todėl šios problemos sprendimas Seime labai reikalingas. Dėkodama jauniems kolegoms, aš teikiu Savižudybių prevencijos komisiją. Jos narių skaičius 10. Kviečiu pritarti.

PIRMININKAS. Ačiū gerbiamajai pranešėjai. Nori paklausti V. Kamblevičius. V. Kamblevičius.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Gerbiamoji pranešėja, iš tikrųjų viskas labai normalu, bet tas žodis „savižudybių“ labai netinka. Yra labai gražių lietuviškų žodžių. Pakeiskime „prevencija“ ar kito kiu dalyku. Kaip atrodo Savižudybių komisija?

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū. Jūsų pastaba gal ir verčia susimąstyti, tačiau ne vien tik Savižudybių komisija. Tai yra savižudybių prevencijos, tai viena.

Antra, ką mums sakė ir teikėjai. Labai neprošal nebijoti įvardinti problemos, kuri yra mūsų valstybėje, kad įvardinę tai, kas yra, mes galėtume labai atsakingai su tuo kovoti, padėti šiuo atveju daugiau, galbūt ne kovoti, o padėti žmonėms, kurie susiduria su pamąstymu apie tai, o skaičiai yra grėsmingi ir į juos reikia reaguoti.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamoji pranešėja. Gal M. Majauskui, kaip iniciatoriui. Prašom.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkui. Gal tokį nedidelį patikslinimą. Pirmininkė labai nuostabiai gražiai išdėstė tą mintį...

PIRMININKAS. Arčiau mikrofono būtų gerai.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). ...būtent specialistų požiūrį į šitos problemos sprendimą, kad vienas iš pirmųjų žingsnių yra tos problemos įvardinimas drąsiai ir aiškiai. Ir tiesiog, kad Seimas šiandien tą problemą kelia, ir aiškiai, nebijodamas sako žodį „savižudybė“, yra pirmasis žingsnis į šios problemos sprendimą. Aš labai džiaugiuosi, jog toks bendras palaikymas, ir sveikinu, kad mes nebijome žengti šio žingsnio.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiamieji kolegos, galime pritarti po pateikimo? Taip pat siūloma ypatinga skuba? Galime pritarti? Galime.

Svarstymas. Nėra norinčių kalbėti? Nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime.

Balsuojame. Kas pritaria Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Savižudybių prevencijos komisijos sudarymo“ projektui Nr. XIIIIP-45, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Balsavimas pradėtas.

Šio nutarimo priėmimas

Gerbiamieji kolegos, balsavo 116 Seimo narių. Už – 114, prieš nėra, susilaikė 2. Įstatymui (projektas Nr. XIIIIP-45) pritarta. (*Gongas*) Sveikinu iniciatorius.

15.24 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Frankofonijos Parlamentinėje Asamblėjoje“ projektas Nr. XIIIIP-46 (pateikimas)

Kitas 2-18 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Frankofonijos Parlamentinėje Asamblėjoje“ projektas Nr. XIIIIP-46. Taip pat kviečiu R. Baškienę, Seimo Pirmininko pirmąją pavaduotoją. Prašom, kolege. Taip pat pateikimas, svarstymas, priėmimas. Prašom.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Iš tikrųjų, gerbiamieji kolegos, yra nutarta Seniūnų sueigoje sudaryti delegaciją, kuri veikė daug metų, tai delegacija Frankofonijos Parlamentinėje Asamblėjoje. Į ją yra siūlomi trys mūsų kolegos. Prašom pritarti.

PIRMININKAS. Nori paklausti L. Balsys. Prašom.

L. BALSYS (MSNG). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiama Rima, aš džiaugiuosi, kad ši delegacija išliko, nes ryšiai su Frankofonijos organizacija pasaulyje yra labai svarbūs ir labai neišnaudoti Lietuvos Seimo. Kadangi man teko praėjusią kadenciją dirbti šios delegacijos nariu, esu susipažinęs su tuo darbu ir manau, kad yra reikalingas dalykas. Bet aš noriu labai rimtai ir be jokios ironijos paklausti. Suprantu, vietos į šią delegaciją buvo paskirstytos tuo mechaniniu kvotų skirstymo būdu, o gal aš klystu. Aš noriu paklausti, ar kolegos, kurie čia įrašyti: ponas A. Anušauskas, R. Popovienė ir ponas M. Puidokas, tikrai kalba prancūziškai, nes dalyvaujant renginiuose jokia kita kalba ten nekalbama? Čia be jokios ironijos klausiu ir ne kalbų tikrinimas, bet tiesiog reikia nedaryti gėdos nei sau, nei kitiems.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū. Jūsų klausimas labai teisingas. Aš manau, gerbiamieji kolegos galėtų pasakyti, ar jie iš tikrųjų geba kalbėti šia kalba, nes jūsų pastaba taikli.

PIRMININKAS. Nori paklausti J. Razma. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš būčiau panašiai klausęs. Dabar gal siūlysiu pirmininkei tiesiog neskubėti su šiuo nutarimu, o iš tikrųjų taktiškai pasiteirauti tų kolegų, kurie siūlomi. Ir jeigu jau apsisprendžiame tokią delegaciją sudaryti, tikrai gal nežiūrėkime frakcijų kvotų, bet reikia, kad Seimo nariai būtų ne tik kad šiek tiek, bet gerai kalbantys prancūziškai.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, ar jūs matote priežastį, kad mes galėtume susilaikyti dėl šio klausimo? Ar šiandien gali pasakyti kolegos, va, gerbiama A. Anušauskas, jei buvo klausimas, R. Popovienė, ar mes tikrai turime apklausą vykdyti?

J. RAZMA (TS-LKDF). Tegul prancūziškai atsako. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Gerai, kolegos. Ar galime pritarti... Dėl vedimo tvarkos, prašom. M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (LVŽSF). Kadangi buvo dėl prancūzų kalbos užduotas klausimas, tai noriu pasakyti, kad tobulai aš prancūziškai tikrai nešneku, bet šią kalbą moku. Galbūt buvo mažai galimybių šią kalbą vartoti praktiniame darbe. Tai tiktai tiek. O nuo universiteto, dar nuo bakalauro studijų laikų.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiamieji kolegos, galime pritarti bendru sutarimu? Dar I. Šiaulienė. Prašom.

I. ŠIAULIENĖ (LSDPF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Kadangi buvo kaip ir pakibusi ta Frankofonijos, kaip ir Viduržemio jūros, delegacija, vis dėlto buvo apsispręsta, kad jos lieka, mes Sekretariatui buvome atidavę išrašą iš frakcijos posėdžio su R. Popovienės pavarde. Šiandien mes keitėme, Sekretariatas galbūt nespėjo koreguoti teikiamo sąrašo ir vietoj R. Popovienės mes, socialdemokratai, deleguojame į šią delegaciją ambasadorių A. Vinkų.

PIRMININKAS. Kolegos, ar tokiam pakeitimui galėtume pritarti? Galime. G. Steponavičius.

G. STEPONAVIČIUS (LSF). Labai ačiū, gerbiamas pirmininke. Mes Liberalų sąjūdžio frakcijos vardu prašytume apsiriboti šiandien pateikimo stadija. Mūsų frakcija, mes negavome kvotos, bet tarp mūsų yra A. Gelūnas, kuris buvo Frankofonijos pasaulinėje organizacijoje ir mūsų šalies Prezidentės atstovas, ir turi didelę patirtį. Mes esame sutarę su Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija, kad galbūt galėtų įvykti pasikeitimas ir deleguotume žmogų, turintį ilgametį įdirbį. Prašytume pateikimo stadija apsiriboti, o po to mes gan greitai turėtume bendrą sprendimą.

PIRMININKAS. Žiūriu į pranešėją. Gal tikrai galime apsiriboti pateikimu? Kolegos, bendru sutarimu pritariame po pateikimo, gerai? Lieka šis klausimas, bus kitą posėdį.

15.29 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Viduržemio jūros regiono valstybių sąjungos Parlamentinėje Asamblėjoje“ projektas Nr. XIII-47 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas 2-19 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Viduržemio jūros regiono valstybių sąjungos Parlamentinėje Asamblėjoje“ projektas Nr. XIII-47. Pranešėja – Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. Baškienė. Prašom.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū. Man telieka, aišku, pateikti delegaciją, kurią jūs ką tik įvardinote, tačiau noriu klausti Liberalų sąjūdžio, ar jūs mano teikiamos komisijos sudėtyje nematote pakeitimų, nes tokiu atveju turėtume vėl tik pateikimu apsiriboti? Siūloma taip pat sudaryti šią komisiją iš trijų narių.

PIRMININKAS. Viduržemio jūros, kolegos.

G. Steponavičius tuo klausimu?

G. STEPONAVIČIUS (LSF). Jeigu gerbiamoji pranešėja paklausė, tai mes galime atsakyti. Pagal kvotą mes negauname ir mes nesiveržiame. Gerbiame pasiskirstymą ir judėkime į priekį.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Ačiū. Tokiu atveju bus galima.

PIRMININKAS. Tada grįšime vėliau. Klausia A. Sysas. Prašau, kolega. Dėl Viduržemio jūros.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiama pranešėja, anoje kadencijoje visą kadenciją valdyba sprendė ir daugeliu atvejų niekas nevyko į renginius, nes tai yra ne tik dalyvavimas, bet ir gana solidus nario mokestis. Mes manėme, kad Viduržemio regiono politika šiek tiek tolokai nuo Lietuvos, jeigu dar paliekama Frankofonija. Todėl mano klausimas. Kodėl buvo priimtas sprendimas vis dėlto turėti dvi tokias grupes dalyvauti Asamblėjose – tiek Viduržemio jūros, tiek Frankofonijos? Ačiū.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū. Jūsų klausimas labai tikslus, nes mes taip pat svarstėme ir galvojome. Šiandien pateikimas vyksta ne dėl visų delegacijų iš karto, nes dar po papildomo svarstymo Seniūnų sueigoje mes svarstėme ir pabėgėlių problemas, kurias mes turime, ir manėme, kad dalyvavimas šioje Asamblėjoje, šioje delegacijoje, būtų reikalingas.

PIRMININKAS. Įgyja naują aktualumą, taip, pirmininke?

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Taip, įgyja naują aktualumą.

PIRMININKAS. J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamoji kolege, kiek mūsų narystė šioje organizacijoje yra natūrali, ar mūsų kaimynės Baltijos šalys priklauso? Čia yra Viduržemio jūros valstybių sąjunga. Na, mes tolokai nuo Viduržemio jūros, nors procesai, aišku, visur mums svarbūs. Gal galėtumėte pasakyti, kiek kainuoja narystė šioje organizacijoje?

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Tikrai negalėsiu pasakyti tikslios sumos, reikėtų patikslinti. Aš asmeniškai jums pasakysiu. (*Balsai salėje*) Ne asmeniškai. Sužinosime ir informuosime. Prašau? Yra galinčių patikslinti?

PIRMININKAS. 80 tūkst. eurų.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). 80 tūkst. eurų. (*Balsai salėje*) Ne, iš viso.

PIRMININKAS. Gerbiamieji kolegos, pirmininke, jeigu leisite, aš galėčiau patikslinti, kaip apskritai atsirado šita sąjunga. Šita sąjunga atsirado priimant Lisabonos Konstituciją, tada tai buvo N. Sarkozy pasiūlymas ir mes, Lietuva, tuo metu sutikome (Prezidentas V. Adamkus, man teko tuo metu dalyvauti Vadovų Taryboje) tuo atveju, jeigu bus analogiška politika ir Baltijos regione. Taigi Europos Sąjungoje viskas kuriama subalansuotai. Šiuo atveju, kiek aš žinau, man teko dalyvauti viename iš renginių, estai, latviai ir lenkai taip pat dalyvauja, visi mūsų kaimynai taip pat ten dalyvauja.

Todėl, kolegos, po pateikimo galėtume pritarti bendru sutarimu? Galime. Norinčių kalbėti nėra. Siūloma taip pat ypatinga skuba. Galime pritarti? Galime.

Svarstymas. Ar yra norinčių kalbėti? Nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Balsuojame. Gerbiamieji kolegos, kas pritariate įstatymo projektui Nr. XIII-47, balsuojate už, kas turite kitokią nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote. Įstatymo projektas Nr. XIII-47. Atsiprašau, nutarimo, ačiū už pastabą. Nutarimo projektas. Balsavimas pradėtas. Projekto Nr. XIII-47.

Šio nutarimo priėmimas

Gerbiamieji kolegos, balsavo 111 Seimo narių: už – 84, prieš – 2, susilaikė 25. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

15.34 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Lietuvos Respublikos Seimo, Lenkijos Respublikos Seimo bei Senato ir Ukrainos Aukščiausiosios Rados narių Asamblėjoje“ projektas Nr. XIII-48 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas 2-20 – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Lietuvos Respublikos Seimo, Lenkijos Respublikos Seimo bei Senato ir Ukrainos Aukščiausiosios Rados narių Asamblėjoje“ projektas Nr. XIII-38. Pranešėja taip pat R. Baškienė. Prašom, pirmininke.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Mielieji kolegos, iš tikrųjų labai atsakingas darbas, mes jau artėjame į pabaigą, baigiame suformuoti visas delegacijas. Šiuo atveju Lietuvos Respublikos Seimo, Lenkijos Respublikos Seimo bei Senato ir Ukrainos Aukščiausiosios Rados narių Asamblėjoje mūsų delegacijai atstovaus dešimt Seimo narių.

PIRMININKAS. Nėra norinčių paklausti. Gerbiamieji kolegos, gal galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo? Ačiū. Pritarta. Siūloma ypatinga skuba. Galime pritarti? Pritarta.

Svarstymas. Nėra norinčių kalbėti. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

Balsuojame. Kas pritariate nutarimui dėl minėtos Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Lietuvos, Lenkijos ir Ukrainos Parlamentinėje Asamblėjoje, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote. Balsavimas pradėtas.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 111 Seimo narių: už – 106, prieš nėra, susilaikė 5. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

15.36 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Tarpparlamentinėje Sąjungoje“ projektas Nr. XIII-49 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-21 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Tarpparlamentinėje Sąjungoje“ projektas Nr. XIII-49. Pranešėja – R. Baškienė. Prašom, kolege.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamas pirmininke, mielieji kolegos, šita delegacija tai pat svarbi ir reikalinga. Siūloma sudaryti ją iš keturių Seimo narių. Tokia nustatyta šios delegacijos formavimo tvarka.

PIRMININKAS. Jūsų norėtų paklausti J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Pirmininke, jūs bendromis frazėmis sakote „labai reikalinga“. Kuo čia tas reikalingumas pagrįstas? Ar tai yra galimybė nuvažiuoti į kokią nors egzotišką Afrikos ar Lotynų Amerikos šalį? Mano klausimas taip pat tradicinis. Kiek mums kainuoja ši narystė?

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Aš klausiu tų kolegų, kurie yra dalyvavę. Taip, iš tikrųjų sumos nepasitiksinau, jūs teisus. Patikslinsime, nieko tragiško nėra, ir atsakysime. Reikalingumą sprendžia ir dėl to balsavo Seniūnų sueiga, kuri, manau, prisiima visą atsakomybę dėl tokios delegacijos formavimo.

PIRMININKAS. Pirmininke, jeigu jūs leisite, aš galėsiu papildyti, kadangi dalyvavau...

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Būsiu labai dėkinga.

PIRMININKAS. ...ir A. Kubilius dalyvavo daug metų. Tai yra Tarpparlamentinė Sąjunga, kuri jungia faktiškai visus pasaulio parlamentus. Galiu pasakyti, kad mūsų kaimynų estų, kuriuos mes teikiame kaip pavyzdį, delegacijai paprastai vadovauja Estijos parlamento pirmininkas. Mūsų kaimynai estai tam teikia didelę reikšmę. Ten yra keli formatai, yra (...) moterų labai svarbus ir jaunimo, todėl šita delegacija tikrai yra labai svarbi.

Kviečiu pritarti po pateikimo. Galime bendru sutarimu? Galime. Ačiū. (*Balsai salėje*) Negalime. Kviečiate balsuoti? Balsuojame po pateikimo. Kas pritaria nutarimo projektui Nr. XIII-49, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko.

Gerbiamieji kolegos, balsavo 117 Seimo narių: už – 103, prieš nėra, susilaikė 14. Seimo nutarimas (projekto Nr. XIII-49) priimtas. (*Gongas*)

15.38 val.

Seimo narių pareiškimai

Darbotvarkės 2-22 klausimas – Seimo narių pareiškimai. Kiek žinau, L. Talmontas turi. Leonardai? Pareiškimai. Kviečiamas į tribūną. Prašom.

L. TALMONT (LLRA-KŠSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, Šalčininkų rajono Eišiškių miesto apylinkėse kartojasi vandalizmo išpuoliai. Naktį iš šeštadienio į sekmadienį vėl buvo pjaunami kryžiai. Vienas nurėžtas visiškai, kitus du bandyta nupjauti, bet dėl kažkokių priežasčių nesėkmingai.

Tai ne pirmas tokio pobūdžio incidentas Šalčininkų rajone. 2014 metais Kalesninkų seniūnijoje buvo nupjautas kryžius. Panašiu būdu buvo nuverstas medinis kryžius 2016 metų spalio mėnesį prie Eišiškių miesto bažnyčios. Buvo išniekinti du katalikybės simboliai: dažais ištepintas paminklas, pastatytas miesto ir jo apylinkių gyventojų, žuvusių, išstremtų ir priverstų palikti savo gimtąjį kraštą 1939–1959 metais, ir Šv. Jono Nepomuko skulptūra.

Analogiškas išpuolis registruotas ir 2015 metų spalį. Į šį faktą noriu atkreipti Lietuvos Respublikos Seimo, kaip pagrindinio mūsų šalies teisėkūros organo, visų politikų ir visuomenės dėmesį. Kryžių niokojimus ir paminklų išniekinimus galima apibūdinti kaip tikslingai suplanuotą veiksmą.

Kryžiaus, kaip tikėjimo, pasiaukojančios meilės Dievui ir žmogui, neatsiejamo mūsų kultūros ir tradicijos simbolio, išniekinimas brutaliai įžeidžia religinius jausmus, pažeidžia kultūros dėsnius ir visuomenės dorovę.

Bjauru ir gėda. Tik tiek tikriausiai galima pasakyti apie minėtus įvykius. Bjauru, nes turbūt nieko negali būti niekingesnio už kryžiaus niekinimą. Gėda, nes tai daro ne kas nors svetimas, o gyvenantys šalia mūsų. Liūdna konstatuoti, kad tai tapo įprastu dalyku. Dauguma jų taip ir lieka neišaiškinti, nes policija dažniausiai užsiėmusi svarbesniais darbais.

Reiškiu pasipiktinimą įvykdytais vandalizmo aktais. Šie poelgiai – tai nusikaltimas, todėl reikalauju atitinkamų teisėsaugos institucijų užkirsti kelią panašioms išpuoliams ir imtis ryžtin-

gų veiksmų, padedančių nustatyti pažeidejus, besikėsinančius į religinius katalikų jausmus. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega.

15.41 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Tarpparlamentinėje Sąjungoje“ projektas Nr. XIIIIP-49 (svarstymas ir priėmimas)

Gerbiami kolegos Seimo nariai, aš labai atsiprašau, bet mes šiek tiek suklydome dėl priešpaskutinio klausimo – projekto Nr. XIIIIP-49 dėl Seimo delegacijos. Mes nubalsavome tik po pateikimo. Jeigu leisite, grįžtame prie šio klausimo. (*Balsai salėje*) Ne, grįžtame. Siūloma ypatinga skuba. Galime pritarti? Pritariame. Ar yra norinčių kalbėti po svarstymo? Niekas nenori. Štai dabar balsuojame galutinai dėl projekto Nr. XIIIIP-49 – „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Tarpparlamentinėje Sąjungoje“ priėmimo. Balsavimas už nutarimo projektą pradėtas.

Šio nutarimo priėmimas

Gerbiami kolegos, balsavo 106 Seimo nariai: už – 95, prieš – 1, susilaikė 10. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIIIIP-49) priimtas. (*Gongas*)

Mieli kolegos, mūsų darbotvarkė baigta. Ačiū visiems už darbą, supratimą. (*Balsas salėje*) Tuoj, tuoj. Minutėlė! Vakarinį Seimo posėdį baigėme.

Tik prieš tai sakau, kad Lietuvos ir Amerikos draugystės parlamentarų grupė renkasi štai čia, kur stovi E. Zingeris ir J. Olekas. Ačiū.

Posėdis baigtas.

PAVARDŽIŲ RODYKLĖ

- Adamkus Valdas 48
Adomėnas Mantas 12
Aleksna Virgilijus 31
Anušauskas Arvydas 24, 46
Armonaitė Aušrinė 15, 16, 45
- Balsys Linas 7, 11, 46
Bartkevičius Kęstutis 35
Baškienė Rima 29, 30, 31, 34, 35, 37, 38, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49
Baublys Juozas 8
Bernatonis Juozas 32
Bilotaitė Agnė 31
Budbergytė Rasa 31
Butkevičius Algirdas 13
- Dagys Rimantas Jonas 25, 26, 40
Degutienė Irena 33
- Gelūnas Arūnas 47
Gentvilas Eugenijus 8, 19, 24, 25, 26, 27, 32, 33, 34
Gentvilas Simonas 26
Glaveckas Kęstutis 13, 14, 27
Gražulis Petras 17, 29, 42
Gumuliauskas Arūnas 40
Gustas Evaldas 41, 42
- Jakeliūnas Stasys 26, 30
- Kamblevičius Vytautas 45
Kaminskas Darius 22
Karbauskis Ramūnas 8, 11, 18, 28
Kasčiūnas Laurynas 21
Kirkilas Gediminas 33, 41
Kirkutis Algimantas 33
Kreivys Dainius 14
Kubilienė Asta 33
Kubilius Andrius 13, 17, 19, 28, 30, 32, 33, 49
- Landsbergis Gabriėlius 8, 14
- Majauskas Mykolas 13, 30, 45
Maldeikienė Aušra 11
Masiulis Kęstutis 12, 13, 21, 22, 33
Matelis Bronislovas 23, 24
Matulas Antanas 29, 32
- Nekrošius Arvydas 7, 30
- Obama Barack (Obama Barakas) 18, 29
Olekas Juozas 16, 17, 27, 34, 35, 39, 43, 50
- Palionis Andrius 42
Pavilionis Žygimantas 29
Popovienė Raminta 46, 47
Pranckietis Viktoras 7
Puidokas Mindaugas 46
Pupinis Edmundas 42
Puteikis Naglis 30, 31
Putin Vladimir 28
- Razma Jurgis 7, 31, 35, 38, 39, 43, 46, 47, 49
Rinkevičius Viktoras 28, 29, 30
- Sabatauskas Julius 40
Sarkozy Nicolas (Sarkozi Nikola) 48
Saudargas Paulius 7, 34, 42
Simulik Valerijus 35
Sysas Algirdas 47
Skardžius Artūras 23
Skvernelis Saulius 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 43
Steponavičius Gintaras 14, 15, 22, 23, 47
- Šakalienė Dovilė 26, 32
Šalaševičiūtė Rimantė 40
Šedbaras Stasys 34, 40
Šiaulienė Irena 8, 39, 46, 47
Šimėnas Albertas 9
Šimonytė Ingrida 31
Širinskienė Agnė 25, 26, 32
- Talmont Leonard 49
Tamašunienė Rita 10, 33, 34
Trump Donald John (Trampas Donaldas Džonas) 28
- Urbšys Povilas 7, 18, 27, 32
- Vareikis Egidijus 33
Vingrienė Virginija 15, 25
Vinkus Antanas 47
- Zingeris Emanuelis 50
- Žemaitaitis Remigijus 10, 13, 32, 34
Žilinskas Rokas 39

Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija
Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius
Tel. (8 5) 239 6060, faks. (8 5) 239 6289, el. p. *priim@lrs.lt*
Interneto puslapis *www.lrs.lt*